

folk

muziek met traditie

Pieter Embrechts

“Het gaat bij folk om
samen een gevoel te delen”

Driemaandelijks folkmagazine
Nr. 2 - juni-juli-augustus 2016
Kantoor van afgifte: Brussel X - P4A9123
Jaarabonnement: België: € 20 - Buitenland: € 30

Wim Claeys

Old Salt

Monochromatic

't Smiske

Duo Macke-Bornauw

Between Bars

folk on stage

Stage voor traditionele volksmuziek
21-25.08.2016 Gooik

Maeve Gilchrist & Nic Gareiss (GB/VS) 21.08

WÖR 22.08

Monochromatic Anne Niepold
Gwen Cresens 23.08

Erlend Viken trio (NO) 24.08

concerten in Sint-Niklaaskerk - 20 uur - €7 ADD
met aaneensluitend folkbals in de zaal Familia - gratis

www.stagegooik.be

VLAAMS
BRABANT

Muziekmozaïek vzw

Folk & Jazz

Wijngaardstraat 5 | 1755 Gooik
tel 02 532 28 38
info@muzmoz.be
www.muziekmozaïek.be

Redactieraad

Hoofdredacteur: Steven Vanderaspolden
Redactie: Ilse Coppieters
Walter Evenepoel
Bart Vanoutrive
Coördinatie: Ilse Coppieters
Fotograaf: Bart Denolf
Media Support (advertenties):
Ilse Coppieters
02 532 28 38
Vormgeving: Brigid Sullivan

Inzending artikels en reservatie advertenties uitgave 3/2016

1 augustus 2016

Levering advertentiemateriaal

19 september 2016

Voor verschijning op

12 oktober 2016

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

**Dank aan alle vrijwillige
schrijvers en medewerkers
van het Folk magazine**

Jaarabonnement

België: € 20 / Buitenland: € 30
Overmaken op bankrekening
IBAN BE82 7380 4183 1068
BIC KREDBEBB
van Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5,
B 1755 Gooik
Telkens met vermelding: ABO FOLK
Info via info@muzmoz.be of 02 532 28 38

ISSN 2294-5938

© Copyright (teksten en foto's): Zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van vzw Muziekmozaïek mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Iedere redacteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn tekst. Publiciteitsteksten en bijhorende illustraties vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken adverteerder. Teksten en fotomateriaal kunnen door de redactie van Folk magazine geweigerd worden zonder dat deze beslissing dient te worden gerechtvaardigd.

Verantwoordelijke uitgever & afzendadres

Filip Verneert
Wijngaardstraat 5 | B-1755 Gooik

De Kracht van Muziek

Er zijn zo van die dagen. Je voelt je een beetje zoals het weer tussen winter en voorjaar. Soms grijs, somber en saai. Dan weer heel dreigend en donker. Soms als een waterzonnnetje dat probeert door de wolken heen te piepen.

En je hebt van die muziekjes, die bij die stemmingen passen. Die je nog somberder stemmen, die je nog dreigender maken, die wel willen, maar niet echt kunnen de stemming doen omslaan.

Maar kijk, opeens is het voorjaar daar. Een stralende zon jaagt de sombere wolken weg en tovert de mooiste regenboog, liefst nog een dubbele. Ook daar hoort muziek bij. *De bloembotten barsten open met een knal en de meisjes ontbloten de kuiten*, zong Jan De Wilde tijdens het Merodefestival. Het was feest, mooie mensen zorgden voor mooie muziek in een mooi kader. Het weer hielp ook natuurlijk. Maar toch, zelfs bij de laatste Folk in 't Gruun – die voor de gelegenheid eventjes Folk in 't Wit werd – zorgden enthousiaste muzikanten ervoor dat

het publiek foert zei tegen de regen en de hagel, en toch op de dansvloer kwam. Is dat nu net niet de kracht van onze muziek? Zelfs in de donkerste der tijden speelt ze het klaar om niet alleen troost maar vooral hoop en toekomst te brengen.

En kijk, we zouden Folk niet zijn mochten we jullie niet al een beetje op weg zetten. We vertellen jullie wat over een aantal groepen die je deze zomer op verschillende podia zal kunnen zien. Wim Claeys en Pieter Embrechts legden een stukje van hun ziel bloot voor onze reporters. We vonden fijne initiatieven in binnen- en buitenland. En er is de traditionele nieuwe (en soms wat oudere) oogst van fijne cd's.

Veel leesplezier met deze Folk. We zien elkaar wel de komende weken. Op de wei, in een tent of gewoon op een terrasje. Het wordt een fijne zomer. ☺

Steven Vanderaspolden

Redactie

3 | De Kracht van Muziek

Interview

- 4 | **Monochromatic**, een dartele ontmoeting van diatoniek en chromatiek...
- 16 | Over de zeven levens van **Wim Claeys**
- 26 | 't **Smiske**: een klein-kunsten centrum al 15 jaar groots in bescheidenheid
- 30 | Virtuoze fluitiste **Inge Smedts**
- 56 | **Ialma**, **Quentin Dujardin** en **Didier Laloy** bezingen hun 'Camino'

Folklink

8 | **Pieter Embrechts**: mijmeren over opleidingen, tijd en vergankelijkheid

Reportage

- 7 | Vol blijde verwachtingen voor de 8ste editie van **Zilleghem Folk!**
- 20 | **Blowzabella** maakt tussenlanding in 't Ey bij aanvang van een Europese tournee
- 21 | **Porseleinen jubileum** voor het **Folkfestival Ham**, geesteskind van The Celtic Art Gallery
- 33 | **Turkse Muziek** in Muziekeducatie
- 24 | **Het Lindeboom** viert dit kristallen jaar met nog meer Vlaamse accenten

Talent

- 12 | **MÁNRRAN** verwacht op Gooikoorts
- 23 | **Between Bars**, Amerikaanse old time en bluegrass
- 45 | **Old Salt** blijft trouw aan de geest van de buskers
- 48 | **Duo Macke-Bornauw**: It's Baroque to my Ears

Grens

- 50 | Het **Bourdon Collectief** brengt een beetje Frankrijk naar Glasgow
- 51 | Van traditionele **Italiaanse muziek** en heuvels vol bloesem tot Petrarca

Kijker

- 52 | **Brosella 2016** rondt de kaap van 40 lentes

- 14 | **Workshops**: Gooikoorts
- 35 | **Nieuw op cd**
- 61 | **Publicatie**
- 62 | **Column**: Dree Peremans

Omslag: Pieter Embrechts | Foto: © Bart Denolf

Bezoek ons ook op www.facebook.com/folkmagazine

Folk wordt gedrukt met bio-inkt op papier afkomstig uit duurzaam bosbeheer (FSC) in een CO₂ neutrale drukkerij. De verzending is onder biolofie.

Monochromatic

Een dartele ontmoeting van diatoniek en chromatiek...

Het overkomt ons zelden dat we geconfronteerd worden met een muzikale ontmoeting tussen een diatonisch en een chromatisch accordeon. Het verraste ons dan ook enigszins dat Anne Niepold en Gwen Cresens, beiden begenadigde meesters op hun instrument, elkaar vonden in het vrij unieke duoproject 'Monochromatic'. Hun matinale cd-voorstelling op 31 januari 2016 in de Concertstudio te Kortrijk, leek ons de ideale gelegenheid om hen aan de praat te krijgen, vooraleer ze het later die dag nog even zouden overdoen in het dit jaar jubilerende 't Ey te Belsele. Snel bleek dat hun muzikale treffen niet berust op opportunistisch toeval, maar wel op sterk gemeenschappelijke visies over de essentie van het scheppen en spelen van muziek.

Paden die elkaar kruisen

Gwen kennen we uiteraard eerst en vooral van Orquesta Tanguedia, terwijl hij ook af en toe optrekt met Kommil Foo. Bij de broers Walschaerts neemt hij reeds een tiental jaar de muzikale leiding op zich wanneer ze hun theatershows verruimd willen zien met extra muzikanten. Dan stelt Gwen de bezetting samen en zorgt hij voor de gepaste arrangementen, zoals het geval was voor de productie 'Broederstrijd', in 2013 gecreëerd naar aanleiding van 'De Bestanden', de aan WO I gelinkte Westhoekse kerstconcerten. Voor Anne begon alles met haar duo 'Deux accords diront' en haar inzet voor Olla Vogala, waar ze jaren meespeelde. In 2010 sloeg ze met haar eerste solo-cd 'Terrain vague' (2011) andere wegen in om resoluut te kiezen voor eigen projecten. In aanzet was dit een zuiver studio-opzet, waar uiteindelijk toch ook soloconcerten uit voortvloeiden die nog altijd actueel zijn. Dit pad werd voortgezet met het nog steeds lopende programma 'Musette is not Dead' (2014).

Hun eerste muzikale ontmoeting dateert reeds van een elftal jaar geleden. In die periode stond 'Deux accords diront' geboekt in het Flagey, net in de periode waarin Aline Pohl 'uitgerekend' werd om te bevalen. Gwen zou haar vervangen en was er volledig klaar voor, toen die kleine besloot veertien dagen vroeger de wereld voor het

eerst te aanschouwen en Aline alsnog paraat bleek. Toen speelden ze in de bisronde alsnog een aantal nummers samen. "Sindsdien zijn we elkaar altijd weer tegenkomen rond andere groepen, gemeenschappelijke muzikale vrienden,...", aldus Anne. "In 2013 kreeg ik 'carte blanche' op het festival d'Art de Huy' en dat bood de uitgelezen kans om eindelijk echt samen aan de slag te gaan." Dit verlangen bleven ze al die jaren immers koesteren. "We praatten vaak over muziek en bleken het over heel veel dingen eens te zijn", beaamt Gwen. "Dat kom je niet veel tegen onder muzikanten, zeker niet onder accordeonisten. Er zijn heel veel goeie accordeonisten, maar iedereen heeft natuurlijk zijn eigen smaak en interesses. Misschien moesten we gewoon eens meer samenspelen en dan zien. Toen kwam er die 'carte blanche'. Dat was een nieuw startpunt.

Monochromatic krijgt vorm

De zomer erna zijn we naar een internationaal accordeonfestival in Quebec getrokken. We besloten een cd te maken en wat concerten te doen, we hebben ondertussen al zo'n tiental concerten achter de rug, huisconcerten, in clubs, cafés,... en nu zijn we de kleine theaterzaaltjes aan het veroveren, wat weer een heel ander avontuur is, waardoor we kunnen gaan experimenteren, ook met de plaatsing. In een huiskamer kun je niet veel

bewegen, maar hier in deze concertstudio bijvoorbeeld heb je ruimte. Als je met twee bent is het ook leuk om deze te benutten." Anne sluit hier eensluidend bij aan. "Het toffe vind ik ook dat bewegen in die grote ruimte. Het basisidee komt natuurlijk vanuit die kleine concerten die we speelden. Die twee accordeons, daarvan willen we dat die klinken als één, maar die hebben natuurlijk een verschillende klankkleur en volumes,... Dus tijdens al die kleine, akoestische try-outs hebben we altijd onze plan moeten trekken, in de zin van "Kun jij een beetje draaien, dan hoor je mij beter!" of "wie gaat naar voor", steeds zoekend om de akoestische klank optimaal te maken." "Als de mensen op je schoot zitten wordt het soms moeilijk om de beide accordeons onderscheiden te kunnen horen. We hebben daar wat leren mee spelen. Als je dan akoestisch speelt op een grote scene, kunnen we dat nog veel efficiënter. We kunnen dan veel kanten uit." Geniaal is dan ook hun ingeving om hun zitbankjes van wieltes te voorzien zodat ze ten allen tijde om elkaar heen kunnen bewegen, wat meteen de dansante atmosfeer versterkt.

Dieper gravend naar hun grootste gemene deler stuurt Gwen het gesprek resoluut in de richting van hun liefde voor de Franse accordeonist Richard Galliano en de ontdekking om op een grensoverschrijdende manier muziek te willen maken. "Klassiek, folk, jazz,... spelen is op zich interessant,

Anne Niepold en Gwen Cresens vonden elkaar in het vrij unieke duoproject 'Monochromatic'.

maar dit alleen trekt ons niet aan in het muzikant zijn. Het is juist interessant die grenzen te doorbreken. In dit repertoire spelen we Bach en Vivaldi, puur klassieke barokmuziek dus, maar ook Piazzolla, Nirvana, onze eigen composities en Galliano. We zitten maar met twee instrumenten, en dus met een enorme luxe dat we heel dat palet aan stijlen kunnen bestrijken. Dat is uniek, omdat ons instrument net in al die stijlen voorkomt. Dat is een kracht van dit instrument dat we ten volle willen benutten. En dat trekt ons persoonlijk heel sterk aan, als doel om muzikant te worden. Als je Toots Tielemans hoort, kan die heel mooi 'Ne me quitte pas', maar evengoed geweldige bebop-solo's spelen. Toch is dat voor niemand een probleem, want dat is 'Toots'. Hun blik gaat dus vooral in de richting van muzikanten die een op zichzelf staande stijl ontwikkelden. Daar willen ze ook naar evolveren. "Dat is nu soms nog moeilijk omdat we nog superjong zijn...", waarop Anne gniffelt: "Vooral ik dan!"

Gwen: "Mensen vragen soms of het jazz is wat we spelen. Ze willen dat graag in een hokje plaatsen. Ik vind het juist tof om dat hokje niet te hebben. Op dit moment biedt dat commercieel nog wat nadelen. Maar als je dat op de lange termijn volhoudt kun je echt je stempel drukken." Zo kunnen ze muziek brengen waar ze echt voor staan. "Muziek is muziek", stelt Anne. "Waarom moet je daar perse een genre willen opkleven? Als

dat ooit de Niepold-Cresensstijl zou worden genoemd, is dat dan belangrijk? Het gaat gewoon over mooie muziek maken. Het is belangrijk in de zin dat de mensen een zeker verwachtingspatroon kunnen ontwikkelen ten aanzien van ons, waar we al dan niet weer in mee kunnen gaan,... dat kan ook op zich terug een stijl zijn."

Als ik hen confronteer met een uitspraak van Wouter Vandenabeele (zie 'Folk' 2016/1) waarin hij stelt: "Ik speel folkviool, dus ben en blijf ik folkmuzikant" geeft Anne aan dat dit bij hen niet zo past. "Het is wel belangrijk van te blijven weten vanwaar je komt. Dat is toch iets wat maakt dat we vandaag de muziek spelen die we spelen. We houden van tango, klassiek,... maar we hernemen niet zomaar. Het is ook door een tijdlang die stijl bestudeerd te hebben dat het mogelijk wordt om die stap te zetten. Het is belangrijk dat er mensen zijn die alleen een bepaalde stijl zuiver houden en zich daarin specialiseren. Je mag misschien alles met alles doen, maar nooit vergeten wat dit of dat is. Als we een stuk van Piazzolla bewerken, dan is dat in eerste instantie omdat we het tof vinden en veel respect hebben voor die nummers. Het is belangrijk te weten

waarmee je bezig in alles wat je ermee doet. Ik zal nooit zeggen dat ik van de folk kom of uit een andere richting. Bij mij is dat altijd een groot probleem geweest, erger nog. Ik studeerde in de jazz-afdeling en daar was ik die verschrikkelijke folkie en niemand wou me

hebben in zijn ensemble. Het was echt oorlog! In het weekend was ik dan eindelijk blij dat ik ergens een bal mocht spelen en dan was het van "Allez die syncope, je doet nu jazz,... we moeten dat hier niet hebben!" Op een bepaald moment wordt je daar schizofreen van."

"We houden van tango, klassiek,... maar we hernemen niet zomaar. Het is ook door een tijdlang die stijl bestudeerd te hebben dat het mogelijk wordt om die stap te zetten."

Anne Niepold

Over hoe ze tenslotte tot de naamkeuze voor hun duo gekomen zijn leert Anne ons dat wanneer ze aangesproken worden over hun instrumenten, het steeds weer draait rond of "...het gaat over een chromatische accordeon, of een diachromatische monotonie of een chronische,... je krijgt van alles te horen en je moet het altijd weer uitleggen,... bandoneon, concertina,... Het idee met twee, mono, stereo, hoe kun je iets horen van voor, van de zijkant, op een diatonische of een chromatische. Unisono, bisonor, dus... 'monochromatic' leek ons de juiste samenvatting van dit geheel."

Kruisbestuiven over de muzikale grenzen heen in de voetsporen van Galliano

Via de insteek dat in landen als Scandinavië muzikanten over de genres heen elkaar gaan opzoeken, voert Gwen een warm pleidooi voor ECM records. "ECM is niet toevallig mijn favoriet label, net omdat daar ontmoetingen gebeuren, en die vormen voor ons een voorbeeld. Zo is er Dino Saluzzi die er een aantal prachtige cd's uitbracht, of Anouar Brahem, ook allemaal mensen vertrokken vanuit folk (?), wereldmuziek (?), het onderscheid tussen die twee genres heb ik ook nooit goed begrepen,.... wereldfolk (?) en die dan technieken uit de jazz halen om hun muziek te spelen. Dat soort muziek gaat me recht naar het hart, dat zijn mijn Goden." Dit leidt ons terug naar Galliano. "Hij heeft 25 jaar geleden de accordeon terug op de kaart gezet op een manier die eigenlijk al lang vergeten was," stelt Gwen. "Op zich was dat niet zo vernieuwend, omdat je in de jaren veertig al Gus Viseur, Tony Murena en Jo Privat had, die eigenlijk ook al op een heel toffe manier de combinatie maakten van zigeunermuziek, jazz, musette, tango, paso doble,... Dan is dat zowat gecommmercialiseerd geraakt, is de jukebox er gekomen met Yvette Horner, Andre Verschuren, en heel die horde van geweldige spelers, waar ik niet echt van hou. En dan komt Galliano begin de jaren negentig op de proppen als leerling van Piazzolla. Die had tegen hem gezegd: "Het is tof wat je doet met de tango, maar je moet terug naar je roots, de musette, en die op jou manier gaan spelen." De eerste plaat die ik me herinner was er een met Philippe Catherine, 'New Musette', de eerste die er enorm uitsprong, voor mij een donderslag bij heldere hemel, ik vond dat magnifiek! Ik denk dat ik al zijn platen, ondertussen een dertig- tot veertigtal, liggen heb. Over heel zijn carrière heeft hij met heel veel muzikanten gewerkt, vooral uit de jazz, soms ook met klassieke muzikanten." Uiteindelijk realiseerde hij niet zo'n gigantisch oeuvre, maar Gwen is vooral gefascineerd door zijn stijl en de heel verschillende manieren waarop hij zijn werk ging interpreteren. Het is de vrijheid die hij zich toe-eigende, de 'schwung' en energie die zijn manier van spelen uitstraalt en zijn improvisatorisch talent die op hen beiden een grote indruk nalaat. Het grensoverschrijdend bekijken van muziek vormt ook voor hen een bron van inspiratie. Anne vervolgt met een persoonlijke anekdote. "Ik had het geluk om hem te leren kennen tijdens een masterclassweek, alleen bedoeld voor chromatische accordeons. Ik probeerde me toch in te schrijven met mijn diatonische. Ik kwam er ook al veel te laat aan. Toch was hij onmiddellijk geïntrigeerd door dat diatonische accordeon en toonde zich geïnteresseerd in alle facetten ervan. Voor mij was dat een heel belangrijke ontmoeting op het moment dat ik juist keuzes wou maken over mijn eigen projecten, de toekomst... Het was een periode van twijfel voor mij, ik overwoog trouwens over te schakelen op chromatisch

foto: © Bart Vanoutrive

Gwen: "Ik vind het juist tof om dat hokje niet te hebben. Op dit moment biedt dat commercieel nog wat nadelen. Maar als je dat op de lange termijn volhoudt kun je echt je stempel drukken."

accordeon. Tijdens die week moesten we een fuga spelen, iedereen had dat in drie minuten uitgewerkt en ik had er een hele dag in mijn kamer op geoefend. Ik kwam de volgende dag terug met de boodschap dat ik slechts de eerste acht maten had. Eerst moest ik mijn nummers spelen en dat vond hij tof, en toen vroeg hij me toch nog eens die acht maten te spelen. Het liep natuurlijk helemaal fout, maar hij stimuleerde me daar in verder te gaan. Die manier om met de beperking van mijn instrument dat te doen vond hij juist mijn sterkte. Ik vond dat zo mooi, zowel menselijk als muzikaal. Je bent wat je bent, en je gaat daarmee verder."

Ook voor de gemeenschappelijke aanpak van hun repertoire vind Anne het belangrijk om ook met hun beperkingen te werken. "Het accordeon op zich is een heel orkestraal instrument, alleen spelend kun je al heel veel lawaai maken. Ik persoonlijk had altijd iets met die chromatische accordeons, want die kunnen zo veel noten spelen, zo snel, en zonder te stoppen, want ze moeten nooit lucht pakken. Het was dan ook een uitdaging oplossingen te vinden om die muziek, die al behoorlijk vol zit met harmonieën en dergelijke, zo te brengen dat het echt meer 'naakt' klinkt een kalm iets waar alles zijn plaats heeft, 'dépoüllé', zonder drie gelijktijdige baslijnen. Van andere accordeongroepen, zoals het fantastische Poolse Motiontrio, zijn wij een beetje het tegenovergestelde, in de zin van 'less is more'. Soms speel ik enkel een melodie en Gwen alleen een bas erop. Of ik begeleid enkel met de bas. Dat vind ik een interessant gegeven." Tijdens het optreden waren we herhaaldelijk onder de indruk over de accuraatheid waarmee na een flitsende solopartij de ander terug wist in te vallen. Op de vraag of het nooit foutloopt met het stoppen en terug invallen reageert Gwen met de vaststelling dat het er ondertussen goed begint uit te zien. "We hebben daar echt wel op gewerkt, we kennen elkaars partijen en kunnen er ongeveer 90 % van spelen. Er kan inderdaad altijd iets mislopen en dan moet je elkaar kunnen opvangen.

Dat vind ik ook de interessantste momenten, want dan pas weet je wat je echt hebt aan elkaar... als het fout loopt. Hoe los je het op als je maar met twee bent. Het is heel vermoeiend zo'n concert, anderhalf uur muziek spelen is op zich niet uitzonderlijk veel, maar als je gewoon bent om in een kwartet of kwintet te spelen waar je nu en dan eens achterover kunt leunen en luisteren naar de collega's, is het hier wel zo dat de trein doorraast en niet stopt. Je moet die concentratie samen pakken, en dat is de uitdaging en het leuke om met zijn tweeën te spelen, heel anders dan het spelen in een groep. De spanningsboog van begin tot einde is veel belangrijker dan al die kleine elementjes. Voor ons zijn die superbelangrijk en we proberen die te vermijden, we gaan niet expres fouten spelen, maar als het gebeurt, c'est la vie...."

"Het is als muzikant juist interessant de grenzen tussen de genres te doorbreken"

Gwen Cresens

De verdere concrete plannen

Gwen is alvast heel tevreden dat ze dit jaar geprogrammeerd staan op het Airbagfestival te Brugge. "Voorts staan de meeste festivals spijtig genoeg al volgeboekt op dit moment. Gooikoorts, Brosella,... die waren reeds allemaal rond. Verder is hij nog bezig rond een laatste concertreeks met Orquesta Tanguedia in april en mei, en stapte in een nieuw orkest, Orquesta Tipica Belgica, dat speelt in de traditie van de oude, dansante tango met piano, bas, strijkers en vier bandoneons. Anne van haar kant toert nog volop met haar soloproject en 'Musette is not dead.' Voorts zet ze haar schouders onder een nieuw trio,... en mogelijks reeds een volgende album. Stil zitten ze alvast niet. ☺

Bart Vanoutrive

www.anneniepold.be
www.tanguedia.be

Een bespreking van de nieuwe cd 'Monochromatic' vind je op pg. 38 van dit nummer van Folk magazine.

Vol blijde verwachtingen voor de 8ste editie van Zilleghem Folk!

In het weekend van 30 en 31 juli nodigt Zilleghem Folk ons uit voor een beloftevolle achtste editie. Het festival vond ondertussen een vaste stek binnen de muren van het Kasteel van Loppem en wist zo een toplocatie te veroveren die hen meteen hoog plaatst op de lijst van 'groene' festivals. Dat voor die gezelligheid een prijs dient betaald te worden, zoals het mijden van een aantal milieubelastende activiteiten, zal de folkiefhebber hier een zorg wezen. Resoluut trekt de organisatie de kaart om de leemte die het publiek ervaart op grote festivals, een invulling te geven.

Willem Vermandere (B)
Faran Flad (GB/B) • **Xarnège** (E/F) • **Boreas** (B/D)
MANDolinMAN (B) • **Thalamus** (FIN)
Tremolo (IRL) • **Greg Russell & Ciaran Algar** (GB)
Duo Sanczuk / De Schepper (B)
De Kleine Zingerij (B) • **An Erminig** (D/F)
Kunst Na Arbeid (B) • **Aidreann** (B)
Patrick & Friends (B) • **Tanara** (B)

ZILLEGHEM FOLK 2016
30 & 31 JULI

Kasteel van Loppem
 Steenbrugsestraat 26 • Loppem

Dayticket VVK 25 euro • ADD 30 euro • Combi VVK 45 • ADD 55 euro
 gratis toegang tot 14 jaar

Logos: MO, ELINAARTZAK, Duvel, etc.

Info & tickets www.zilleghemfolk.be

Heel bewust bieden ze ook een podium aan een aantal semi-vaste gasten uit de onmiddellijke omgeving en houden op die manier rechtstreeks voeling en verbinding met lokale muzikanten. Ook verschillende 'grotere' namen staan hier niet voor het eerst en misschien past dit net in hun anti-wegwerp-filosofie, want minder dan op andere festivals geldt hier de 'die hebben we al gehad'-mentaliteit. Wie zucht naar een festival waar luisteren en dansen centraal staat, kan hier zijn gading vinden. Het duvel droomschip krijgt er twee elementen bij en wordt dus een stuk groter, en... geregistreerde Zedelgemnaars kunnen er dit jaar op zondag gratis vertoeven.

Talent uit eigen land

Traditiegetrouw wordt er op deze tweedaagse editie heel wat plaats voorzien voor Belgische groepen. Dit jaar verwelkomen ze ondermeer **Willem Vermandere**, **Faran Flad** en **MANDolinMAN**, terwijl de bourdons heersen in de balfolk van **Boreas** en **Aidreann**. Het **Duo Sanczuk/De Schepper**, met Anouk (viool) en Florian (gitaar), is in deze intieme setting meer dan een lightversie van Broes, en brengt een neerslag van de talloze muzikale ervaringen

die ze wereldwijd opstreken. Lokaal talent strijkt neer met **De Kleine Zingerij** (een negenkoppig amateurkoor dat hier al eerder neerstreek met een programma liederen uit WO I), **Kunst Na Arbeid** (De Koninklijke Harmonie van Veldegem) en uiteraard zijn ook de huismuzikanten **Patrick & Friends** en **Tanara**, het balfolktrio met Johan Devriese als trek(zakk)er opnieuw van de partij.

Wie we mogen verwachten uit het buitenland?

Velen keken al een tijdje uit naar een nieuwe ontmoeting met de Franse en Spaanse basken van **Xarnège**. Welnu, ze komen eraan (en spelen overigens de week ervoor ook al op 'Het Lindeboom' in Loon-Plage)! Reeds meer dan veertig jaar buigt de Duits-Franse groep **An Erminig** zich over de Bretoense traditionele muziekcultuur en genieten dan ook binnen de wereld van de Fest-Noz een erestatuut. Dit zullen ze zeker ook hier komen bewijzen. Ook het kwartet **Thalamus** heeft heel wat op haar actief. Met contrabas, bouzouki, viool en accordeon, en vanuit hun ervaringen aan de Sibeliusacademie te Helsinki, gaan ze heel fris de Finse volksdansmuziek te lijf. Een Angelsaksische toets

komt er met het Ierse **Tremolo**, het trio dat ontstond rond Donal Donnelly, de 'Fiddler of Dooney' kampioen. De naam werd trouwens ontleend aan de titel van diens solo-album. Hij laat zich begeleiden door de mannen van Lost Highway, Stijn Van Beek (uillean pipes) en Kasper Laval (bouzouki en E-gitaar), die we ook kennen van Hot Griselda en hier niet aan hun proefstuk zijn. Ook het Britse duo **Greg Russell & Ciaran Algar** trokken hier te lande eerder al de aandacht. Tweemaal mochten ze zich reeds rekenen onder de winnaars van de BBC 2 Folk Awards. Violist Algar, aanvankelijk lid van Tri, verdiende reeds heel wat strepen, terwijl Russell als gitarist en singersongwriter eerder al een solocarrière uitbouwde.

Mogen we besluiten dat dit programma getuigt van een uitgekiend evenwicht tussen lokaal en binnenlands talent, naast een aantal buitenlandse groepen, sommige reeds met naam en faam, maar allemaal waardige ambassadeurs van de hedendaagse folk? Ik vind het opzet in elk geval weer behoorlijk goed gedoseerd, met muzikale klanken uit zowat alle windstreken. 🍷

Bart Vanoutrive

www.zilleghemfolk.be

Pieter Embrechts

Mijmeren over opleidingen, tijd en vergankelijkheid

Zo om de drie maand komt weer diezelfde vraag ons kwellen. Als bij wonder valt er telkens iemand uit de lucht die toch steeds een ander antwoord klaar heeft. Alhoewel, dit keer viel onze 'folklinkfiguur' niet uit de lucht, maar kwam hij gezwind met de fiets naar het afgesproken cafeetje in de buurt van het Berchemse station. Ik weet het. In deze rubriek komen nogal wat zangers, schrijvers, theatermensen of acteurs van het witte doek aan bod. Maar deze keer vuren we onze prangende vraag af op iemand die in al deze domeinen actief is. En hoe! Wij gaan hier uiteraard niet al de informatie herhalen die bij een bepaald internetfenomeen zomaar voor het rapen valt. Ritueelgetrouw als we zijn, presenteren wij onze existentiële vraag: "Waarom denkt Pieter Embrechts wanneer hij het woord 'folk' hoort?"

Als vlijtige artikelschrijver vrees je dat het antwoord dan zal zijn: "ik vind daar helemaal niets aan" of, al even erg: "ik vind dat de allermooiste muziek". In beide gevallen zijn we meteen uitgepraat. Bij de man die in de beste sinterklaasfilm aller tijden schitterde als Ramon, ligt dat even anders. We moeten even mee een omweg maken om het antwoord te vernemen, maar onderweg vergast Pieter ons op een aantal opmerkelijke ervaringen en standpunten. Wij pikken in rond 1987. In Mortsel gonst het bij de familie Embrechts van de creativiteit. Ook de vijftienjarige Pieter weet met zijn talent geen blijf. Hij zet de eerste stappen in theaterland.

"Ik was in die periode heel actief in een theatercollectief. Wij kregen daar de kans om alle facetten van het theater te verkennen: schrijven, regisseren, comedy, improvisatie, noem maar op. Het was ongelooflijk boeiend. We hadden daar heel gedreven 'leiders' o.a. Tom Lenaerts, Ken en Dirk Terry. Die knappe gasten droomden toen allemaal van een carrière in het theater. Dé weg daar naartoe, zei men, was de gerenommeerde Studio Herman Teirlinck. Tot mijn grote verbazing raakten die getalenteerde jongens niet door het toegangsexamen. Als die mensen, die in mijn ogen zo creatief waren er niet in geraken, wie zit daar dan wel, dacht ik? Waarschijnlijk waren dat allemaal genieën als Freek De Jonghe die 's ochtends een krant lezen en daar 's middags een scherpe, briljante conference over klaar hebben.

Ik raakte wèl door het toegangsexamen, maar toen kwam de ontgoocheling. Al vrij snel ontdekte ik wat die opleiding inhield: in een oubollig systeem werden een hele-

boel vakken gegeven zoals bv. schermen en nog een handvol zaken waarvan ik vond dat ze niets te maken hadden met de kunst van het spelen, het maken van voorstellingen of het schrijven van theaterteksten. Door alle 'bekwaamheden' die we aangeleerd kregen, leek het meer op een technische school.

Nochtans kwamen er heel veel grote talenten uit Vlaanderen en Nederland naar de 'prestigieuze' school. Ik herinner me Johan Heldenberg, Wim Opbroeck en nog een resem andere.

Maar wat ik hoopte te vinden, vond ik niet. Toch niet bij een groot deel van mijn leraars. De meeste zaten daar al dertig jaar en hadden nog weinig voeling met wat er in het actuele theater gebeurde.

"Als het dit maar is, dan blijf ik hier niet", dacht ik op het einde van mijn eerste jaar. Maar toen gebeurde er iets merkwaardigs. Er waren allerlei geruchten over het opdoeken van 'de studio'. Directeur Fons Goris wachtte niet tot het schip gezonken was en zocht andere horizons op. Toen was daar een man die vond dat dit niet mocht gebeuren: "Studio Herman Teirlinck, dat moet toch de plek blijven waar kunstenaars komen om zich te scholen, om te zoeken, uit te proberen". Het was de grote Jan Declair. Hij nam dus de artistieke leiding over. Toen volgde de merkwaardige les nr. 1.

Jan nam ons mee naar een afgelegen lokaal en hij vroeg ons op de man af: "Wat vinden

jullie nu eigenlijk van deze opleiding? Van wie zouden jullie les willen krijgen? Als jullie dingen zouden mogen veranderen, wat zou dat dan zijn?"

Verbaasd, aarzelend, kwamen de eerste antwoorden: "Het zou toch goed zijn als hier mensen les zouden geven die iets betekenen in het theater vandaag... voor theater bv Luc Perceval, voor muziek Raymond of Bram Vermeulen of..."

Jan besloot: "Ok, dan gaan we daarvoor zorgen. Je moet les krijgen van je goden, van mensen waarin jullie geloven en waarvan je iets wil leren".

En Jan hield woord! Hij deed een heel nieuwe frisse wind waaien door de 'studio'. Hij is ook mijn mentor gebleven tot in het laatste jaar.

"Het gaat bij folk denk ik meer om samen een gevoel te delen, te dansen, iets dat je wil omarmen"

Pieter Embrechts

Toen begonnen we aan onze ultieme voorstelling, de belangrijkste van onze

opleiding. "Ik zou graag met jullie 'Mistero Buffo' willen spelen" zei Jan. Hij had met ons de voorbije jaren wel al monologen uit dit stuk gespeeld, maar nu wou hij het hele stuk hernemen. Hij vertelde honderd-uit over de Internationale Nieuwe Scène, we beluisterden de plaat met die Italiaanse volksmuziek die Wannes had vertaald en bewerkt. Enthousiast deed Jan het verhaal van de wondere figuur die Dario Fo wel was. Wij waren in de ban... tot hij het had over de vormgeving. Hij wou ons weer in die bruine en beige kleren steken en we zouden ook weer met die grote stokken staan bonken, net als in de jaren zeventig.

► “Dat gaan we toch niet doen Jan, dat meen je toch niet?”. Ik heb er toen met hem echt ruzie over gemaakt en toch heeft hij me kunnen overtuigen met één eenvoudig beeld. Hij zei: “De vorm is maar de vorm. Neem een gedicht van Gezelle of van Shakespeare. De taal zal oud zijn, maar de inhoud gaat vlijmscherp en van alle tijden zijn. De vorm is maar een kader waarin we iets presenteren”. Toen wist ik dat hij gelijk had.

We zijn er toen aan begonnen, een voorstelling van vier uur! Heel de school was toen koor, stel je voor, een bende van vijftig, zestig man. Met die hele ploeg hebben we maanden naar die voorstelling toegewerkt. Maar het werkte op ons in als een bom. Met die lange monologen en die prachtige verhalen, maar vooral ook, en daar wou ik na deze lange aanloop toe komen, er was die muziek en er was Wannes Van de Velde. We hebben zeer veel gerepeteerd met Wannes en zijn accordeonist, Bernard Van Lent. Het was hevig en intensief, een echt

feest om te spelen. Ik heb hem in die tijd heel goed leren kennen. Hij had me voordien al Flamencolessen gegeven, maar nu leerde ik hem ook kennen als een man van wijsheid, met een grote openheid, met een ruime blik op cultuur. “Als ge dat allemaal bekijkt, wat is dat ‘Vlaams’? We zijn altijd allemaal al een mengelmoes geweest...”

Bij Wannes heb ik dus folk in zijn pure vorm leren kennen. Al zie ik de jongste jaren op de internationale muzieksceën toch heel wat folkinvloeden opduiken zoals bij Mumford & Sons om er maar die uit te lichten. Ze zetten er dan wel een ruige beat onder, maar je blijft voelen dat het folk is.

Het gaat bij folk denk ik meer om samen een gevoel te delen, te dansen, iets dat je wil omarmen. Ik was niet zo lang geleden gaan spelen op de Gentse Feesten en na afloop kwam ik in het Baudelopark terecht. Ik zag daar die explosie van jonge mensen die vrolijk in de ronde dansten. Ik zag een jong meisje vriendelijk een oudere man uitnodigen en die kerel sprong recht en was mee aan het draaien. Ik was potverdikke echt ja-loers!”. Dat wil niet zeggen dat ik zelf ook folk ga spelen. Natuurlijk pik ik onbewust dingen mee uit andere genres. Soms sluipt er een stukje reggae in of wat blues. En hier en daar zitten in mijn nummers wel passages die schatplichtig zijn aan folk. Laatst waren we iets aan het opnemen met een mandolinesolo. Uiteindelijk hebben we die versie door de computer gejaagd. Het klonk heel anders, maar het folk-karakter zat er nog wel in. Ik denk dat mijn appreciatie voor ‘roots-dingen’ zoals blues en folk me wel onrechtstreeks beïnvloedt, zonder dat dit een weloverwogen keuze is. Als ik muziek aan het maken ben kom ik soms tot de vaststelling dat er een echte ‘folk-drive’ in zit”.

“We hebben zeer veel gerepeteerd met Wannes en zijn accordeonist, Bernard Van Lent. Het was hevig en intensief, een echt feest om te spelen.”

Pieter Embrechts

Terwijl hij dit zegt begint Pieter stevig met zijn vuist een beat aan te geven op het cafétafeltje, waarbij de theelepeltjes en de tassen vrolijk mee de cadans aangeven. Een paar stoelen verder wordt al spontaan gereageerd. Dit is een pure jig, moet ik bekennen. Maar we hebben het ook over twee aspecten die Pieter Embrechts onderscheiden van veel andere zangers uit deze provincie bij de Noordzee: de teksten en de fijne, onderkoelde, ironische presentatie.

“Ik hou inderdaad van ‘schone teksten’. Die hoeven zeker niet ingewikkeld te zijn. Er mag zelfs onzin in staan. Soms kan een tekst ook aanspreken door de rijkdom van de opeenvolgende klanken. En humor, ja... misschien. Alhoewel, ik kan geen moppen vertellen. Ik heb vrienden die de ene grap na de andere vertellen waarbij iedereen na een paar minuten in een breuk ligt. Ik kan dat niet, ik kan ze zelfs niet othouden. Maar ik hou wel van humor!”

Dat hij een meester is van de subtiele humor, bewees Pieter Embrechts in een van de (naar mijn mening) sterkste tv-programma's die de VRT het voorbije millennium door de ether stuurde: ‘Man over woord’. (als je twijfelt aan deze bewering, ga dan maar eens kijken naar www.youtube.com/watch?v=eGE01gi2jAM) en je bent meteen overtuigd. Overigens heeft Pieter zelf heel veel spijt dat dit programma zo'n kort leven was beschoren. Niet dat hij daarna werkloos ging zitten kniezen! Je krijgt de projecten die hij de voorbije jaren stuwde (of er mee aan duwde) niet op een paar A4-tjes samengevat.

Het jongste opus wordt ons laatste gespreksonderwerp: de nieuwe (dubbel-) cd ‘Onderwoud’. Toen ik ze voor het eerst onder ogen kreeg en het stevig kartonnen kleinnood openvouwde, stond perplex. De vormgeving en de fotografie zijn uitzonderlijk mooi, krachtig en sober tegelijk. De muzikale invulling is duidelijk geen knieval voor de commercie: niet meteen meezingmelodieën, maar muzikale beschouwingen over tijd en vergankelijkheid, gedragen door stevige arrangementen, soms ingehouden gezongen, dan weer heel expressief gebrachte poëtische verzen, af en toe zelfs met een filosofische en contemplatieve ondertoon. Zelfs in de hevige nummers zit melancholie verborgen. Achttien liedjes van meestal meer dan vijf minuten, op drie uitzonderingen na composities van Pieter. ‘Alle dagen komen ooit’, ‘een vriend van mij’, en ‘als het kon’, zijn enkele nummers die mij bij elke beluistering meer en meer beroeren. En dan is er natuurlijk ‘Hier

foto: © Bert Dendel

in *Borgerhout*' dat in verkorte versie ook op single is uitgekomen.

"Die single is een 'accident de parcours'. Ik wou iets doen voor de tiende verjaardag van de Roma, dat prachtige theater bij mij om de hoek. 'Hier in Borgerhout' was dus een gelegenheidslied, iets om één keer te zingen. De muziek van Tom Waits was bijzonder geschikt om mijn 'boodschap' te dragen. Ik was in die tijd volop bezig met opnamen van de Sinterklaasfilm. Tussendoor had ik heel wat tijd gependend aan de opnamen van de cd. Er waren 22 nummers ingeblikt. Toen moest ik op een avond optreden in het cultuurcentrum van Berchem. Het was een fijn internationaal initiatief met comedians, zangers, dichters en filosofen die, geruggesteund door een knappe band (Brasaville), hun ding mochten doen. Ook het publiek daar was heel divers, Antwerpen en België zoals het er in de toekomst allicht zal uitzien. Kortom het was een heel tof, plezierig evenement waar ik te gast was. Presentator Johan Petit kwam vooraf naar me toe en vroeg me in zijn mooiste Aantwaarps: "Ge gaat toch dat lieken van Borgerhout zingen he?"

Ik was dat helemaal niet zinnens, maar Johan drong aan: "Allei joeng, ik heb daar heel mijn introductie op gebaseerd, ge kunt nie anders dan da zingen!"

Ik had de tekst wel ergens in een map zitten en we hebben het dan toch maar gebracht. De reactie was overweldigend. Ze hebben me toen overtuigd om het ook op de cd te zetten. Vijf dagen later zaten we in de studio.

Tegen de tijd dat we bezig waren met de mix barstte de hel los in Parijs. Bert Van Roy, onze formidabele mixer zei me toen: "Eigenlijk zou dit nummer nu op de radio moeten komen. Nu, niet binnen een week of een maand, nu!"

Ik heb toen contact genomen met Radio 1. Nog diezelfde avond kreeg ik een positief antwoord. We moesten wel wat knippen (een nummer van acht minuten op de radio, dat gaat niet). Geen dag later werd het gedraaid op de nationale zender...

We gaan de komende maanden de plaat voorstellen, onder andere in de AB-club, maar ook de zomerfestivals doen we aan, jawel ook Na Fir Bolg.

Ook voor daarna liggen er plannen klaar. Maar voor je er kan aan beginnen komen er vaak vragen aanwaaien. Dikwijls zitten daar fantastische voorstellen tussen, waardoor je de geplande zaken voor een tijd moet uitstellen.

Ik laat het op me afkomen. Ik ben intussen wel oud genoeg om er zeker van te zijn dat muziek en theater voor mij de belangrijkste dingen gaan blijven. De goesting is nog altijd heel groot".

We hebben al vaak fijne gesprekken gehad, waar je dan op het einde je gast toch

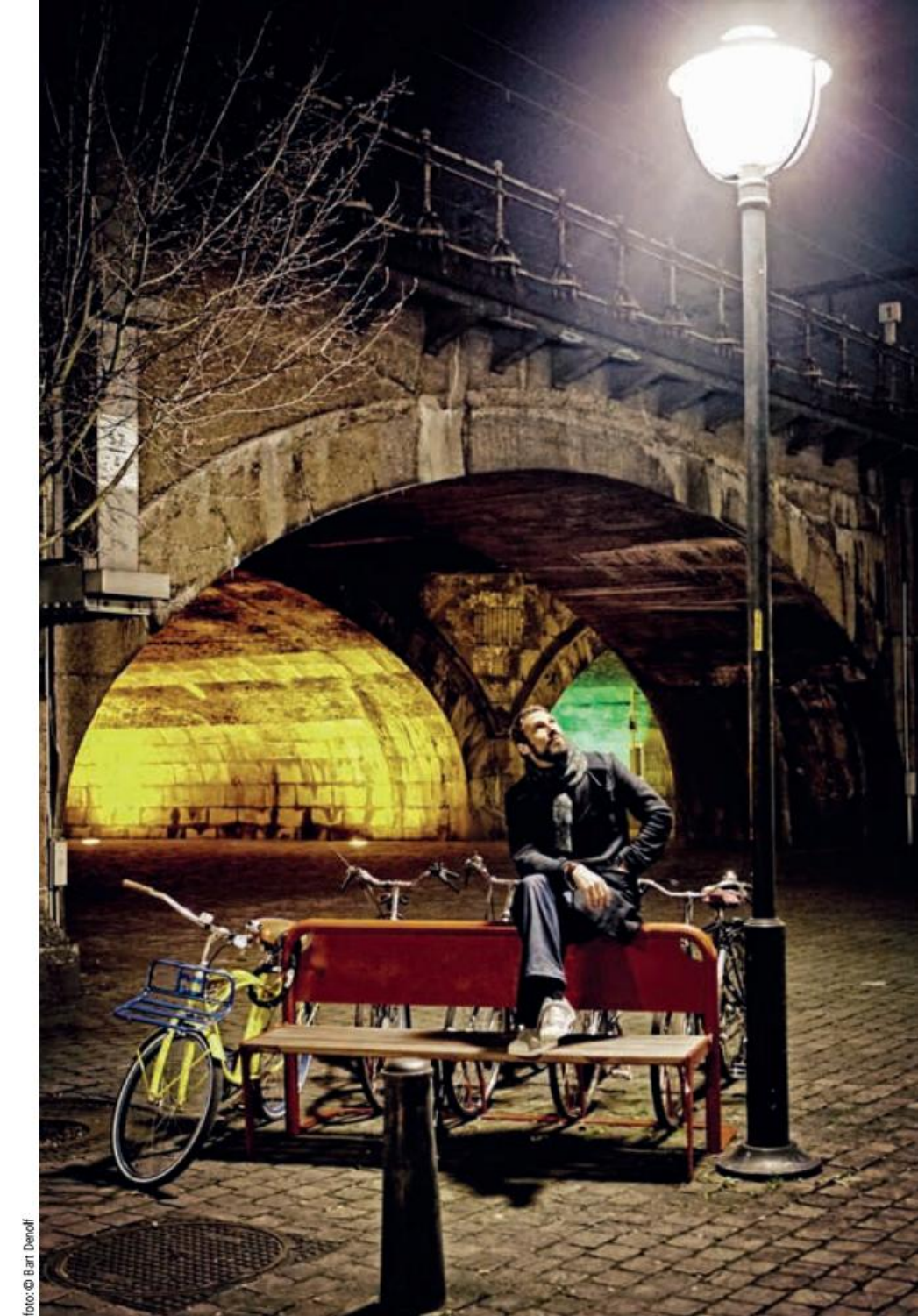

foto: © Bart Dendoff

Pieter Embrechts: *"Ik denk dat mijn appreciatie voor 'roots-dingen' zoals blues en folk me wel onrechtstreeks beïnvloedt"*

nog een vervelende vraag moet stellen: "Mag Bart nog enkele foto's nemen?" Nog nooit heeft iemand geweigerd. Wie zou niet graag haar/zijn beeltenis, genomen door onze onvolprezen fotograaf, opslaan in zijn afbeeldingenbestand? Niemand dus. Maar meestal is er toch wat schroom en gêne. Niet bij Pieter Embrechts. Dat heeft niets te maken met narcisme, maar met weten hoe het er in de wereld aan toe gaat. "Zijn jullie gehaast? Anders gaan wij hier een paar straten verder, daar is een mooi pleintje". Met graagte laten wij ons op sleeptouw nemen. Wij genieten van een onverwacht mooie stadswandeling met een formidabele gids. Pieter loodst ons door (voor ons) nog nooit eerder geëxploreerde stukjes

Antwerpen. Hij heeft over elk plein, elke straat wel een pittig verhaal. Hier en daar moeten we even halt houden omdat een bevriend koppeltje of een goede kennis hem schouderkloppend komt groeten. Ik weet dat het nog maart is, maar hier voel je april. Waar is dat grauwe Antwerpen? Wij worden getrakteerd op een hemel met flikkerende sterren, met vriendelijke late passanten die in het licht van de straatlantaarn een slaapmutssigaret komen roken. Het kan Pieter niet zijn ontgaan dat we onder de indruk zijn. Nog een paar straten en fotogenieke hoekjes verder neemt hij wuivend afscheid en fietst de nacht in. Naar Borgerhout uiteraard... ☺

Walter Evenepoel

Vorige zomer op Tønderfestival nu verwacht op Gooikoorts de Schots-Ierse folkrockformatie **MÀNRRAN** - zij het in versie 2.0

Deze zomer maakt de bende van Mànran onder andere het podium van Gooikoorts onveilig. In augustus 2015 kregen we tijdens het Tønderfestival tweemaal de gelegenheid om te genieten van hun eigentijdse fusie van Ierse en Schotse folkinvloeden, die ze verwerken in eigen instrumentale arrangementen. Deze enten ze vervolgens op traditionele en recentere songs. Zanger Norrie Maclver, die ook een carrière als singersongwriter uitbouwt en op het eind van dit jaar de groep zal verlaten, levert een enkele keer een eigen nummer aan. Zowel tijdens het avondconcert, als tijdens de vrijdagse openlucht-matinee voor de plaatselijke schoolgaande jeugd, zetten ze er het publiek volledig naar hun hand.

De groep, toen nog met gitarist en zanger **Norrie Maclver**, herbergt een aantal muzikanten die al heel wat op hun palmares verzamelden. De unieke klank is vooral het gevolg van het samenbrengen van twee niet voor de hand liggende instrumenten, de uillean pipes, bespeeld door **Ryan Murphy** (die al een tijdje Calum Stewart is komen vervangen en zich ook bedient van houten fluiten), naast de highland pipes van **Ewen Henderson** (ook nog viool, whistle en zang). Ewen, één van de medeoprichters, was op Gooikoorts in 2011 reeds te gast met **Battlefield**

Band, waar hij tot 2014 deel van uitmaakte. Daarnaast is een belangrijke rol weggelegd voor **Gary Innes** (accordeon en keyboards), die zich ook met **Runrig** reeds in de kijker speelde. **Ross Saunders** (basgitaar en zang) en **Marc Scobbie** (drums en percussie, sinds een dik jaar de vervanger van Scott Mackay) staan tenslotte borg voor een stevige ritsectie, en dus een ferme rocktoets. Sinds hun oprichting in 2010 realiseerden ze een tweetal albums een titelloos debuut (Mànran Records, MAN 02, 2011) en 'The Test' (Mànran Records, MAN 03, 2013).

Fusie van Schotland en Ierland

Ryan: "We hebben mekaar leren kennen in de muzieksce­ne van Glasgow, en deelden de mening dat we een vrij uniek concept konden vormen om Engelse en Gaelic songs te bewerken in een verbinding van de Schotse highlandpipes en de Ierse Uillean pipes. Binnen de zuivere traditie was het nooit evident om die twee doedezaken samen te laten weerklinken. Traditioneel ging dit om verschillende redenen niet zo goed samen, de Schotse highlandpipes gaan heel luid en zijn meestal gestemd in si-mol, een groot verschil met de uillean pipes in re. Daarom speel ik op een schalmey in mi. Uiteraard wordt de versterking aangepast, om het geringere geluidsvolume van de Uillean Pipes te compenseren. Daarnaast moeten we natuurlijk bepaalde passages toch nog een stuk aanpassen, zodat de twee instrumenten goed samen­klinken."

Hoewel ze nooit hun Angelsaksische oorsprong verloochenen, straalt hun aanpak dan ook een grote openheid uit, die sinds de folkrevival kenmerkender geweest is voor de Schotten dan voor de Ierse groepen, die zich vaak veel hermetischer aan hun eigen idioom optrokken. "Veel van de muziek die we brengen is door onszelf geschreven. Zo wordt het iets persoonlijks, maar er zijn heel wat hints, van mijn kant vanuit de Ierse muziek, waarin ik tenslotte opgroeide, terwijl de anderen invloeden uit Schotland in de groep brengen. We combineren die invloeden, brengen die samen

foto: © Bart Vanoufve

Ewen Henderson: "Veel van de muziek die we brengen is door onszelf geschreven."

Mánran vorige zomer op Tønderfestival (v.l.n.r.): Ryan Murphy, Ewen Henderson, Norrie MacIver, Marc Scobbie, Ross Saunders en Gary Innes

in onze nummers en kijken telkens weer of het werkt." Geen teksten van eigen hand bij deze groep, die heerlijk uitpakt met Gaelic en Engelse songs, buiten eentje dat ze ontleenden aan Norrie, 'Lathia Math' (verschenen op hun eerste album).

Een stevige laag folkrock met speelruimte voor improvisaties

De zuivere traditionele stijl wordt natuurlijk mee opengeboren door de bas- en drumsectie van Ross en Marc. Eerstgenoemde kende eigenlijk geen traditionele achtergrond. "Via mijn vader werd ik vooral ondergedompeld in de klassieke en progressieve rock, en tijdens mijn universitaire periode dompelde ik me onder in ondermeer funk en jazz. De confrontatie met de 'trad' kwam er pas later. Ik onderging dus een cocktail aan invloeden die zich uitstrekken van de sixties tot vandaag en dat levert een vrij persoonlijke invulling van de baslijn op, die samen met de drumsectie, ruimte laat voor improvisatie. Gezien we met zijn zessen zijn is alles nogal strak gearrangeerd, maar toch laten we heel wat ruimte aan elkaar, wat eigen is aan traditionele muziek. Los van de vastgelegde 'frames' blijft er heel wat mogelijkheid voor spontane vrijheid. De funderingen

De unieke klank is vooral het gevolg van het samenbrengen van twee niet voor de hand liggende instrumenten

liggen strak vast, maar voor de percussionist bijvoorbeeld is het nog heel simpel om te gaan versieren." Gary van zijn kant voelt zich, naast Ewen en Ryan wel een hardcore-folky. "Ik groeide op in de highlands, en daar is de folk zowat het enige wat je hoort, zodat je haast gelooft dat er niets anders bestaat."

De zanger van de band

Norrie zingt al sinds zijn achtste. "Dat liet me nooit meer los. Mijn binding met de traditionele muziek is van recentere datum. Daarvoor luisterde ik vooral naar country, rock, country-rock, een beetje naar singersongwriters." Via groepen zoals Runrig kreeg hij tenslotte ook de microbe te pakken om aan de slag te met de traditie. Hij was reeds de zanger van Bodega, die in 2006 de BBC 2 Young Folk Awards won en Skerryvore, een andere band die hier in Tønder een sterke indruk naliet.

In December 2011 werd hij Gaelic singer of the Year op de MG Alba Scot Trad Music awards, terwijl Mánran zelf dat jaar het 'Album of the year' in de wacht sleepten op dezelfde competitie. Begrijpelijk dus dat hij de tijd rijp acht voor een solocarrière en zich daar in de toekomst volledig op wilt toelagen.

De verdere plannen

Tønder was voor hen zowat de laatste grote act in 2015. "We bollen nu wat uit na een heel drukke concertzomer en denken na over een nieuw album. We hebben de voorbije maanden heel wat ideeën opgestoken en daar willen we nu wat mee doen. Wanneer het album er komt? Euh... als het klaar is!"

Hiervoor willen ze zich dus duidelijk niet vastpinnen op een deadline, maar voldoende tijd nemen om het echt 'af' te maken. Gezien Norrie en de groep straks aparte wegen zouden bewandelen werd het even zoeken naar een nieuwe line-up. Vanuit Australië bereikte ons medio maart goed nieuws. Gary laat ons weten dat ze daar op dit moment aan het toeren zijn, nadat ze een reeks concerten deden in Denemarken. Op onze vraag hoe de samenstelling er nu uitziet laat hij ons weten dat niemand minder dan Ewen de taak op zich nam om ook de zang te verzorgen. Hij vindt dat de groep nog nooit beter klonk als nu. De gitaar wordt nu gehanteerd door een fantastische Craig Irving. Tegelijk laat Ewen ons met betrekking tot de nieuwe opnames weten dat ze behoorlijk snel opschieten met de nieuwe line-up en er grote kans bestaat dat de nieuwe plaat tegen de zomer kan verschijnen. We kijken er alvast naar uit. Zij zien met spanning uit naar een enthousiast publiek op Gooikoorts 2016. 🍀

Bart Vanoutrive

www.manran.co.uk

Workshops tijdens Gooikoorts festival op 2 en 3 juli

Gooikoorts biedt traditiegetrouw een aantal initiaties en workshops aan. Ze worden gegeven door de muzikanten die dit jaar op het podium staan en door lesgevers die speciaal hiervoor uitgenodigd zijn.

Een overzicht:

Op zaterdag om 14u30 is er **samenspel** met Mairearad en Anna. Voor gevorderde **hommelspelers** heeft Peter Verhoeven nieuw materiaal bij, en voor de **trekzakspelers** zal Guus Herremans een workshop geven. Voor de **beginnende dansers** staat Leen Devyver weer klaar en Henk Coudenys geeft een **initiatie mondharmonica**.

Op zaterdag om 17u is er **samenzang** met Bart Deroover en Fabienne Shaw. Voor de instrumentisten en voetpercussionisten is er een **tune learning session** met Maja en David. De dansworkshop is ter voorbereiding van het avondbal; **Oekraïense dansen** met de Hudaki Village Band.

Voor het eerst staat op ons programma een workshop **native flute** met Gabriëlle Appels. En voor iedere muzikant die rust, kracht en ontspanning zoekt, is er weer de workshop **massage**, verzorgd door Joop Aalbers.

Op zondag om 14u30 geven Benjamin Macke en Birgit Bornauw een **barok tune learning session** voor instrumentisten en zangers! Nieuwsgierigen naar het **hommelspel** kunnen een **initiatie** volgen bij Peter Verhoeven. Wie zich wil uitleven in **baldansen** kan weer bij Leen Devyver terecht. En voor ieder die graag nog even gaat liggen met boventonen en andere zwevingen om zich heen is er weer het **ligconcert** van Franc Janssen.

foto: © Bart Dendf

Beginnende dans

Op zondag om 17u is er een **workshop voor violisten** bij Naomi Vercauteren. Surpluz nodigt **alle zangers** uit, en de **gevoerde mondharmonica**spelers worden bij Henk Coudenys verwacht. Ervaren dansers kunnen alvast de **Danses du Poitou** oefenen in een workshop met Christian Pacher.

Tot dan! 🍷

Greet Wuyts

Meer info en inschrijvingen:

Het overzicht en de beschrijving per workshop verschijnen binnenkort op www.gooikoorts.be.

- **Inschrijven:** Tijdens het festival aan de infostand. Daar is men van alle inhoudelijke en praktische informatie op de hoogte.
- **Prijs:** € 3 per workshop en p.p.

10de Flutomanie: fluto@thebeach

Speel je blokfluit en ben je tussen 10 en 25 jaar? Dan is Flutomanie (dé blokfluitstage voor jongeren) iets voor jou. Vijf dagen samen musiceren en plezier maken. Tijdens de stage spelen we in kleine groepjes en in een groot blokfluitorkest en eindigen we met een spetterend slotconcert. Dit allemaal onder leiding van Joris Van Goethem, Nadia Bierinckx en Nele De Coster.

Van maandag 22 augustus om 11u in Cadzand, Vierhonderdpoolderdijk 10, 4506 HL Cadzand tot vrijdag 26 augustus (slotconcert 16u30). 🍷

- **Niveau:** Minstens twee jaar individuele les (L3 muziek-academie). We werken in niveaugroepen, zodat er voor elk niveau uitdagende muziek is.
- **Prijs:** € 275.
Voor een tweede inschrijving betaal je € 200.
- **Dag:** Voormiddag: niveaugroepen en blokfluitorkest.
- **Namiddag:** Fun activiteit en musiceren in kleine groepjes.
- **Avond:** Blokfluitorkest en avondactiviteit.

foto: tr

Meer info en inschrijvingen:

Alle informatie op www.flutomanie.be
Voor inschrijven mailen naar joris.vangoethem@telenet.be

Dans- en muziekworkshop voor kinderen

Beweging en geluid zijn de sleutelwoorden van de dans- en muziekworkshop voor kinderen onder leiding van danseres **Carine De Lauw** en muzikant **Rémi Decker**. Rémi is begeistert door traditionele muziek en Carine door dans. Ze brengen samen hun passie, kennis, humor, oprechtheid voor de muziek naar buiten.

Door te luisteren en spelletjes leren de kinderen ritme en beweging aan en dit op een speelse manier. De groep leert dansen, wordt aangemoedigd om te luisteren, maar alles met aandacht voor de ander. Respect, tolerantie en samenwerking staan centraal.

De deelnemers hebben ook de mogelijkheid om kleine instrumentjes in elkaar te knutselen zoals mini-percussie, fluiten en andere geluidsobjecten. Deze instrumenten zullen worden gebruikt voor de collectieve muziekcompositie voor de dans. 🎵

- **Leeftijd:** Workshop is er voor kinderen van 8 tot 12 jaar
- **Prijs:** € 160 voor de stage en indien intern € 150 met maaltijden inbegrepen.

Meer info op:
www.akdt.be

Boombalstage van 23 tem 25 augustus

Dansstages voor beginners, half-gevorderden en gevorderden. Samenspelstage voor muzikanten o.l.v. Hartwin Dhoore. Fantastische sfeer, mooie natuur, boeiende lessen, zalige folkbals en lekker eten! 🍷

Meer info en inschrijvingen:
www.boombalfestival.be/stage

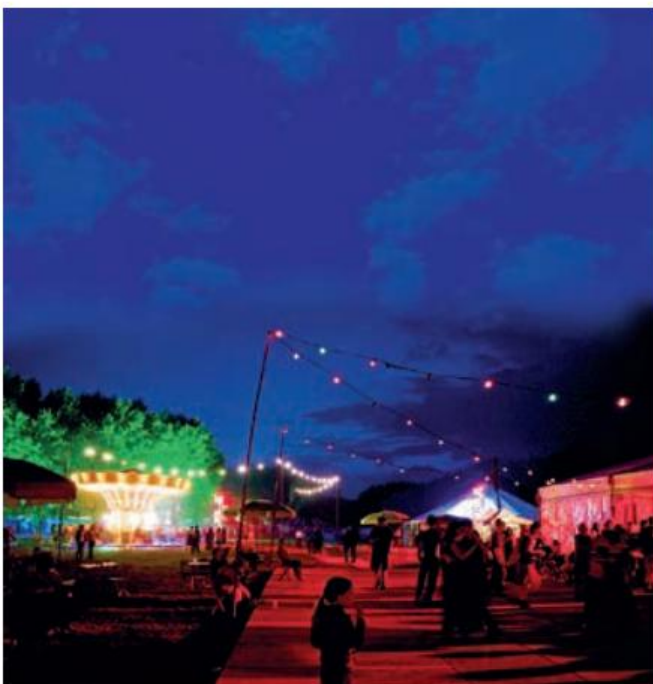

foto: rr

PROGRAMMA NAJAAR

- ZA > 18 JUNI > 16U00** **FOLKBARBECUE** 🌟
BBQ + MUZIEK = ZOMER! LEKKER ETEN + FOLKMUZIEK MET AIDREANN & AISTRA DUO
- ZA > 17 SEPT > 16U00** **DE GROTE KORNEUSE + RECEPTIE** 🌟
OPENING SEIZOEN > 21U00 **BALEYNBAL MET KADRIL**
- ZO > 18 SEPT > 14U00** **SHANTALLA**
SHOWCASE LSM. CC SINT-NIKLAAS VANAF 14U OP DE GROTE MARKT VAN SINT-NIKLAAS
- ZA > 24 SEPT > 21U00** **LEÁN**
CONCERT JONG VIRTUOOS FOLKY TRIO
- ZO > 02 OKT > 16U00** **SYMBIO**
CONCERT ONCONVENTIONEEL ZWEEDS DUO OP DRAAIJER EN ACCORDEON
- ZO > 23 OKT > 16U00** **HAUMAN, PEREMANS & VAN LENT** 🌟
CONCERT 'DE VOLGENDE STROFE' ROND WANNES VAN DE VELDE
- VR > 28 OKT > 21U00** **ROBB JOHNSON**
CONCERT PROTESTZANGER? LEVEND EN WEL!
- DO > 10 NOV > 21U00** **CEASAR'S NOSE**
CONCERT NIEUW PROJECT MET MUZIEK UIT VORIGE EEUW
- VR > 11 NOV > 21U00** **DUO VEILLON - RIOU**
CONCERT BRETOENSE TOP FLUITIST EN TOP GITARIST
- ZA > 12 NOV > 21U00** **AMÁLIA**
CONCERT TRIBUTUUT AAN AMÁLIA RODRIGUES
- ZO > 13 NOV > 16U00** **JIM BOYES & BELINDA O'HOOLEY**
CONCERT SENSATIONS OF A WOUND
- ZA > 19 NOV > 21U00** **DÉCIBAL**
BALEYNBAL JONGE FRISSE FRANSE FOLK
- ZO > 27 NOV > 16U00** **MUSTAFA & FRIENDS**
CONCERT & CD-VOORSTELLING NIEUW WERK VAN DE GENTS-TURSKÉ VOLKSZANGER
- ZA > 03 DEC > 21U00** **R. BROCHET & P. AERTS**
CONCERT TOPDUO OOSTERSE MYSTIEK EN JAZZGITARIST
- ZA > 10 DEC > 21U00** **MARTIN CARTHY**
CONCERT LEVENDE ENGELSE FOLKLEGENDE
- ZO > 11 DEC > 16U00** **AMBROZIÏJN REWIND** 🌟
CONCERT & CD-VOORSTELLING DE EERSTE LINE-UP OP NIEUW SAMEN

KOUTERMOLENSTRAAT 6B • 9111 BELSELE • 03/772 11 93 • WWW.TEY.BE

RAADPLEEG ONZE WEBSITE VOOR DE VOLLEDIGE PROGRAMMATIE > RESERVEREN IS AANGEWezen > TEY@SKYNET.BE

Over de zeven levens van Wim Claeys

naast diatonisch accordeonist nu ook theatermaker en volkszanger

[Deel 1]

Reeds van in de wieg gebeten door het Gentse volkslied en nadat hij zich de voorbije twee decennia vooral in de kijker speelde op trekszak met ondermeer Ambrozijn, Göze en Tref, lijkt de instap in de zang een late roeping. Het typeert Wim Claeys dat hij aarzelt om met zijn eerste liefdes, het lied én de viool naar buiten te treden. Overtuigd als hij is van het gegeven dat je met een instrument pas op het podium mag stappen wanneer je het voldoende beheerst om er een verhaal mee te kunnen vertellen, blijft de viool alsnog binnenskamers. Terwijl hij via muziektheaterproducties zoals 'IJzer' en Gentse volksliedprogramma's, waarvan we een neerslag vinden op zijn recentste album 'Een Schuune Bende', zijn schroom om te zingen definitie achter zich laat. Een boeiend verhaal dat Wim tijdens ons gesprek ook documenteerde met enkele betekenisvolle foto's en waarbij hij resoluut verzaakte aan AA Gent-Wolfsburg die avond. Nu ja,... ze verloren toch.

Affiniteit met het Gentse volkslied

"Het is al heel lang dat ik die Gentse volksliedjes ken en daarmee meezing, mijn ouders hadden de platen van **Walter De Buck** en **Romain Deconinck**. Dat waren zo dé lp's met de muziekskes, de liedjes op. Zeker die van Walter zing ik al mee van toen ik een klein kind was. Die liedjes die zitten er diep in, jong", zucht Wim haast berustend. Waarom hij pas vrij recent zingend op het podium staat heeft te maken met het feit dat hij een brug over moest. "Vroeger

durfde ik dat niet. Ik had precies een soort schroom om te beginnen zingen, ik weet niet vanwaar die komt en of die gegrond is. Ik ben eigenlijk nu nog altijd onzeker als zanger. Ik zing mijn liedjes wel heel graag omdat het vaak vertellende liedjes zijn. Als mensen zeggen dat mijn stem op niet veel trekt, zit er altijd een begripvolle Wim klaar die zegt: "ik vind dat eigenlijk ook", terwijl ik wel probeer om zo goed mogelijk te zingen. Ik heb ook zangles gevolgd. Het is een stiel, dus je kan die stiel leren, ongeacht je instrument."

Zo is het zingen er sinds een achttal jaar bijgekomen. Iets daarvoor had hij Walter De Buck persoonlijk leren kennen, weliswaar niet in een Gentse kroeg, maar wel eerder toevallig in een Ardeens dorpje. "Echt fantastisch, die ontmoeting", vervolgt hij. "We organiseerden in 2005 in Anthée een boombal en we gingen er spelen en Walter die was op vakantie in dat dorpje en kwam kijken wat er te doen was,... een bal dus en iemand die in het 'plat' Gents op een trekszak de mensen deed dansen. Hij wist niet wat hij zag natuurlijk."

Een herinnering aan die avond staat gefixeerd op een foto, waar ook Jonas en Pieter De Meester op prijken. "En het klikte direct tussen ons. Ik kende al zijn liedjes en ik kende ook Karel Waeri, dus ging het gesprek al snel daarover. Van het ene kwam het andere, we begonnen samen te zingen. Niet met in mijn achterhoofd zelf een zanger te zijn, maar gewoon als meeziener. Zo zijn we uiteindelijk samen beginnen optreden. Hij moedigde me aan om mee te zingen en ik durfde eigenlijk niet voor de mensen te zingen. Ik heb me daar echt moeten overzetten omdat dat precies moeilijk was in mijn hart. Maar ik doe het nu toch. En ik merk dat er veel goesting is om naar die liedjes te luisteren. Dat zijn fantastische verhalen, die Gentse volksliederen, dat is een ongelooflijk amalgaam van liederen. In die zin zal ik altijd een volkszanger blijven omdat ik me tot dat repertoire wil beperken. Ik wil enkel met die Gentse volksliedjes bezig zijn en niet met iets anders. Vraag me niet om iets te zingen uit de blues of de pop, dat staat niet in mijn programma nu. Als Walter een opmerking had over mijn zingen ging

foto: rr

De familiefoto met daarop Wims grootvader (links) was de aanleiding om het programma 'IJzer' te maken.

foto: © Bart Dewolf

Wim Claeyns: "Ik ben eigenlijk nu nog altijd onzeker als zanger. Ik zing mijn liedjes wel heel graag omdat het vaak vertellende liedjes zijn."

dat steeds over een muzikaal aspect, in de zin van: "zing eens meer zo of zo!" en niet over: "moet jij eigenlijk wel zingen!?". Hij was dus de man die me het zelfvertrouwen gegeven heeft. Op mijn nieuwste plaat staan "Kom luister ne keer..." en "Het liedje van de zonne". De verzameling liedjes uit Gent zou niet geweest zijn wat ze nu is zonder Walter. Hij heeft filosofische en tijdloze volksliedjes geschreven. De meeste liedjes, ook die van Waeri, gaan over plezierige toestanden, moppen, of over heel concrete situaties die nu niet meer relevant zijn, ... met sommige - zoals over het stadsbestuur van 1878 - daar kun je niet meer mee naar buiten komen. Ofwel zijn het 'kluchtige', die zijn ook tijdloos, daar kun je blijven mee lachen. Maar Walter heeft er aan

"Ik zing wel in het dialect, maar dat is niet het scherpste en platste dat ik kan zingen of spreken. Ik ben iemand die echt verstaanbaar wil zijn."

Wim Claeyns

toegevoegd die niet grappig zijn en ook niet over de actualiteit, het 'nu' gaan."

Dit biedt volgens Wim een rijke aanvulling, waarbij je zelfs kunt spreken van een genre wanneer dat allemaal bijeenkomt, zelfs vanuit ondermeer de rock. "Er is niet een soort liedje, 'riedelke', melodietje of manier van zingen die er bovenuit steekt, je hebt verschillende soorten. Een marktzanger die je zo'n plakkaatlied hoort zingen, brengt altijd dezelfde stijl, je weet wat er muzikaal gaat komen. Dat bestaat ook in Gent, maar dat staat naast al

andere manieren van zingen en omgaan met liederen, zodat er in heel dat palet van liedjes een enorme vrijheid ontstaat van interpretatie, en dat is wat mij daarin aantrekt."

Zelf teksten schrijven, ... als voortzetting van de traditie van die volksliedjes?

Wim is er niet op uit een traditie voort te zetten en vindt dat geen bekommernis waard. "In geen enkel aspect van het culturele leven moet je bekommerd zijn om een traditie. Een traditie bestendigt zichzelf wel, of ze gaat dood, ... dat is allemaal authentiek, al de rest dat je daaraan wil doen zet geen zoden aan de dijk. Dus ik doe het vanuit een innerlijke goesting om liedjes te schrijven, ik schrijf zo'n beetje in de stijl van Karel Waeri, over de 'neuzenoorlog' die bezig is, het viaduct dat hier op het einde van mijn straat een gedrocht vormt, de Gentse feesten, ... Daarnaast schrijf ik liedjes die passen in mijn cabaretshows. Dat is mijn tweede poot. Daar zitten dan ook 'AN'-liedjes tussen. Dat zijn ook theaterkes op zich. In die zin schrijf ik in de traditie van Karel Waeri, strofes met vier lijntjes die een verhaal vormen, en niet in de stijl van Luc

► De Vos bijvoorbeeld, die het meer moest hebben van een soort onbewuste beeldtaal of in die van Walter De Buck, die heel filosofisch was. Ik zit meer mee te schrijven met Karel Waeri en met de straatliedjes ook wel. Zo is er 'In mijn stroatje zijn 't allemaal komeken' of 'k Goa noar de veugelmort', die niet van die schrijvers zijn, of misschien wel, we weten niet meer waar ze vandaan komen."

Wim wijst me een stapel liedboeken aan, carnavalsliedjes, boeken met 'vuile' liedjes,... Napoleon Destanberg, Waeri, De Buck,... Zelf heeft hij er al een duizendtal weten te ontdekken, een stuk meer dan wat hij in zijn stoutste dromen vermocht te verwachten. Gent was reeds een tijdje vergeten hoe rijk de liedtraditie ooit is geweest. "Van die liedjes zijn er al vijfhonderd van Waeri. Hij is geboren in 1842 en aan zijn eind gekomen in 1898, werd dus 56 jaar en hij leefde in de periode waarin het voor de arbeiders nog erger was dan in Bangladesh nu. De textielarbeiders kenden zwarte armoede, zeker in 1850-1890. De eerste sociale wetten kwamen er eind jaren 1880. De mensen waren gewoon een stuk van de machine, kapot... vervangen." Wim vervolgt die necrologie met aan te voeren dat Waeri zich het lot van die mensen sterk aantrok en bijdroeg tot de bewustwording en het toenmalige succes van de socialistische partij. Enthousiast toont hij met het boek 'Kluchtige en politieke liederen', een originele versie, gedrukt in 1899 (met dank aan Charlotte Samijn). "Daar staan teksten in tegen het geloof in de trend van 'Arbeiders geloof niet in God!', die ging nogal,... Situaties aanklagen en lachen met de mensen. Er is bijna geen enkel lied van

hem waar er geen humor in zit." Ook van 'De vetjes' een bescheiden bijlage met een veertigtal 'vuile' liedjes dat onder de toog mee verkocht werd beschikt hij over een authentiek exemplaar. "Zie, 'Viool en fluit', bijvoorbeeld,... ik kan u verzekeren dat er dingen in staan waar je nu nog altijd rooie oortjes van krijgt."

Eigen melodieën en nieuwe arrangementen

"Ik maak er een sport van om er nieuwe melodieën voor te verzinnen. Zo wordt mijn oude muzikale leven als Ambrozijner direct bij die liedjes betrokken. Want Waeri had ongeveer vijfhonderd liedjes geschreven, maar hij gebruikte maar een goeie veertig melodieën." Sommige van die melodieën zijn volgens hem zo leeggezogen dat je er moeilijk nog mee naar buiten kunt komen, want vaak zijn het eigenlijk oninteressante, soms zelfs lelijke melodieën. "Die melodie was echt een gebruiksvoorwerp, geen kunstproduct. Op dat punt ben ik dan weer geen volksmuzikant, ik wil er op een moderne manier mee omgaan, ik maak er iets persoonlijk van door er mijn eigen melodie aan vast te hangen. Ik wil er mijn eigen artistiek ei in kwijt. In die zin ben ik wel folkie, maar geen volksmuzikant. Een traditionele volksmuzikant zingt gewoon de liedjes zoals ze zijn."

"In die zin schrijf ik in de traditie van Karel Waeri, strofes met vier lijntjes die een verhaal vormen"

Wim Claeys

Voor zijn recentste album 'Een Schuune Bende' (2016) trok hij de studio in bij Ward Snauwaert, een gitarist die thuis beschikt over een professionele studio en parttime als producer fungeert. "Hem heb ik eens akoestisch voorgezongen wat ik van plan was op te nemen met mijn trekzak, waarna ik hem vroeg op hij het zag zitten met die muziek een plaat op te nemen,... zonder grenzen. Het enige criterium dat afgetoetst werd was of het mooi dan wel niet mooi klonk. Als hij afkwam met elektrische gitaar en synthesizer was dat goed voor mij, maar enkel wat supergoed was werd weerhouden. Ik speelde ook doedelzak voor die plaat, maar uiteinde-

lijk was dat niet goed genoeg en het staat er niet op. Hij is een rocker, en werd dus geconfronteerd met voor hem toch wel atypische muziek. We besloten om er met twee benen vooruit in te vliegen. Zo zijn de blazers er ook bij gekomen. Dat is zeer organisch gegaan tussen ons beiden. Dit is geen cd die met een groep gemaakt is, maar door een duo, de muzikant-zanger en de producer, die vervolgens ook de gitaren en toetsen ingespeeld heeft."

'Een Schuune Bende', dat de selectie haalde maakt ook deel uit van zijn muziektheaterprogramma 'Izzer'. "Ik ben begonnen met twintig liederen, twee uit 'Izzer', enkele van Waeri, enkele van mezelf, en uiteindelijk zijn we tot acht liederen gekomen, en twee instrumentalen. Dit waren de meest relevante. Over die tien nummers ben ik heel tevreden. Nu is het een compact geheel met zeer veel afwisseling en vertelt het bondig mijn verhaal. Dat van een gast die zijn tweede adem gevonden heeft als zanger. De folkies kennen me natuurlijk allemaal van Ambrozijn, Göze, Boombal, Tref, mijn project met Maarten, Gilles Chabenat en Frédéric Paris, altijd als accordeonist. Ik vind dat wel plezant, maar de realiteit is helemaal anders. In 2015 ben ik misschien driemaal gaan optreden als accordeonist, voor de rest ging ik gewoon zingen. Negentig procent van mijn optredens bestaan nu uit liedjes zingen en vertellen. Dat is de essentie van de gast die hier nu zit", besluit hij. "Ik zing wel in het dialect, maar dat is niet het scherpste en platste dat ik kan zingen of spreken. Ik ben iemand die echt verstaanbaar wil zijn. Bij de Gentse artiesten is dat niet altijd zo, je hebt erbij die zo plat willen zingen om een beetje onverstaanbaar te zijn,... Dan denk ik, als ik een liedje van Waeri zou zingen, dan begrijpt niemand die niet van Sint-Jacobs is wat ik breng. Het moet Gents blijven, maar moet ook verstaanbaar zijn in Maaseik. En als je verstaanbaar wilt zijn, en het publiek weet mee te nemen, lukt dat wel."

foto: © Dominique Dierick

Wim glundert in de middencirkel van de Ghelamco-arena geflankeerd door Walter De Buck en Luc De Vos.

Interview

Het verschil in aanpak met de liederencyclus rond Karel Waeri

Zijn eerste liedplaat kwam totaal anders tot stand, evengoed met een producer, Geert Waegeman met name, die de totale artistieke vrijheid kreeg en er fantastische muzikale theatertjes van schiep. Wim kwam er pas bij de finale afwerking terug aan te pas voor enkele details. "Het album vormde een apotheose van mijn show rond 'Waeri', eerder dan een plaat die ik per se als muzikant wou maken." Hoofddoel was het inzingen van dat repertoire. "Ik verkocht die ook bij de voorstelling. Mijn houding ten opzichte van die cd is fundamenteel anders. Ik had die liedjes en zei aan Geert, doe er maar uw goesting mee. Ik ben bijna niet tussengekomen in hoe het gearrangeerd werd." Een aanpak die fundamenteel verschilt van die van zijn nieuwste album. "Hier sta ik als muzikant in de studio en is er geen enkele noot waarover ik niet (samen met Ward) beslist heb. 'Een Schuune Bende' vormt voor mij de eerste in een reeks die staat naast de Tref- en Ambrozijn-cd's. Als ik na vijftien cd's terug zou kijken, wil ik dat deze plaat de eerste is. 'De Zwanenzang van Karel Waeri', omdat die net zo anders was in de 'making of', vind ik niet echt meetellen. Ondertussen ben ik drie jaar verder als zanger, en ik zing veel beter. Ik nam ook zangles en dat hoor je wel", meent Wim.

Eerste laureaat van de 'Prijs Walter De Buck' en de opening van de Ghelamco-arena

Vorig jaar werd Wim in de bloemen gezet tijdens de Gentse Feesten, waar hij de eerste 'Prijs Walter De Buck' in ontvangst mocht nemen. Hij toont me fier zijn oorkonde die weliswaar mee de feesten moest trotseren en verduidelijkt dat er vanaf nu jaarlijks één prijs uitgereikt zal worden tijdens de Gentse Feesten. Volgend jaar zal die prijs toebedeeld worden aan een beeldhouwer, vervolgens aan een filosoof, waarna terug een muzikant aan de beurt zal komen. "Ik ben daar redelijk rustig bij gebleven. Ik was heel verrast, want ik wist nergens van. Die eerste avond van de Gentse Feesten hebben we gezongen met Walter's 'poulains', de muzikanten waarmee hij veel mee samenzong, Patrick Riguelle, Pieter-Jan en Rembert De Smet, Bruno Deneckere en ikzelf. We hadden in 2014 met hem samengespeeld, maar hij was toen al heel ziek en kon toen al niet meer echt optreden. Hij heeft toen twee liedjes gezongen en is bij ons blijven zitten en terwijl wij de rest van de liedjes brachten. Op 21 december (2014) is hij gestorven en in 2015 waren de eerste Gentse Feesten zonder Walter De Buck. Iedereen was een beetje emotioneel, ook dat optreden was emotioneel geladen... en dan komen ze achteraf af met die prijs. Mia Verstraete,

foto: © Bert Deneff

Wim Claeys: "In geen enkel aspect van het culturele leven moet je bekommerd zijn om een traditie. Een traditie bestendigt zichzelf wel, of ze gaat dood,... dat is allemaal authentiek, al de rest dat je daaraan wil doen zet geen zoden aan de dijk."

de weduwe van Walter, stond er met een boekje bloemen en Herman Balthazar met die oorkonde en een bronzen beeldje van Walter... het laatste dat hij gemaakt heeft. Dit was voor mij meer dan een aanmoediging. Ik ben blij met het applaus dat ik krijg, het moet zijn dat die mensen ook vinden dat het 'wijs' is dat die Gentse liedjes nog gezongen worden. Dus ja, dat was tof!"

Nog een andere foto voert ons naar een ander hartbrekend moment. Wim glundert er in de middencirkel van de Ghelamco-arena geflankeerd door Walter De Buck en Luc De Vos. Tijdens de openingsplechtigheid draven ze op om voor twintigduizend man één liedje op te voeren. "Ik sta daar tussen Luc en Walter, en... twee jaar later... Het was een heel pakkend moment met hen beiden "t Vliegerke" aan te heffen, het was alles of niets en we hebben nogal gas gegeven. Luc De Vos was een fan van de Gentse liedjes. Als ik ergens kwam om te zingen met de zangstondes of zo, en hij was daar ook, dan was dat 'd'office' dat hij ook meedeed, 'De spiegelkast', van Waeri heb ik veel gebracht met hem... Het was niet moeilijk om met hem overeen te komen. Hij was een heel

gewone gast, een 'hele sjieken tiep', heel oprecht,... Hij heeft me ook goed geholpen, bijvoorbeeld met 'Een Schuune Bende', het titelnummer van de cd. Dat is een tekst die ik schreef op basis van een prozatekst van Cyriel Buyse, waarin hij hetzelfde beschrijft als ik in mijn versie doe. Namelijk een groep soldaten die in een dorp gekazerneerd ligt. Bij hem zijn het Duitse, bij mij anonieme, en ze kweken een band met die dorpelingen. Ze worden op een bepaald moment opgeroepen er ontstaat een groot verdriet omdat die mensen weggaan. Ik was begonnen daar een liedje van te maken, zat plots vast, en raakte gefrustreerd omdat ik die tekst niet rond kreeg. Ik ben toen gaan 'zagen' bij Vos, en die zei: "@Kom er maar eens mee af". We hebben dat dan samen afgewerkt. Fantastisch! Zo iemand was dat. Ook voor mijn zelfvertrouwen als zanger was hij belangrijk. Als zo iemand naast jou komt staan op een podium om gewoon een liedje mee te zingen,...

Bart Vanoutrive

Het vervolg van dit interview vind je op pagina 54 ▶

Blowzabella

maakt tussenlanding in 't Ey

bij aanvang van een Europese tournee

foto: © Bart Vanoutrive

Blowzabella ook in 't Ey

Voor de folkclubs nadert het moment van de waarheid met betrekking tot het al of niet hernieuwd worden van hun erkenning door het ministerie van cultuur, en de daaraan verbonden subsidiëring. Voor de folkwereld telkens weer bang afwachten. En hoe bescheiden onze muziekclubs ook zijn, toch staan ze dikwijls op het palmares van vermaarde buitenlandse groepen, die vaak een oogje hebben op onze locaties.

Het aanbod is groot en kwalitatief van hoog niveau en er zijn nog amper speelplaatsen in ons land. Dat biedt uiteraard heel wat mogelijkheden, maar er dient telkens weer gezaaid te worden naar de zak. In Muziekcentrum 't Ey, dat dit jaar zijn zilveren jubileum viert, wordt dag en nacht gewerkt aan de uitwerking van een Ey-vol programma. En dan moet het je maar overkomen dat je plots een telefoontje krijgt van Paul James van Blowzabella, met de vraag of ze tijdens hun doortocht in ons land niet nog even een concertje kunnen meepikken. Erg is het dan te moeten weigeren omdat je als muziekcentrum aan je limiet zit, en ze de voorbije jaren reeds tweemaal geprogrammeerd stonden. Of ze dan alsnog niet een dagje mochten komen repeteren? En als we nu toch eens aansluitend een showcase zouden organiseren? Daar voelde Dirk Van der Speeten wel iets voor. "Op die manier konden we onze vrijwilligers, sponsors en de collega's van het Folkforum verwennen met een uitzonderlijk concert." Zo kwam Blowzabella op een 'verloren' dinsdag 15 maart even in Belsele in residentie. De gastvrije burens dekken de bedden en de acht-

koppige supergroep slaat 's morgens vroeg reeds gedreven aan het repeteren. "Tijdens de maaltijden worden herinneringen opgehaald. Want inderdaad, heel lang geleden al, speelde Paul hier nog met 'Ancient Beat-box'."

Sinds enkele jaren lokt 't Ey ook de naburige scholen naar soundchecks of try-outs van folkgroepen. Ook deze kans werd ditmaal gretig benut. "Zo'n 120 kinderen van de drie Belseelse basisscholen konden een uurtje genieten van een interview met de muzikanten, simultaan vertaald uit het Engels, waarbij zowel instrumenten als muzikanten aan bod kwamen. Vervolgens speelde de groep enkele nummers. En als klap op de vuurpijl verleende Leen toelichting bij een door Jo Freya aangebrachte volksdans. Een beleving die blijkbaar - op facebook bijvoorbeeld - door sommige folky leraars te lande enthousiast werd toegejuicht..."

Na een rustige opstart van het concert bleek uit niets dat de muzikanten hun bezieling hebben verloren. Overduidelijk werd dit overigens ook na het concert toen zich, samen met talrijke muzikanten van eigen bodem, een jam ontspaan aan te toog van de foyer. Tot in de vroege uurtjes werden melodieuze, tradities en instrumenten uitgewisseld... 'Bieken' en 'tripel klok' hielpen natuurlijk om de sfeer naar ongekende hoogten te tillen. "Enkele dagen later volgde een bedankingsmailtje met de vraag of hun volgende cd eventueel bij ons kan worden opgenomen...", glundert Dirk een beetje fier.

En niet ten onrechte! Het is voor de bescheiden 'folkclubs' niet eenvoudig om te overleven, vechtend om het voortbestaan via een onverdroten zoektocht naar financiële ondersteuning. Dit staat ontegensprekelijk in schril contrast met het feit dat ook verschillende Belgische clubs op de Europese kaart gemarkeerd staan. Heel wat internationale beroepsmuzikanten bezorgden ze in hun kringen een duidelijke referentie. Of Muziekclub 't Ey op die kaart prijkt? Dat staat buiten kijf! 🍷

Bart Vanoutrive

Porseleinen jubileum voor het Folkfestival Ham

Geesteskind van The Celtic Art Gallery

Vanuit de vzw. The Celtic Art Gallery, gaat men er deze zomer voor de twintigste keer vol tegenaan om klein en fijn, in de eigen achtertuin een oergezellig festival op poten te zetten, een waar walhalla voor folkies, met gedeelde aandacht voor dans- en luisterpubliek. Het startschot komt er op vrijdag 12 augustus met Dirk Poel en Lazy Lew, een concert dat vooral Bluesliefhebbers zal kunnen bekoren. Zij openden in 1997 de allereerste editie, en zullen dit nog eens overdoen... in de bezetting van toen. Zij gaan Kadril vooraf die ook hier hun '40 jaar Folk' komen demonstreren. Bij het ter perse gaan van het artikel lag het programma, op een beoogde' last minute 'boeking die het zaterdagprogramma op gang moet trekken na, reeds volledig uitgetekend ter tafel.

Op zaterdag zijn het vooral de dames die de toon zullen zetten. Met de Nederlandse **Jopie Jonkers** (zang en harp) spelen ze meteen een ferme troef uit. Begeleid door Juan Masondo (gitaar en zang), Koen de Cauter (gitaar en zang), Dick van der Harst (bandoneon) en Rinus Raaijmakers (contrabas) mogen we ons verwachten aan een programma met een Latijns-Amerikaanse toets waarbij Argentijnse Zamba en Venezolaanse Joropo, naast Franse chansons ons ongetwijfeld naar een poëtisch muzikaal dromenland zullen leiden, waaraan de Belgen in het gezelschap borg staan voor een jazzy, niet van improvisaties gespeende, inkleuring.

Daarna verwelkomen we **Sarah Mc Quaid**, de in Madrid geboren, in Chicago opgegroeide en ondertussen reeds geruime tijd in Engeland verblijvende singersongwriter en DADGAD-gitariste, waarvan de stem vergeleken wordt met malt whiskey, gesmolten chocolade en in wijn opgeloste honing. Haar recentste album 'Walking Into White' (2015) verradt een diepgang in teksten en klanktexturen, waarbij haar gitaar nooit gedegradeerd wordt tot puur begeleidingsinstrument. Eén stem en één gitaar zijn voldoende om ons te doen geloven dat 'minder' soms 'meer' is.

Met **Veronika Skuplik** wacht ons alweer een verrassing van formaat. Deze Duitse

dame maakt vooral furore als barokvioliste bij gerenommeerde ensembles zoals L'Arpeggiata en komt ons hier betoveren samen met Andreas Arend op theorbe, ongetwijfeld leidend tot een ontmoeting van oude en traditionele muziek.

En wie **Sharon Shannon and band** vorig jaar miste op Brosella krijgt een herkansing als afsluitende hoofdact van Folkfestival Ham op zaterdag. Ook op het Gooikoorts festival kan je ze aan het werk zien.

Zondag zijn het vooral de mannen die de teugels zullen vieren. Wie ongetwijfeld een verrassing van formaat zal worden is de illus-

Reportage

foto: rr

Folkfestival Ham: Het intieme en gezellige Folkfestival

tere **Rushad Eggleston**. Zijn voornaam, vrij vertaald 'Vreugde voor de ziel' bepaalde zijn missie om de wereld plezier te verschaffen met muziek en zang. Een eerste klas entertainer dus, die zich zingend ontpopt als een clowneske, nonconformistische tovenaer op cello. De natuur vormt (naast de Amerikaanse folk) een belangrijke inspiratiebron. **Didier Franco** en **Bert Van Laethem** houden het op nyckelharpa en viool eerder intiem met een aantal bewerkingen van Béla Bartók, afgewisseld met een portie Servische dansen.

Liefhebbers van de Italiaanse folkscene komen zeker aan hun trekken met vader **Roberto** (zang en organetto) en zoon **Alessandro Tombesi** (harp), die, niet aarzelend om ook een aantal andere instrumenten ter hand te nemen, zich onder meer met de groep Calicanto al jaren buigen over de muziektraditie uit de Veneto. Het publiek zal zeker mee bepalen of ze eerder gaan voor een luisterconcert dan wel een folkbal.

Van nabij betrokken bij dit 'huis van vertrouwen' is **Jokke Schreurs**. Hij staat er al jaar en dag voor in dat het de artiesten aan niets zou ontbreken tijdens het festival. Ook op het podium mocht hij zeker tijdens deze feesteditie niet ontbreken. Samen met Jan de Smet en

een tweetal andere muzikanten werkt hij een programma uit dat een eerbetoon dient te worden aan Pete Seger, een bloemlezing van vaak heel gekende, maar daarom automatisch niet aan hem toegeschreven nummers.

Het gordijn zal pas terug vallen nadat de in België verblijvende leraren van **Shantalla**, samen met hun Schotse zangeres Helen Flagerty ook heel bedreven op de bodhran, nog even droog de pannen van het dak geschud zullen hebben. Niet ten onrechte wordt hun aanpak van de Ierse traditie tot in het thuisland heel sterk gewaardeerd. Met Simon Donnelly (gitaar en bouzouki), Kieran Fahy (fiddle en altviool), Joe Hennon (gitaar), Michael Horgan

(uilleann pipes, fluit, low & high whistles) en Gerry Murray (accordeon en low & high whistles), vond deze groep na een onderbreking reeds een vijftal jaar een tweede adem en zullen ze jiggend en reelend de nacht inswingen.

Zo zie je maar weer hoe met relatief bescheiden middelen alsnog een heel veelzijdige folkprogrammatie kan worden aangeboden op een festival dat zeker een plaats verdient op de lijst van intiemste en gezelligste folk-evenementen van het land. 🍷

Bart Vanoutrive

www.folkfestivalham.be

BOSOUND
Piet Bogaert

Geluidsversterking

voor **livemuziek,**
bedrijfsevenementen
en **feestelijkheden**

Zottegem
0477 36 01 85

Visieur

VERKOOP
VERHUUR
HERSTELLINGEN

Sauvegardestraat 17
2870 Ruisbroek (Antw.)
Tel. 03 866 47 57 - Fax 03 866 47 67

www.accordeons-visieur.com
info@accordeons-visieur.com

Between Bars

Amerikaanse old time en bluegrass

Je zou de oude moppendoos kunnen openen over vijf oudere mannen en een jong meisje. Maar dat is Between Bars oneer aandoen. Deze groep doorwinterde muzikanten brengt Amerikaanse old time en bluegrass, met een vleugje cajun, jazz en blues. Een unieke mengeling die hun al successen bracht op podia in Gent en daarbuiten.

Het verhaal van Between Bars begint bij twee broers, **André** en **René Vandevelde** en hun vriend **Marc Van Damme**. Zij kenden elkaar sinds hun jeugdijaren en zetten samen hun eerste stappen in het spelen van folk en country deuntjes. Hun liefde voor folk was zo groot dat André en René in de jaren 70 het hele land afreisden om toch maar ergens een 5-string banjo te vinden. Tenslotte moesten ze naar Londen om er een te kopen. Marc en André belandden later in de cajun muziek, waar ze het mooie weer maakten bij *l'Express Cajun* en *Cuisine Cajun*.

"We weten wat ons ligt en wat we goed kunnen spelen, en dat brengen we dan ook"

André Vandevelde

de verschillende jaren actief in de flamenco wereld. Marc toerde onder andere met Leen Persijn. Yvan en Bernard komen dan weer uit de jazz-wereld. Céline: *"Dat alles zorgt ervoor dat we als groep wel een unieke sound en repertoire hebben. Ik denk dat we in Gent de enige groep zijn die deze mix van stijlen speelt."* André voegt eraan toe: *"We weten wat ons ligt en wat we goed kunnen spelen, en dat brengen we dan ook. Je moet van ons geen muziek verwachten in onregelmatige ritmes, genre Balkan en dergelijke. Dat zit gewoon niet in ons, en dat spelen we dan ook niet."*

Jammen in het Muzikantenhuis

Elke vierde dinsdag van de maand organiseren ze een bluegrass en old time jam in het Muzikantenhuis in Gent. Daar komt nogal wat volk naartoe, waaronder heel veel jonge muzikanten. In het begin was er nogal wat nieuwsgierigheid, maar ook veel interesse in hun repertoire. Na twee jaar kan je spreken van een vaste equipe muzikanten die naar die jams komt, aangevuld met mensen die af en toe langs komen. Het levert in elk geval een mooie mix van stijlen en invloeden op.

Op de vraag aan welk optreden ze goede herinneringen hebben, antwoordt bassist Bernard De Roose zonder aarzelen: *"Het optreden op het Laurentplein tijdens de Gentse Feesten. We deden mee aan het podium van Muziekmozaïek. Het feit dat je als Gentse groep kan optreden tijdens de Gentse Feesten, op een plein waar een fantastische sfeer heerste, is een unieke belevenis."*

Over de groepsnaam is goed nagedacht. Vooreerst is het een verwijzing naar een lied van Elliott Smith. Daarnaast is er het beeld van de muzikanten die van bar naar bar gaan om te spelen en een pintje te drinken. Veel van de muziek die de groep brengt gaat over mensen die een en ander uitspoken en dan een tijdje "behind bars" verblijven. En tenslotte verwijst het ook naar de Engelse benaming voor een maatschappelijke ontmoeting: **pub**.

Steven Vanderaspolden

Mee informatie over optredens op:
www.betweenbars.weebly.com
www.facebook.com/betweenbarsmusic

In de loop der jaren gaat iedereen een beetje zijn eigen weg en verruimen ze hun horizon. Tot de vrienden van vroeger elkaar tegenkomen en terug zin krijgen in het samen spelen. **Yvan Haghebaert** en **Bernard De Roose** vervoegen de groep, en samen genieten ze van het spelen van Amerikaanse Old Time Music. Marc vindt dat dochter **Céline Van Damme** goed kan zingen, en brengt ze mee naar de repetities. Het klinkt goed, er is duidelijk "Blood harmony" tussen vader en dochter. Céline leert autoharp en viool en begint de anderen te overtuigen om meer naar buiten te treden. In 2012 is het dan eindelijk zover, het eerste optreden van Between Bars. Sindsdien vind je hen regelmatig op het podium terug.

Hun repertoire breidde zich gestaag uit. Céline houdt ervan om al zingend ballades en verhalen te vertellen en zo komen er naast de instrumentale old time nummers ook gezongen stukken bij. Uit het verleden komt wat cajun aanwaaien, ze gaan ook de bluegrass toer op en overgieten alles met een sausje dat de rijke ervaring van elke muzikant weerspiegelt. Die achtergronden zijn best wel erg divers. André heeft naast zijn cajun en old time achtergrond jarenlang als gitarist bij Jan De Wilde gespeeld, en was geduren-

foto: © Steven Vanderaspolden

Between Bars tijdens de repetitie met v.l.n.r. André Vandevelde, Yvan Haghebaert, René Vandevelde, Bernard De Roose, Marc Van Damme en Céline Van Damme

Het Lindeboom

viert dit kristallen jaar met nog meer Vlaamse accenten

Dit vrij toegankelijk *Festival de musiques traditionnelles* op 50°59'17.49" NB en 2°13'10.88" WL, dat zich reeds vijftien jaar profileert in Loon-Plage (Nord Pas de Calais), vindt dit jaar plaats van 21 tot 24 juli. Het heeft alweer alle ingrediënten in zich om opnieuw een van de hoogtepunten voor de folkiefhebber te worden. Nog steeds steken net iets te weinig landgenoten even de grens over om deel te nemen aan deze folkhoogdagen.

De afwezigheid van kampeeraccommodatie in de marge ervan speelt hier wellicht in mee. Toch vormt dit festival een absolute aanrader voor een daguitstap.

Hopelijk hebben ze dit jaar de weergoden weer eens aan hun zijde want de prefectuur durft bij onweer al wel eens de concerten stil te leggen. Voor de specifieke aanvangsuren en de details van de diverse randanimaties verwijzen we naar onderstaande website.

Denez Prigent liet zich in 2011 omringen door een stevig mannenkoor.

foto: © Bart Vanoutfke

Op donderdagavond 21 juli wordt de spits afgebeten door niemand minder dan **Xarnège**. Deze gemengde Frans/Spaans-baskische, waarnaar hun groepsnaam overigens verwijst, muzikale smokkelaars vormen meteen een spetterende hoogvlieger. Daarna is het de beurt aan de **Buzz Buddies**, een project op initiatief van Yann Honoré, dat verschillende muzikanten en componisten uit Bretagne en Ierland verenigt. Zij brengen een fusie van hun culturele en artistieke eigenheden. Iers geïnspireerd, maar herontdekt vanuit actuele toetsen, met jazz, groove, folk en rockinvloeden.

Vrijdagavond is het **Sakanotes** die de avond op gang zal trekken, een groepje amateurdoelzakkers uit de streek van Cassel, uiteraard met een bloemlezing uit het repertoire van 'la Flandre'. Vervolgens wordt **L'Effet Dulongis** verwelkomt. Benoît Guerbigny (accordeon en dans), François Breugnot (viool) en Maria-angels Alvarez (dans) bewegen zich doorheen hun subculturen (Poitou en Auvergne) en verleiden als sirenen het publiek om het dansparket te bezetten. Als apotheose mag het publiek die avond genieten van de gerijpte Ierse instrumentalen van **Lúnasa**, één van de trendsetters vanuit deze traditie, die graag ook eens over het muurtje heen kijkt naar andere Keltische tradities (zoals Bretagne, Asturias,...) en dus tot de vernieuwers gerekend mogen worden.

Op zaterdag en zondag wordt de aftrap reeds in de vroege namiddag gefloten, en worden twee kleinere podia alternerend in gebruik genomen. Zaterdag opent **Bostekop**, dat traditionele muziek met een toets keltische en maritieme rock, brengt. Daarna is het de beurt aan **Caval'Trad**, andermaal een regionale groep die zich vooral richt op dansrepertoire. Het namiddagprogramma wordt verder afgewerkt door ons 'eigen' **Trio Dhoore** en **De Garre van Kornee**. Voor de eerste act op het grote podium tekent bombardebeest **Gaël Lefèvere** opnieuw present. Vorig jaar trad hij hier aan met de *Festoù Noz* van WAF*. Nu vormt hij hier een trio met **Nicolas Quemener** (gitaren) en de Ierse fluitist **Ciaran Somers**, voor een bloemlezing tijdloze nummers die de Ierse folksong verbindt met de Bretoense dans, aaneengegeven met een portie pakkende complaints. Vuurwerk komt er ongetwijfeld ook met de tweede headliner wanneer we ons onderdompelen in de helse **Celtic Social Club**, een project dat uitgewerkt werd in de schoot van het Festival des Vieilles Charrues in 2014. Opgebouwd rond de Red Cardell's (Manu Masko, Jean-Pierre Riou, Mathieu Péquériau), de naar Bretagne uitgeweken Schotse zanger Jimmie O'Neill, bassist Richard Puaud en de 'traditionalisten Ronan Le Bars (uilleann pipe en fluite) en Pierre Stephan (viool).

Met de talabarder (lees bombardespeler) Steven Bodenes, en een handvol gastzangers verwachten we ons aan een ware explosie, van grooves, reggaeritmes en een rocksfeer met hoog rootsgehalte. Een hevige folkparty wordt het zeker...

Op zondag verzekert Bostekop het publiek van enkele stapconcerten, terwijl het eerste podiumconcert ons naar het volksbal in de Pays d'Oc leidt. Dit doen we met het duo **Cyrille Brotto/Guillaume Lopez**, respectievelijk trekkzak en tustafoon, en zang fluiten en doedelzak. Een mengeling van traditionele en eigen nummers, die Occitië ademen, en tegelijk heel eigentijds en Mediterraans klinken. Vervolgens verwelkomen we opnieuw volk van bij ons met **Naragonia**. Daarna wordt weer voluit de Bretoense kaart getrokken. Traditioneel wil men het voor de ultieme afsluitende concerten op zondag nog iets avontuurlijker maken, en muzikale grenzen doorbreken. Dit jaar kijkt men hiervoor uitdrukkelijk in de richting van Bretagne. Eerst is er **Wig a wag** die sinds 1996 een kleine revolutie ontketenen door radicaal te kiezen voor muzikale en vocale cultuurvermengingen. Echte Bretoense wereldmuziek dus, waarin bombardes, subois, saxofonen en duduk flirten met diverse doedelzakken, drums en klavieren. De warme stem van Loïc Chavigni voegt

Foto: © Bart Vanoutrive

Bij Xarnège vormt het jonge geweld van Simon Guillaumin en Lucia Longué één front.

een heerlijke toets Bretoense en Gaelic toe aan dit heerlijke recept. De parkpoorten gaan pas (symbolisch) dicht nadat tenslotte ook de enigmatische **Denez Prigent** hier na vijf jaar terug zijn opwachting zal hebben gemaakt. Ooit mee ingestapt in de revival van de festoù-noz zal hij meer en meer de klemtoon leggen op de zang, die samen met subtiele akoestische en avant-gardistische elektronische begeleiding, die hij mee opnam vanuit zijn samenwerking met Arnaud Rebotini. Als een magiër dertelt hij van een liturgisch contemplatief lied, naar triphop uptempos en

vocale jazzimprovisaties.

Een festival voor traditionele muziek dat uitnodigt om te dansen? Dat zeker...! Een festival dat lonkt naar Vlaanderen? Dat ook! Een festival dat steeds opnieuw ijvert voor het doorbreken van grenzen zonder de wortels te verwaarlozen? Dat nog veel meer!! Allen daarheen dus!! ☺

Bart Vanoutrive

www.het-lindeboom.org

tickets & info via
www.tervesten.be
of 03 750 10 00

07/10	BARCELONA GIPSY BALKAN ORCHESTRA ES
10/11	THE FUREYS IE
17/11	LE VENT DU NORD CA
26/11	GISELA JOAO PT
03/12	SOWETO GOSPEL CHOIR ZA
14/12	SAM LEE & FRIENDS UK
13/01	LAIS BE
10/02	DIDIER LALOY & KATHY ADAM + BARBARA FURTUNA FR
03/03	Federspiel AT

nog veel meer concerten op www.tervesten.be

Podium van Muziekmozaïek
Gentse Feesten 2016
JAZZ BIGBAND FOLK KLEINKUNST

WEDSTRIJD FOLK & KLEINKUNST

Het Podium van Muziekmozaïek belooft ook dit jaar opnieuw een fantastische editie te worden! Uit meer dan 130 ingeschreven bands werden per categorie zes groepen geselecteerd. Je kan 6 dagen lang tijdens de Gentse Feesten de nieuwe schatten uit de folk, kleinkunst en jazz live en gratis ontdekken. Een professionele jury geeft alle bands tips en feedback en de uiteindelijke winnaar mag enkele mooie prijzen mee naar huis nemen. Ook de winnaars van vorig jaar zijn er te bewonderen: Ellis, A12, Bogus en de Bravo Big Band. Kom gewoon af en beleef de gezellige sfeer op het Luisterplein!

De folk- en kleinkunstgroepen bijten de spits af van 18 tot 20 juli, aaneensluitend spelen de bigbands en jazzbands van 21 tot 23 juli. De winnaars worden bekend gemaakt op 23 juli om 19 uur.

Maandag 18 juli	Dinsdag 19 juli	Woensdag 20 juli
14:30 Avalon	14:30 Muz à Muze	14:30 Katla
15:30 Suskewiet	15:30 Southern	15:30 The Quest
16:45 Andrés & Delange	16:45 Harmony	16:45 Wouter Crombez
17:45 Feliz	16:45 Speer	17:45 Stephan
	17:45 Stadswacht	

't Smiske: een klein-kunstencentrum

Al 16 jaar groots in bescheidenheid

Wie tijdens de ochtendspits in Asse centrum in de file staat, kan aan het Gemeenteplein niet naast de groene gevel kijken. Links in rode letters 'Den Appel'. Rechts een toegangspoort met twee vurige koppen onder de letters 't Smiske. Sinds 2000 gebeuren achter deze gevel iedere week schone dingen. Hoog tijd om deze mensen in de kijker te zetten.

Een druilerige februari-avond hebben we afspraak. De poort staat uitnodigend open, door de binnenkoer kom ik in de vroegere smidse die vandaag als concertruimte is ingericht. Ik word verwelkomd door een schare mannen. Oei, is dit hier een mannenbastion? Gelukkig is Ilse van Folk er ook. Interviewer van dienst Walter Evenepoel. Ik luister en schrijf. Rond de tafel vader Etienne, broers Klaas en Reinout Keymolen, Joris Van den Cruyce, Geert Vanderslagmolen, Johan Waegeman. Fotograaf Bart Denolf op zoek naar de juiste lichtinval. De geuze, van de vele ambachtelijke brouwerijen die deze streek rijk is, wordt op tafel gezet. We klinken op 't folk in 't Smiske en 't Smiske in Folk.

Plannen smeden en verbouwen

Jules Heylens, de grootvader van Reinout, Harlinde en Klaas, heeft hier net als zijn vader en grootvader, achter het vuur gestaan, de paarden in de 'travoille' gezet en beslagen. En de boeren deden intussen hun klappen. Hier hing altijd al iets sociaals, iets gemoedelijks in de lucht. Hier ging ooit iets gebeuren.

Etienne: "De toenmalige socio-culturele vereniging Kriebel met o.a. Joris, Veerle, Reinout, Peter De Rop heeft in 1995 volksdansgroep Mallepietje opgericht. Harlinde en Reinout dansten mee en onze Klaas die moest van in het begin mee, hij was nog te klein om alleen thuis te blijven. In het plaatselijke jeugdhuis 't Bronneken waren een aantal van dezelfde jonge mensen actief."

Reinout: "Bij mij is de kiem gelegd na mijn eerste doedelzakstage in Gooik eind jaren '80. De magische familiale sfeer die daar heerste, heeft me nooit meer losgelaten. Ik was ook actief in jeugdhuis 't Bronneken. Op volksmuzikantenavonden kwamen alle folkies uit de streek samen jammen. In '94 kreeg ik beelden van een mogelijke concertruimte die me en daardoor ook anderen, zijn blijven bezielen, een visioen als het ware. De volksdansgroep en het jeugdhuis mag je

gerust het zaaibed van 't Smiske noemen.

Joris: "Dankzij de oprichting van 't Smiske kwam er één structuur, we zaten allemaal in Mallepietje en de jeugdclub en het waren ongeveer overal dezelfde mensen. Het gebouw stond ondertussen leeg. Echt een oude smidse vol met stof. We hebben wat stof laten liggen (en dat ligt er nu nog altijd).

't Smiske krijgt vorm

Reinout beschrijft het begin van de verbouwing in 1997. De werkzaamheden zouden duren tot 1999. In feite was het de realisatie van een lang gekoesterde droom. Zeker vijf jaar werd er tijdens nachtelijke discussies gefantaseerd en bestudeerd wat mogelijk was.

Ze trokken toen ook 'op onderzoek' naar andere clubs om inspiratie op te doen. "Een aangename maar zware taak waar ik nu nog altijd moe van ben" zucht Joris al lachend.

Maar dan wordt op een bepaald ogenblik toch een aannemer gevonden, kan ergens een toog op de kop getikt worden, vindt men een brouwer bereid om mee te werken en schuiven alle andere stukken van de puzzel in elkaar.

Joris vervolgt: "Die twee dingen: dat inhoudelijke en het praktische, zijn twee sporen die elkaar zijn blijven ondersteunen. De statuten moesten geschreven worden, de boekhouding en de financiën moesten geregeld worden, we moesten hier verbouwen, dus we moesten eigenlijk mensen aantrekken die misschien niet direct met muziek bezig waren".

Reinout: "We hebben ook een paar keer een volksbal georganiseerd in verschillende zaaltjes hier in Asse. Alles gebeurde nog à l'improviste. Het allereerste waarmee we

groots naar buiten kwamen als organisatie was in Kobbegem, op het koerken in de kou, met Arjaun en Fluxus. Niemand kende toen Arjaun..." (met een uitdagende knip-oog naar Walter, nvdr).

Engagement, groepsvorming met respect voor traditionele cultuur

Er was de volksmuziek, maar er was ook, misschien onbewust een sterke maatschappelijke visie. Dat is wat voor de buitenstaander 't Smiske zo apart maakt, dat alternatieve zoeken naar haar eigen meerwaarde...

Reinout: "Wij wilden iedereen kansen bieden, mensen activeren om hun eigen zin te doen, hun eigen manier van cultuur te laten beleven. Als een serre voor jonge initiatieven. En het liefst effectief ingebed in de lokale omgeving. Zo werkten wij goed samen met

o.a. de Wereldwinkel, de Wijkvereniging, Hopduvelfeesten, Natuurpunt. Die laatsten kwamen hier ieder jaar hun nestkastjes maken".

"Wij wilden iedereen kansen bieden, mensen activeren om hun eigen zin te doen, hun eigen manier van cultuur te laten beleven"

Reinout Keymolen

Joris: "Op dat ogenblik was er in Asse weinig te beleven op gebied van folk. Nochtans was dat een van onze 'dada's. Dus zijn we in gang geschoten. Er was eigenlijk geen revival, in de zin dat er een stormloop in de media was, maar je voelde dat er van onderuit iets aan het groeien was. Die folk was zijn plaats aan het zoeken, had duidelijk meer plaats nodig. Er waren overal muzikanten en die wilden spelen, samenkomen, muziek maken hetzij optreden, hetzij gewoon jammen. Daar was toen echt behoefte aan. Vandaag overigens nog altijd. Ik heb de indruk als je door de tijd genomen een grafiek zou maken dat het aantal folk plekken niet gestegen is, maar dat er zelfs een aantal plaatsen zijn verdwenen.

Foto: © Bart Deroff

Op de foto een deel van de ploeg van 't Smiske (v.l.n.r.): Johan Waegeman, Etienne, Klaas en Reinout Keymolen, Joris Van den Cruyce en Geert Vanderslagmolen

Wij vinden het belangrijk dat er zo'n kleine, maar ook grote en hele grote plekken zijn, in alle mogelijke variaties, kleuren en eigenheden.

Bij ons is de speciale toets het engagement buiten de muziek. Dat zit hier ergens in de muren en dat geeft 't Smiske dat heel eigen karakter. Samen uiteraard met de aparte sfeer van het gebouw. Het was niet de bedoeling om een soort nieuwe McDonalds te openen en gewoon te kopiëren wat anderen zijn of doen, maar heel bewust iets van onderuit laten groeien waar dat grote folk verhaal in past".

Reinout: "Cultuur is mensen bij elkaar brengen rond iets schoons, iets dat juist voelt, omdat het raakt. Een individuele emotie die gemeenschappelijk begrepen (en gedragen) kan worden. Je merkt meer en meer dat de overheid zorgt voor cultuur en daardoor het actief zelf organiseren invult, ja zelfs door te veel zorg beconcurrereert. Eigenlijk kunnen en doen mensen dat zelf ook. Vrijwilligersverenigingen doen dat allemaal. Natuurlijk is er een zeker actief engagement noodzakelijk. Dat lijkt me de voorbije tien, vijftien jaar wel drastisch veranderd. Vroeger kon je iemand vragen om bv. volgende maand te komen tappen. Toen was een woord nog een

woord en kon je daar op rekenen. Het zat er toen, denk ik, nog meer in om te plannen op langere termijn (pensioen). De tijdsgeest is ook helemaal anders, je kan minder bouwen op een woord. Veel meer prikkels, evenementen,... overrompelen ieders vrije tijd (internet, facebook,..). Nu organiseren wij zelf ook veel meer a la minute als iemand binnenkomt: wil jij het vuur aansteken, kun jij tappen?"

Tewijl Klaas een beetje monkelend nuanceert, gaat Joris op hetzelfde onderwerp door: "Wij hebben de gewoonte eerst te doen, dan na te denken en dan te verbeteren. Ik weet nog goed, de eerste kinderzangnamiddag met Klaas. Ik was hier als toeschouwer en vond dat formidabel. Ik had dat zelfs bij de zwaarste fuiven in Leuven nooit meegeemaakt, zo een ambiance. We hebben dat geprobeerd en die formule werkte. Als je iets wil uitproberen, kan je rond de tafel gaan zitten en alles mooi op papier zetten. Dan wordt het meestal niet wat je ervan verwacht. Ik denk dat 't Smiske al heel grote projecten heeft verwezenlijkt en het idee is meestal bijna zonder plan ontstaan, niet zonder plan uitgevoerd. Achteraf gaan we er dan een lijn in trekken, gaan we dat structureren en verder uitbouwen".

Een huis met vele kamers

't Smiske is een organisatie, een organisme van mensen. Reinout legt er ook de nadruk op dat veel goede zielen hebben meegewerkt aan de uitbouw van 't Smiske. Voor de vuist somt hij er een aantal op: "Anneleen Van Nysten, de familie Bornauw, Jean-Marie Van Beneden, Gert De Smedt, Peter De Rop, Hans Verdoodt, Sam De Geyter, Kathleen Bautmans, Bart Cherretté, Sabine Oosterlinck,... een aantal burens. Er zagen hier ook veel verschillende initiatieven het levenslicht. Hier is een toneelvereniging ontstaan: 'Asteek', het Asses theatercollectief. 'De taalsmid' is hier in het leven geroepen en heeft hier legendarische momenten beleefd. Elke dinsdagvoormiddag tijdens de wekelijkse markt houden we van 9 tot 13u ons 'destagcafé' open. Dit draait op een ploeg van 20 vrijwilligers. Er wordt op voorhand soep gemaakt, een taart gebakken. De opbrengst ondersteunt 't Smiske. Wekelijks komen hier in 'Café Combinne' ook een aantal anderstaligen uit Asse Nederlands oefenen. Het eerste café combinne werd door ons georganiseerd, wij gaven het die naam (Nvdr ondertussen zijn onder de vleugels van Archeduc verschillende praatgroepen actief in Vlaams Brabant). En elk maandag komen

Interview

de vakanties bv. krijgen ze hier allerlei kansen aangeboden. Dat hoort hier ook thuis. Alles wat in de brede zin met muzische vorming te maken heeft, kunnen we hier doen. Weliswaar op een primitievere manier dan zoals bv. in de Zandloper, waar alle lokalen wel heel mooi en netjes zijn, maar de kinderen amuseren zich hier rot tijdens die week. Voor de vierde keer gaan we deze zomer een muziekkamp organiseren. Er zijn al kinderen die zeggen, ik pak dat hier later van u over. Heel tof! We zijn begonnen met een talentenstage. Daarin werken we toe naar zang, maar ook ukelele workshops en andere muzikale dingen die in dit kleinkunsten-centrum thuishoren.

Het is zalig wat we hier allemaal in huis hebben. Met wat klasse muzikanten we hier zitten. Dat hebben we vorige zondag nog bezwezen. Er waren drie muzikanten voorzien en plots staan er daar zes op het podium. Dat is fantastisch. Zo is daar bijvoorbeeld Jeroen Capens die de muziek helemaal anders laat klinken en die drie gitaristen in de zaal en een kolkend publiek.

We hebben hier toen een levende opname gemaakt van de nieuwe 'mengelmoes-cd'. De preproductie is gedaan. We hadden de bedoeling om er twee live-opnamen in op te nemen, die zijn hier vorige zondag opgenomen. Plezante dag, heel druk voor de kinderen maar ze hebben dat ongelooflijk straf gedaan. Die gasten hebben zich vijf tot zes uur geconcentreerd op het herhalen en dan toch het live effect blijven waarmaken. Chapeau, voor die kleine meisjes, ja, alleen maar meisjes op dit ogenblik. Ligt dat aan mij?"

Klaas: "Daarnaast is er elke maand ook kinderwerking voor families op zondagmiddag. Hoofdzakelijk kleuterleeftijd en eerste graad lagere school. We organiseren ook een kinderliedjessessie. Dan eens met 'de Speelvogels', (dat ben ik) dan eens met nonkel Wannes. Er wordt ook poppenkast gespeeld en kinderdans gegeven door Harlinde (Keymolen, zus van).

Joris: "Die kinderliedjes dat zijn liedjes die iedereen kent. Dat is ook folk. Maar de folk is op een gegeven moment wat los van de maatschappij gaan staan en heeft een eigen 'folkwereld' gevormd. Dat vind ik wel spijtig. Ik heb ook in die wereld gezeten en heb dat 10 jaar uit het oog verloren. Nu ik zelf kinderen heb, komt dat terug. Dit is echter iets wat je niet op de folkfestivals terugvindt. Nochtans is dat ook wel folk, een repertoire dat iedereen kent".

Etienne: "Wat mij is opgevallen bij mijn grootvader, was dat hij alleen gedichten en liedjes kende van vroeger, vanuit zijn kindertijd. Ook van dansen wist hij nog iets af. Het is toch merkwaardig dat dit een heel leven blijft doorleven. Wat je meekrijgt als je jong bent is zo belangrijk omdat het telkens op-

foto: © Bart Dendoff

De geuze, van de vele ambachtelijke brouwerijen die deze streek rijk is, wordt op tafel gezet. We klinken op 't folk in 't Smiske en 't Smiske in Folk.

- ▶ er ook mensen van Ter Linde poetsen. Voor deze mensen met een beperking is dit een zinvolle dagbesteding".

Wamblientjes en appelmoes

De buurt komt dus regelmatig over de vloer. Niet alleen de senioren-initiatieven hebben succes, het zondagscafé krijgt vooral jonge mensen over de vloer, maar een van de grote troeven van 't Smiske is ongetwijfeld hun aandacht voor de kinderen. Hier gebeuren prachtige dingen, met Klaas en Johan als drijvende krachten.

Johan: "Ik was al 20 jaar in Wemmel aan het werk met kinderactiviteiten. Toen ik ook

in 't Smiske aan de slag ging, had ik niet voorzien dat het zo zou uitdraaien. Niet dat ik het in Wemmel beu was, zeker niet maar ik kon enkele dingen doorgeven. Zo bleven de gitaarlessen verder gaan. De dansschool was opgericht. Op den duur ben je ook teveel met hetzelfde publiek bezig. Ik geef les in Wemmel en de kinderen komen automatisch als de 'meester' iets doet. Ik wou wel eens zien hoe dat in Asse zou zijn. Ik was zinnens de Wamblientjes, genoemd naar de patroonheilige van Wemmel, zo goed als op te geven, maar de mensen vroegen me om dat hier in Asse opnieuw op te starten. We hebben hier een nieuwe kans gekregen en die zijn we vollen bak goed aan het gebruiken. Maar het is gewoon fantastisch om hier met dertig kinderen te kunnen bezig zijn. In

nieuw emoties losweekt die de rest van je leven een rol blijven spelen. Als dat een beetje zou gecultiveerd worden zou je daar heel je leven deugd en vreugde kunnen van hebben. Een deel van de jeugd mist dit omdat ze er nooit meer mee in aanraking komt. Misschien toch een taak voor de school?

Klaas: "Ik ben hier in Asse gewoon naar de scholen gestapt. Eind mei houden we een groot feest met de scholen waarmee we 700 leerlingen bereiken (nota redactie: bij het uitkomen van Folk zal het zangfeest reeds plaatsgevonden hebben). We gaan 'gewoon' liedjes zingen. Dat is een mooi resultaat. We hebben ook de cd *Appelmoes* opgenomen, waar we bestaande kinderliedjes een nieuw leven hebben gegeven met eigentijdse arrangementen. Een succes!"

Folkcorner Den Appel

Een fenomeen: een vzw die folk- en wereldmuziek promoot in heel Vlaanderen en die de grootste collectie folkplaten en volksmuziek-cd's van de hele Benelux in huis heeft. Het is het geesteskind van Miel Appelmans, al van begin jaren tachtig de grote bezieler van de folkcorner.

Etienne: "Het is begonnen bij Miel thuis op de Lindendries (Asse). Miel was leraar, schreef ook liedteksten en was thuis begonnen met een kleine platenwinkel. De cd's lagen tot onder zijn bed! Nu is het hier ook al zover dat de cd's zelfs tot in het toilet opgestapeld staan".

Reinout: "Ik ging wekelijks bij Miel. Ik mocht telkens 10 cd's meenemen, beluisterde die en bracht ze dan terug. Ik leerde eigenlijk alleen. Miel was toen op zoek naar een locatie. Er volgden onderhandelingen met Muziekmozaïek en met Dirk van 't Ey. Maar toen kwam een deel van het gebouw vrij. Sinds 1999 bevindt Den Appel zich nu in hetzelfde pand als 't Smiske".

Klaas: "Vandaag hou ik samen met Miel de platenwinkel open. Miel heeft de kennis, ik hou open en om de 2 dagen zitten wij daar samen. Onze cd-winkel is vooral een webshop geworden, maar iedereen is nog altijd welkom voor een tas koffie op zaterdagmiddag tussen twee en zes. Daarnaast doen we samen de platen. Vele groepen zijn nog steeds op zoek naar een platenmaatschappij en wij ondersteunen hen. Eigenlijk doen de groepen alles zelf maar wij hebben goede

contacten en brengen ze uit onder het label 'Appel Rekords'. We hebben al een flink aantal cd's uitgebracht. Tegen de tendens in is bij ons de verkoop gestegen".

Joris: "In het voor ons gigantische jaar 2000 hebben we een compilatie-cd opgenomen met verschillende groepen. We hebben 'dansend folk' opgenomen, 'Jong Folk' en 'Jong Folk Fars!'. Driemaal ongeveer dezelfde formule, om jonge groepen een eerste opname te laten maken. We kregen daarna meer en meer de vraag van die mensen, die dankzij onze steun opgestart waren, om zelf cd's te maken. Sommige groepen de-

den dat volledig in eigen beheer, maar bleven toch met een aantal vragen zitten. Er waren vooral problemen rond de verdeling. Alleen is dat moeilijk te realiseren maar samen kunnen we dat wel. We zijn redelijk coöperatief en in die zin verschillend van andere platenlabels waarmee we een goede verstandhouding hebben. We zitten niet in mekaar's vaarwater. De huidige generatie muzikanten houdt eraan bepaalde dingen zoals opname en lay-out in eigen handen te hebben. Maar zaken zoals buitenlandse pers, verdeling naar FNAC of digitale verkoop ligt dat een stuk moeilijker. Dat is iets dat wij kunnen en het past in het plaatje van 't Smiske. Hier kan een cd-voorstelling gebeuren, wij gaan ook de boer op naar de festivals en dan is het interessant om eigen producties te kunnen meenemen".

Klaas: "Intussen mogen we ook stellen dat de cd's die we opnemen met jonge groepen in het buitenland altijd goed onthaald worden. De Vlaamse folk krijgt veel aandacht in de buitenlandse pers en ik denk dat ons kwaliteitslabel Appel Rekords daar zeker toe bijdraagt. We zijn in alles begonnen als bleukes, maar we hebben intussen als groep een zekere expertise opgebouwd".

Op de planken van 't Smiske

Naast die indrukwekkende reeks initiatieven is 't Smiske voor een heleboel mensen toch de plek waar ze naartoe gaan om een goed concert in een gezellig kader mee te maken. Grote artiesten zoals Roland, Miek en Roel en Raymond van het Groenewoud stonden hier naast beginnende, onbekende groepen op het podium. Iedereen denkt met plezier terug aan die optredens.

Reinout: "Hier spelen mensen die graag spelen, die er niet (veel) moeten voor be-

taald worden. We zien snel voor wie de muziek, boodschap of de ervaring zelf de motivatie is, doch ook voor wie het eigenlijk om iets anders gaat. Wie muzikant is, in het woord van het zijn, en voor wie het een middel is voor de voordelen van het muzikant zijn, wat is anders is. Niet de carrière is voor ons belangrijk, wel dat eigenzinnig ding kunnen doen. Dat kwetsbaar op de grens durven bewegen".

Joris: "De eerste drijfveer bij een muzikant moet uiteraard zijn de liefde voor muziek, de liefde voor het vak. Door onze kleinschaligheid hebben wij hier de ruimte om die kwetsbaarheid te tonen. Dat maakt 't Smiske zeker uniek".

Toekomst

De 'Smisssers' blijven dus eigenzinnig verder smeden aan hun mooi project. Na vijftien jaar is de goesting er nog altijd. Omdat ze van onderuit werken heeft iedereen de ruimte om iets te doen. Wie een idee heeft, weet dat hij dit hier kan realiseren. Als je binnen de vooropgestelde visie blijft, is hier veel mogelijk, van kinderwerking over levende karaoke tot cantussen. Een heleboel mensen drukken mee hun stempel op 't Smiske. Zij kunnen zo onafhankelijk werken omdat ze een eigen locatie hebben, van niets of niemand afhankelijk en niet commercieel moeten denken.

Het laatste woord laten we aan Ilse. Zij heeft het hele (lange) gesprek geboeid gevolgd en vat als trouw bezoeker het Smiskeverhaal samen:

"De sterkte van 't Smiske, is die diversiteit. Je hebt hier eigenlijk alles, zeer uiteenlopende dingen. Het publiek is ook daardoor veel ruimer. Er komt al eens iemand toevallig binnen. Het toffe aan de mensen die hier rond tafel zitten en ook wie er niet is, is dat die allemaal hun eigen ding kunnen doen, in alle bescheidenheid, maar met veel goesting en inzet".

Er zijn geen betere woorden om dit gesprek af te ronden. Ze vatten perfect de filosofie van 't Smiske samen. Laat het dan ook een uitnodiging zijn voor de Folklezer, die 't Smiske nog niet kent, om zeker eens binnen te springen en zich te laten onderdompelen in de unieke sfeer. ☺

Lucia Colpin

VZW 't Smiske
Gemeenteplein 7, 1730 Asse
info@tsmiske.be
tel: 02 306 68 55 (tijdens kantooruren
op woensdag en zaterdag)
www.tsmiske.be - www.denappel.be

De intrigerende, veelkleurige muzikale facetten van **Inge Smedts** Virtuoze beroepsfluitiste bekend liefde voor de doedelzak

Nadat ze voor fluit en kamermuziek aan de Stedelijke Academie voor muziek, woord en dans te Lier afstudeerde met de grootste onderscheiding, werd het uitbouwen van een professionele muziekcarrière een levensdoel voor deze multibegaafde en veelzijdige blaasvirtuoze. Dat er bij haar naast altfluit en piccolo nog ruimte en energie overblijft om ook de Vlaamse doedelzak nauw aan het hart te sluiten, bevestigt enkel de energieke gedrevenheid waarmee ze ongeremd heel diverse muzikale watertjes verkennt,... en met elkaar verbindt. Heel wat podia, van lokale folkclub tot internationale concertzalen, ontsluitte ondertussen hun geheimen aan haar.

Op zoek naar een veilige professionele basis

Niets zou Inge Smedts afhouden van een muzikale carrière. Voor haar hogere studies trok ze achtereenvolgens naar Brussel (Frank Hendrickx), Amsterdam (Marieke Schneemann)

en Antwerpen, waar ze onder de goedkeurende blik van Aldo Baerten in 2003 haar masterdiploma voor fluit haalde. Vrij uniek in haar verhaal is dat ze zich ondertussen reeds verzekerd had van een boeiende muzikale carrière,... in het Belgische leger, dat over drie muziekkapellen beschikt. "Tijdens mijn studies slaagde ik voor het toelatingsexamen voor de Muziekkapellen. Ook al had ik toen mijn diploma nog niet, toch mocht ik beginnen en stonden ze me wel toe dat ik een dag per week bleef studeren, zodat ik mijn masterdiploma kon halen." Dit bleek een briljante zet gezien het dunbezaaide veld van professionele orkesten in ons land. Nadat ze haar strepen verdiende bij de Koninklijke Muziekkapel van de Marine te Oostende, viel haar de eer te beurt om toe te treden tot deze van de Gidsen, de particuliere muziekkapel van de koning, met Heverlee als standplaats. Daar werkte ze zich ondertussen op als vaste soliste op piccolo. Een boeiende, en ook wel veeleisende job, gezien de noodzaak van permanente ceremoniële paraatheid. Toch laat Inge geen kans onbenut om daarnaast nog andere muzikale uitdagingen aan te gaan.

"Door folk te spelen heb ik geleerd om zelf te genieten en om plezier te hebben aan het muziek spelen"

Inge Smedts

Door de (ge)liefde binnengeleid in de folk

"Een jaar nadat ik in het leger was leerde ik mijn man, Tim Coulembier kennen, en zo kwam ik bij Anveld terecht". Hier zou zich

een heel ander muzikaal firmament aan haar ontsluiten. Ze volgde eerst een jaar doedelzakles bij Kim Delcour aan de muziekschool in Gooik en trok stante pede naar het Lemmensinstituut, waar ze twee jaar later haar bachelor 'Volks- en Oude Muziek' voor doedelzak en barokmusetje behaalde bij Jean-Pierre Van Hees. Verbouwingen en de komst van de kinderen weerhielden haar er voorlopig van om ook hiervoor haar master

te behalen. Waar Anveld zich volledig richtte op de balfolk groeide het verlangen om de genregrenzen te verbreden. Zo ging de groep geleidelijk over in Ayunda. Het grote bekendmakingsconcert van deze groep vond via Muziekmozaiek plaats in 'De Centrale' te Gent. "Met Anveld gingen we voor de zuivere instrumentale balmuziek en hebben we ons heel

goed geamuseerd, maar we waren op een punt gekomen dat we iets meer wilden, een speciaal akkoord, een structuur die buiten de strakke dansstructuur viel,... en dat kon niet met Anveld. Met Ayunda konden we wel buiten de lijntjes kleuren, en zowel musical- als jazz-, rock- of kleinkunstinvloeden toelaten." Daarnaast leefde Inge zich een tijd uit in de Poolse folkrock van Bajka. Het bleek omwille van professionele en relationele redenen evenwel moeilijk om iedereen samen te houden, waardoor deze beloftevolle groepen stilaan uitdoofden. Maar indien de tijd en mogelijkheden zich voordoen is een nieuwe uitdaging binnen een folkbezetting niet uitgesloten.

foto: © Bart Vanoutrike

Geen gebrek aan podia... ook niet voor doedelzak

Naast haar hoofdjob participeert Inge aan diverse kamermuziekgroepen, Scarlet Harp trio (fluit, altviool, harp), het houtblazerskwintet Amarant, waarvan ook een '+-versie bestaat met de expressieve sopraanstem van Sarah Peire. Daarnaast vormt ze regelmatig een duo met harp, waarmee ze in 2013 het album 'Casual Chic' uitbracht, dan wel met gitaar of piano. Meteen debuteerde ze hiermee ook als producent voor haar label IS-Productions. Ondertussen werkt ze in stilte aan een cd voor fluit en marimba die in 2017 zou moeten verschijnen. In tegenstelling tot haar intieme eersteling, zou de volgende heel optimistisch, vrolijk en virtuoos moeten worden. Ook een project met gitaar ziet ze zitten, wat nog dichterbij de wereldmuziek of folk zou moeten aanleunen. Daarin zou dan ook doedelzak welkom zijn, waarbij de gitarist kan wisselen van klassieke naar slaggitaar. Aan plannen ontbreekt het haar alvast niet.

Daarnaast soleert ze regelmatig als freelance-muzikante in kamermuziekensembles en orkesten. Zowel op fluit, piccolo, als doedelzak wordt ze internationaal (zelfs tot in China) gespot. "Wat ik voor het moment doe met mijn doedelzak bestaat er meestal in dat ik als solist ga spelen met harmonieorkest of fanfares. Doordat ik bij de Gidsen zit ken ik veel geweldige muzikanten waar ook heel wat arrangeurs en componisten tussen zitten. Zo belde een harmonie om te horen of we niet eens iets samen kunnen doen. Maar voor dergelijke bezetting, Vlaamse doedelzak en harmonie orkest, bestaat er geen repertoire." Een collega, Dirk Wambacq, bewerkte vervolgens 'Wals pour Marie-Claude' van Maarten Desplenter, en zo werden ook 'The Gail', 'Highland Cathedral' en 'Amazing Graze' aangepakt. Lieve De Rop heeft 'Sanomi' van Urban Trad en de 'Busindre Reel' van Hevia een jasje aangemeten dat naar arrangement perfect gegoten is op groter ensemble. Onlangs werd de 'Passepied de Neure Pöye' door Peter Haerens bewerkt met versieringen voor doedelzak en fanfare en vervolgens voor doedelzak en strijkers. "Daarnaast heeft Bart Picqueur een geweldig werk geschreven, nl 'Charles V'. Het percussie-ensemble 'De Herleving' van Brussegem vroeg me mee als solist op dwarsfluit, altfluit, piccolo en... doedelzak voor het wereldconcours voor orkesten in Kerkrade. Bart kreeg de opdracht om een groot werk voor percussie-ensemble en mijn vier instrumenten te realiseren. Het werd 'Charles V', over het leven en werk van Karel V, gaande van zijn geboorte in Gent, naar Spanje en terug,... Ze werden er uiteindelijk wereldkampioen mee in Nederland, terwijl ze bij Vlamo nu ook Belgisch Kampioen en ambassadeur geworden zijn. Bart heeft dat werk daar-

foto: © Bart Vanourthe

Inge Smedts: "Wat ik voor het moment doe met mijn doedelzak bestaat er meestal in dat ik als solist ga spelen met harmonieorkest of fanfares."

na ook herwerkt voor mijn instrumenten met harmonieorkest. Daarmee gaan we nu naar Tenerife om het uit te voeren met de Banda Municipal de Santa Cruz, ook een beroepsorkest. 'Charles V' is een klassiek werk, maar wel met folkinvloeden: Spaanse invloeden met zelfs een dansje erbij en in het stuk rond Gent werd bijvoorbeeld een jig verwerkt." Dat vraagt allemaal veel voorbereiding, maar is heel plezant, en telkens weer anders. "Niet al deze werken zijn al uitgegeven", vervolgt Inge "maar als alle arrangementen volledig op punt staan zouden we ze wel willen publiceren." Met een doedelzak valt, mits goede oren en een correcte techniek, tenslotte juist en in de maat te spelen, en kan je gerust een dirigent volgen. "Veel klassieke muzikanten heb-

ben nog steeds een geweldig vooroordeel ten aanzien van de doedelzak. Toen ik de eerste keer bij de Gidsen aangaf dat ik ook doedelzak speelde lachte men wat meewarig. Uiteindelijk zijn er dan toch collega's eens komen luisteren en tegen hun verwachting in vonden ze het mooi. Er zijn er zelfs die les zijn komen volgen in Merelbeke en er zich ondertussen mee achterzetten om het te verdedigen als een volwaardig instrument. Wat wel belangrijk is dat wat geschreven wordt aan arrangementen, geschreven wordt naar die doedelzak toe, en dat zijn karakter behouden wordt. Als dat niet gerespecteerd wordt krijg je wel gekke toestanden." Inge speelt enkel op een Vlaamse doedelzak in sol. Het is een instrument van Herman de Wit waar ze wel haar

foto: © Bart Vanoutrive

Inge Smedts: "Ik ben het meest fier wanneer leerlingen een liedje dat ze gehoord hebben spontaan komen voorspelen in een eigen versie."

bourdons kan wisselen. Die kunnen in do, re sol en la staan. Sol-groot en sol-klein, do-groot en la-klein liggen dus perfect binnen haar bereik. "Soms kan er een klein 'tonaal uitstapje' in een nummer zitten, maar dat kan dan perfect opgevangen worden door de harmonie. Zo kun je er heel virtuoze dingen voor schrijven die ook perfect passen binnen een klassiek kader."

In de zijlijn had ze in leper eveneens een boeiende ervaring in het combineren van doedelzak en barokmusette met orgel. Samen met organist Ludo Geloën verzamelde ze hiervoor een aantal thema's uit de oude muziek, waaronder uit het 'Antwerps Liedboek'.

Overdracht van de verworven vaardigheden

Alsof aan het multitasken geen einde komt blijft ze ook actief als lesgeefster voor fluit en doedelzak en coach voor houtblazers. In de periode 2005-2007 stond ze Stefaan Timmermans bij om aan de Volksmuziekschool te leper (onderdeel van de academie) de grote vraag naar doedelzakopleiding mee op te vangen. De afstanden werden een probleem en het was dan ook een grote opluchting om in Merelbeke aan de slag te kunnen gaan binnen het gemeentelijk georganiseerde 'Muziekatelier', die onafhankelijk opereert van de academie voor Podiumkunsten van Gent. Deze laatste zagen teveel obstakels om het georganiseerd te krijgen, en er kwam overigens een erkenningsstop, waarna de gemeente over de brug kwam. "Ze kochten onmiddellijk een achttal instrumentjes aan bij Jan Soete, zodat ik direct met mijn leerlingen aan de slag kon gaan. Ik ben heel blij dat ik ook de artistieke en pedagogische vrijheid krijg

Interview

om de opleiding echt rond de doedelzak op te bouwen. Al mijn leerlingen moeten een goede basis krijgen op hun instrument: ze moeten 'juist' kunnen spelen, hun speeldruk moet goed zitten, ze moeten technisch voldoende bagage opdoen om wat ze willen spelen aan te kunnen. Daarnaast wordt er gefocust op het maken van muziek en het variëren ermee. Mijn leerlingen moeten geen aartsmoelijk Paganini-concerto uit hun doedelzak kunnen knijpen, maar ik verwacht wel van hen dat ze, wanneer ze een mooie melodie horen, gaan kijken of en hoe ze die ook kunnen laten klinken op hun doedelzak. Ze moeten zichzelf leren bevragen naar de transpositiemogelijkheden en technische speelbaarheid op doedelzak. Vervolgens op zoek gaan naar mogelijke versieringen om tot een eigen versie te komen, en iets te spelen dat mooi is om naar te luisteren. Ik ben het meest fier wanneer leerlingen een liedje dat ze gehoord hebben spontaan komen voorspelen in een eigen versie, waarop we dat vervolgens verder kunnen verfijnen. Het mag virtuoos worden, maar die virtuositeit is het mooist wanneer die vanuit de leerling zelf komt. Op doedelzak kan je ook met vier noten iets heel moois spelen. In Merelbeke geef ik jaarlijks twee lessenreeksen van tien lessen en na iedere reeks volgt er sowieso een 'concertje' waar iedereen speelt wat hij op dat moment kan en dat is altijd een heel gezellige en fijne avond."

Over de meerwaarde van het doedelen...

"Op de doedelzak kan ik puur muziek maken, daarop kan ik spelen zonder me zorgen te moeten maken over techniek, over klank. Hier draait het niet om virtuositeit, beter, sneller, muzikaler te zijn dan iemand anders. Dat is iets dat ik heel sterk heb kunnen meenemen naar mijn klassieke muziek waar de concurrentie moordend kan zijn voor het muziek maken. Voor mij was met Anveld op het podium staan een feest. Daarvoor zat ik vaak op het podium alsof ik in een harnas fluit zat te spelen. Alles klonk goed, maar ik genoot daar zelf niet van, ik was bezig, aan het werk. Door folk te spelen, in eerste instantie bij Anveld, en daarna in al die andere groepen, heb ik geleerd om zelf te genieten en om plezier te hebben aan het muziek spelen aan sich. Nu kan ik in mijn klassieke muziek ook de rest meer los laten. Ik zeg dan tegen mezelf: "Ik heb dat nu allemaal gestudeerd en gerepeteerd, nu ga ik hier terug proberen muziek te maken." Bij klassieke muziek is de markt

zodanig oververzadigd met enorm goede mensen dat er constant vergeleken wordt: "Is er daar een nootje misgegaan?" Klassieke muziek is heel streng. Ik heb de folkmuziek nooit zo ervaren. Ik kon daar gewoon spelen. Dat is mijn grootste verrijking geweest." Haar doorgedreven voorafgaande klassieke opleiding biedt het voordeel dat ze heel intens op muziek gestudeerd heeft en uiteraard ook heel wat technische vaardigheden opdeed. En dat is dan weer een grote plus om mee te nemen naar de folkwereld."

Wie zijn de eigen idolen?

Inge heeft het moeilijk om onmiddellijk uit te pakken met namen. Ze bewondert heel wat Franse doedelzakspelers die solo op doedelzak een heel concert kunnen dragen met melodie, de akkoorden eronder en desgewenst nog slagwerk met de voeten,.... waardoor ze een ensemble op zichzelf zijn. Toch valt de naam - zij het niet op doedelzak, maar op Ierse fluit - van Sylvain Barou. "Dat was voor mij een openbaring. Dat was folkmuziek op zo'n hoog niveau. En ook Hevia vind ik als groep heel tof, met folk- en rockinvloeden erin en heel het plaatje klopt. Ze brengen alles op een niveau dat 'af' is. En uiteraard is Jean Blanchard een belangrijke naam in doedelzakland, niet alleen om zijn eigen meesterschap, maar ook omwille van al die muziek die hij specifiek voor doedelzak geschreven heeft. Ik geef die ook aan mijn leerlingen. Je kunt ze heel eenvoudig spelen, of heel virtuoos en uitgebreid interpreteren. Je kunt daar veel mee doen, of het nu met de kleintjes is in het begin, of met gevorderden. Op doedelzak zijn ze altijd mooi. Met doedelzak kun je altijd muziek maken, je moet niet zo heel lang werken vooraleer je een eerste simpel, maar o zo mooi melodietje kunt spelen. Dat is toch leuk meegenomen."

En aan de muzikale honger lijkt geen einde te komen. Afsluitend brengt ze aan dat ze het betreurt niet thuis te zijn in de jazzmuziek, en vertrouwt ze me toe dat ze stiekem al eens les volgde bij een saxofonist uit hun orkest. "Dat is weeral een ander genre, dat is weer een nieuwe studie, dan moet ik minstens een jaar tijd nemen om me daarin te verdiepen. Ik zeg niet dat ik dat nooit zal doen, maar ik moet eerst een aantal andere projecten afhandelen..." Vervelen doet dit bevallige muzikaal talent zich alsnog niet. ☺

Bart Vanoutrive

Meer weten?

- » www.ingesmedts.be
- » www.facebook.com/IngeSmedtsFlutesandBagpipes

Turkse Muziek in Muziekeducatie

Op zaterdag 13 februari vond in het kader van het 1ste bağlama (Turks snareninstrument) festival, georganiseerd door de Centrale in Gent, een colloquium rond 'Turkse Muziek in Muziekeducatie' plaats. Opzet was een breed debat te voeren over de integratie van volksmuziek in het algemeen en Turkse muziek in het bijzonder in het muziekonderwijs.

We zoeken onze nieuwe burenen niet voldoende op om contacten te leggen.

Traditioneel zetten muziekopleidingen vooral in op westerse stijlen zoals klassiek, jazz, pop en soms folk, maar dit aanbod mag gerust verbreed en verdiept worden. Zo kunnen nieuwe doelgroepen bereikt worden die mee actief deelnemen aan muziekonderwijs. Of anders gesteld: het muziekonderwijs moet leerlingen met meer uiteenlopende achtergronden aantrekken door hen onder meer de kans te bieden muziek te studeren uit het 'moederland'. Cijfermateriaal toont aan dat deze missie nog verre van gerealiseerd is: niet alle scholen hebben hun aanbod uitgebreid – ten gevolge van meerdere redenen – en de diversiteit onder de leerlingen is nog steeds ondermaats, haast onbestaand.

Maar laat me de vraag even omkeren: hoe is het gesteld met 'onze' kennis van Turkse muziek en niet-Westerse muziek in het algemeen? Door een nieuw aanbod te creëren kunnen we in eenzelfde beweging de huidige doelgroep kennis laten maken met nieuwe culturen en een brede waaier aan boeiende en mooie melodieën.

Een voorbeeld: vorig jaar ging ik in de Centrale naar een concert van zanger Onur Akin (zie <https://www.youtube.com/watch?v=qT-CsF-iowRU>). Het aantal niet-Turkse aanwezigen was op een hand te tellen. Tijdens de pauze werd ik aan de toeg aangesproken door een onbekende: 'Wat kom jij hier doen?'

Ben jij geïnteresseerd in onze muziek?'. Ik was zowel gechoqueerd als ontgoocheld in mezelf, want ik kon de reactie van deze oprechte man maar al te goed begrijpen. En, was er niet mijn binding met mijn nieuwe werkgever – ik werk sinds maart 2015 ook voor het Staatsconservatorium van Istanbul – en de tip van mijn docente Turks, dan was ik er waarschijnlijk ook niet geweest, die avond. Deels te begrijpen: we kennen de muziek niet, we verstaan de woorden niet en begrijpen zeker de tekst niet van een politiek-geïnspireerd zanger.

Dit mag niet aanzien worden als een excuus: in het Turks heet het immers 'Het excuus is erger dan de daad...' of 'Özrü kabahatinden beter'

En, eerlijk gezegd, we zoeken onze nieuwe burenen niet voldoende op om contacten te leggen. Daar moet echt verandering in komen. Eigenlijk zijn we nu al meer dan 50 jaar te laat: op 17 februari en 16 juli 1964 werden de akkoorden gesloten die respectievelijk de Turkse en Marokkaanse migratie naar België mogelijk maakten. De evolutie die onze maatschappij nu doormaakt maakt deze problematiek nog stringenter. Ik beken nogmaals schuld: ook mijn kennis bleef tot kort beperkt tot Turkse cymbalen (sic!) en invloed in de muziek van onder andere W.A. Mozart (*Entführung aus dem Serail* of *Rondo alla Turca*) en D. Brubeck (*Blue Rondo la Turk*).

Eerste belangrijke punt is: wat is Turkse Muziek? Want het spreekt voor zich dat een land dat zich uitstrekt van de Balkan tot aan Syrië, met een oppervlakte van 783.562 km² voor ca. 75 miljoen inwoners, niet slechts één en een uniek muziekgenre heeft gecreëerd. Vergelijk het met Europa: een Provençaalse volksdans is echt niet hetzelfde als een heimatlied uit Lüzern of een flamenco uit Andalusië. Nochtans in afstand te vergelijken met de verspreiding van regio's in de Turkse Republiek. En vergeet vooral de multiculturele invloed en rijke traditie niet van wat eens het thuisland was van het Ottomaanse Rijk. Een rijk dat op zijn toppunt in de 17de eeuw strekte van de Perzische Golf tot aan de poorten van Wenen.

Een goede indeling lijkt me:

- Ottomaanse Klassieke Muziek: gecomponeerd en dus geen volksmuziek
- Turkse volksmuziek: een verzameling van wereldlijke liederen en dansen, liturgische muziek van de Alevi (na de soennieten, de op één na grootste religieuze stroming onder de Turkse inwoners. De alevieten gaan uit van een religieus-humanistisch wereldbeeld van mens en maatschappij) en bardengezangen (Aşık: mystieke troubadour of rondtrekkende bard)
- Religieuze Islamitische muziek
- Militaire muziek van de mehtherhane (Ottomaanse militaire orkesten) tot en met Europese import (G. Donizetti)
- Turkse Populaire muziek in alle diversiteit

Baglamaconcerten door verschillende docenten uit de Technische Universiteit van Istanbul werden in februari georganiseerd door de Centrale in Gent.

foto's: © De Centrale

Turkse instrumenten

De **saz** of **bağlama** (vandaar bağlama festival) is het meest voorkomende snaarinstrument in Turkije. Het heeft zeven snaren verdeeld in groepen van 2 – 2 – 3 snaren en wordt bespeeld met een plectrum of, zoals in sommige streken, met de vingertoppen. De **ney** is een blaasinstrument van het fluittype vervaardigd uit een holle rietstengel met vijf of zes gaten voor de vingers en een gat voor de duim. Een geoefend muzikant kan er zeker drie octaven uit halen. De **davul** is een trommel met twee slagvellen en wordt bespeeld met stokken. Afhankelijk van de speelstijl en constructie kan de klank zowel laag als hoog zijn. De **zurna** tenslotte is een dubbelrietschalmei of hoboachtige met een conische boring en een scherpe doordringende toon. Dit instrument hoor of zie je vaak in combinatie met de davul.

Karakteristieken van de muziek

Opvallend is het gebruik van **microtonen**, in dit geval kwarttonen met verscheidene mogelijkheden qua onderverdeling. Je herkent deze in de melodie die meestal de kern van de compositie uitmaakt. Spijtig genoeg blijft dit bij sommige westerlingen bestempeld worden als 'vals' of slecht geïntoneerd. Uitvoerders van Turkse muziek hebben veel vrijheden zowel qua interpretatie van de

melodie als wat 'spontaan en terplekke' componeren betreft. Bij sommige gebruiken, zoals de **makam** (melodietypes in de Turkse Klassieke muziek), gelden er wel striktere regels met betrekking tot uitvoering en interpretatie.

Een verzameling

Sinds de oprichting van de republiek in 1923 wordt, onder andere door het ministerie van onderwijs en cultuur, systematisch werk gemaakt van het noteren en archiveren van Turkse volksmuziek, waarvan de TRT collectie de meest bekende is. Momenteel zijn zo'n 6500 liederen beschikbaar. Een schat aan informatie voor muzikanten en onderzoekers. Bovendien wordt de verzameling regelmatig geüpdatet en verder uitgebreid. Het spreekt voor zich dat deze verzameling uitermate geschikt kan zijn voor lessen in Turkse muziek.

Turkse muzieklessen

Aan verscheidene muziekacademies in alle provincies (zoals te Gent, Berchem, Gooik, Genk, Sint-Agatha-Berchem en Leper), in alternatieve muziekscholen zoals in de Centrale te Gent en bij heel wat privéleraren kan je tegenwoordig terecht voor Turkse muziek. Meestal is de studie geconcentreerd rond bağlama-lessen en leer je met

dit snareninstrument gaandeweg een repertoire Turkse liederen spelen. Zoals meestal in volksmuziek, gebeurt dit aan de hand van het naspelen of imiteren van de leermeester en niet zozeer via een uitgewerkte leer- en leesmethode.

Voorlopig vind je in Vlaanderen nog geen autonome afdelingen voor volksmuziek aan conservatoria, je kan hiervoor bijvoorbeeld naar Nederland (Codarts), Finland (Sibelius) en Duitsland (Mannheim). Of natuurlijk in Istanbul in Turkije, waar sinds 1975 een opleiding Turkse Muziek bestaat aan de Technische Universiteit (İTÜ).

Je merkt het, er zijn heel wat initiatieven, maar er is nog een lange weg te gaan. Hoe ontwikkel je een juiste solfège en gehoorvorming voor een muziek met microtonen? Hoe pak je de muziektheorie aan? Starten met westerse muziektheorie of meteen een Turkse muziektheorie? Wat met een muziek die voornamelijk monofoon is?

Een wederzijds begrip en kennis van mekaar's culturen draagt bij tot een betere samenleving. Ga dus naar concerten of leer muziek in centra waar wereldmuziek en Turkse muziek op het programma staat. Eenmaal geproefd van minder bekende muziek, zal het zeker naar meer smaken. 🍷

Maarten Weyler

Enkele luistervoorbeelden

Ottomaanse Klassieke Muziek:

- > Buhurîzade Mustafa Efendi (İtrî): Neva Kâr
www.youtube.com/watch?v=S_3g9knn5nc
- > Hacı Arif Bey: Olmaz ilaç sine-i sad-pâreme
www.youtube.com/watch?v=j91k_BPİB2Y&list=PLCFA4KıyaBZh-G9zAhkHi_OdpLkV_KELCd

Turkse Volksmuziek:

- > Çökertme – Egeïsch volkslied
www.youtube.com/watch?v=COaqBEiUHRQ
- > Yol ver dağlar – volkslied uit Anatolië
www.youtube.com/watch?v=TAPq1sxYLR4

Religieuze Islamitische Muziek:

- > Sevdım seni mabuduma
www.youtube.com/watch?v=tWzzim8webs

- > Seyreyle güzel
www.youtube.com/watch?v=44505rMY3o8
- > Uşşak ilahi – Yemen Ellerinde Veysel Karani
www.youtube.com/watch?v=63T-OnUowfQ

Ottomaanse Militaire Muziek:

- > Eski Ordu Marşı
www.youtube.com/watch?v=175dXJiOlV4
- > Ceddin Deden
www.youtube.com/watch?v=ErgSS6DzaCk

Turkse Populaire Muziek:

- > Haykıracak nefesim kalmasa bile – Ajda Pekkan
www.youtube.com/watch?v=G81e4utp3Mo
- > Haydi gel benimle ol – Sezen Aksu
www.youtube.com/watch?v=B7AnZAnn5xQ

Roberto Tombesi

In 'sta via

Calicanto, Felmay, Cal 017 2016 – 67:02

In Veneto is organettospeler en zanger Roberto Tombesi de onbetwiste peetvader van de revival van de regionale (Veneto en Dolomieten) traditionele muziek. Als medeoprichter van het legendarische Calicanto is hij reeds sinds de vroege 80-er jaren onverdroten aan het verzamelen geslagen, waarbij hier een nieuwe bloemlezing, waaraan ondermeer ook zijn zoon Alessandro (harp en hobo) meewerkte, naast Francesco Gassin (klarinetten en ocarina), Gigi Biolcati (percussie en drums), en Giancarlo Tombesi (contrabas). Gasten voegen soms een toefje banjo, doedelzak, viool en of mandoline toe. Hoewel dit album overwegend

instrumentale dansmelodieën aanlevert worden we heerlijk verrast met een drietal gezongen nummers, waarbij Roberto het gezelschap krijgt van Claudia Ferronato. Interessant is hun alternerende zang in 'Vilote lagunari' waarbij ze zich enkel begeleidt op organetto en tamboerijn. Veel van het materiaal werd jaren geleden reeds opgevoerd en kreeg opnieuw een nieuw jasje aangepast, waarbij consequent gezocht werd naar nieuwe arrangementen die het basismateriaal evenwel nooit verminken. Zo worden met 'Polesana/Pairis di Lamon' twee toppers uit het eerste jaren van Calicanto in een frisse set samengevoegd. Eigenlijk ogen alle nummers lentegroen, en kunnen de 'Tarantella agordina' of hun 'Gajarda', wellicht één van de oudste dansen die ze terugvonden, ons zeker bekoren, naast het puur Venetiaanse 'Bassanello'. Uit 'Do passi/Sette passi' blijkt hun culturele vervevenheid met het Kroatische Istrië. Italo, Tombesi's vader, was geen muzikant maar kon onovertroffen fluiten. Zo wisten ze de 'Quadriglia di Italo' op te tekenen. Trouw aan hun devies het erfgoed voor de vergetelheid te beschermen voorzagen ze ook nu weer in een gedetailleerd boeklet met Engelse vertalingen.

Bart Vanoutrive

Transkapela Neon Fields

Poolese Radio 2 – 59:55

Zeggen dat het Poolse Transkapela een folkband is, is maar de helft van het verhaal. Het gezelschap is wel sterk geïnspireerd door de oeroude volkse tradities van de Karpaten en voor hun eerste cd 'Sounds & Shadows' ontvingen ze de prijs voor het beste Poolse folk album van 2005, waardoor ze zich meteen een plaats verwierven in de volksmuziekscène van hun land. De vermelde traditionele achtergrond vindt men terug in de instrumentatie: cembalon (met hamertjes bespeelde dulcimer), kaval (fluit), (alt)viool, vioara cu goarna (=strohviool), contrabas, ütögardon (soort cello met percussiefunctie; Transsylvanië). Maar ook ritmes en klankkleuren herinneren aan het roemrijke verleden. De Karpaten associeert men vooral met Roemenië: één der bijnamen van Roemeens dictator Nicolae Ceaucescu was 'Het Genie van de Karpaten', waar Jan De Wilde op hilarische wijze aan herinnerde in 'Hè hè'. Maar het hooggebergte bestrijkt met zijn sikkelvorm heel wat landen: Tsjechië, Slowakije, Oekraïne, Roemenië, het zuiden van Polen, met uitlopers in Oostenrijk, Hongarije en Servië. Vandaar de gelijkenissen van de sound van Transkapela met de muziek uit Transsylvanië, zijnde Roemeens met Hongaarse elementen. De 'trans-' in Transkapela slaat daar misschien op, maar heel zeker ook op de andere helft van het verhaal: de zes muzikanten van de band geven een hedendaagse, maar respectvolle invulling aan de traditie via arrangementen van oude melodieën (8 tracks) en eigen werk (3 tracks, waaronder het titelnummer). In het geval van de nieuwe, waarschijnlijk zesde cd 'Neon Fields' komen de liederen uit Walachije, Roemenië en Moldavië. Voor deze volledig instrumentale muziek staat Robert Wasilewski (cembalon, altviool, kaval) in. Drumstel, trombone en een keer omgevingsgeluiden zorgen voor licht afwijkende klanken. Je kan Transka-

In *Nieuw op cd* geven we een overzicht van wat er allemaal te vinden is op cd in de folkwereld (in binnen- en buitenland). Aanverwante folkgenres kunnen hierbij eveneens aan bod komen.

pela nog het best vergelijken met de hier voorheen populaire groepen als DAAU en Ballroomquartet. Het is vaardige, genietbare muziek met een eigen charme.

Antoine Légat

Dayna Kurtz Rise And Fall

Kismet Records KIS 1008 – 44:56

Met 'Rise And Fall' levert Dayna Kurtz een regelrecht meesterstuk af, misschien wel haar magnum opus, samenvatting van haar loopbaan als songschrijfster en indirect (er staat maar één cover op, maar welke!) als verzamelaarster van schatten uit het verleden. Samen genomen een compendium van het fraais dat Nashville, New Orleans, The Great American Songbook en Brill Building in gouden jaren voortbrachten en bewijs dat ze haar nationale muziekhistorie kent. Zo hebt u al meteen ons vrij categorieke besluit, maar we wilden het risico niet lopen dat men er overheen zou lezen. Uiteraard hoeft niemand akkoord te zijn, maar in haar eigen land dragen collega's en kenners haar op handen, terwijl ze er voor het grote publiek een nobele onbekende blijft. In Europa krijgt ze wel erkenning, vooral dan in Nederland. België leek te volgen, want na haar tweede, doorbraakalbum 'Postcards From Downtown' (waarmee de nieuwe te vergelijken valt) bezocht ze vaker ons land. Ondanks schitterende concertreviews vindt ze hier blijkbaar geen zaal meer, al is ze lange niet de enige om 'big in Holland, nobody in Belgium' te zijn. De cover waarvan sprake is cd afsluiter 'You'll Always Live Inside Of Me', van Bobby Charles en ex-bajeskant David Allen Coe, en sluit goed aan op de obscure maar fraaie songs uit de jaren veertig tot zestig die ze verzamelde op de twee 'Secret Canon' cd's (die haar de kans gaven om over een langere periode songs te schrijven, mogelijk een verklaring voor de sterkte van 'Rise And Fall'...) Daar gaan negen eigen songs aan vooraf. Een boze Kurtz spuwt

Elanor

A Clear Look

Appel Rekords, APR 1365 2016 – 54:00

Onduidelijk, en misschien ook minder belangrijk wie de voortrekker is bij dit freewheelende bal-folkkwintet. Bart Praet zowel op uillean pipes, doedelzak in D, gaita en houten fluit, tekent alvast voor de meeste nummers. Ook de anderen, Bert Leemans (accordeon en accordina), Thomas Hoste (draailieren), Kuni Quintens (akoestische gitaar) en Jelle Van Cleemputte (elektrische bas en kick) leveren met een nummer hun bijdrage aan een stevige, vaak wervelende portie neo-

traditionele bal-folkset, inclusief sterk uitgesproken groove. En hoewel ze graag freaken moet gezegd dat dit niet te koste gaat van de expressieve uitingsmogelijkheden van de 'intiemere' instrumenten, zoals de uillean pipes in de jig 'Loops'. In tegenstelling tot de meeste andere nummers (die lonken naar de Franse benadering) wordt hier mee door de bodhran-inbreng van gast Jeroen Geerincx een Ierse snaar geraakt. Soms bouwen ze een brug over het Kanaal heen, zoals met hun 'Vellareels'. De heerlijke bourree 'Masque' vormt een schoolvoorbeeld van hoe ze hun nummers weten op te bouwen, hier vertrekkend vanuit een gitaar en basintrotro, waarna draailier en fluit de dans op gang trekken, wat later het gezelschap krijgend van de accordeon. Deze gaan vervolgens de dialoog aan, wat resulteert in een brede dynamiek, die de aandacht van de luisteraar vasthoudt. Walsen en mazurka's vragen wel eens een intiemere, wat melanchole atmosfeer, en met 'Makteke' leveren ze het perfecte bewijs dat het niet allemaal 'power' hoort te zijn. Fris klinkt ook hun variatie op het 'Derrière chez nous'-thema in hun 'Alléprya/Shvesta', en de jazzy toets op 'Northern Village'. Een geslaagd debuut van een kwintet dat pas aan het begin staat van een creatief proces dat ongetwijfeld nog veel verwachtingen zal inwilligen.

Bart Vanoutrive

haar gal uit in 'Raise The Last Glass' en rekt af met oorlog en terreur. Het is zowat het enige serieuze tegengewicht tegen de andere songs, hartverscheurende ballads voorzien van teksten vol nog nèt ingehouden passie en brandend verlangen, zoals de in hemelse stemmen badende driekwarts opener met onverwacht felle finale 'It's How You Hold Me'. De songs vechten om de prijs voor de mooiste melodie: You're Not What I Need (But You're All That I Want), If I Go First, Eat It Up en Yes, You Win om A Few Confessions niet te vergeten.

Antoine Légat

Geronimo Introvert

TRAD001 – 42:39

Je moet het maar durven. Een hele cd volspelen met slechts één instrument. Het helpt natuurlijk als je uit de voeten kunt met loopstations en andere hulpmiddelen. Maar het moet nog aange-naam en boeiend blijven om er bijna drie kwartier naar te luisteren. Die klus heeft Jeroen Geerinck, onder de naam Geronimo, meer dan geklaard. Introvert is een boeiende, homogene cd, die allesbehalve verveelt als je ernaar luistert.

Zeggen dat Jeroen Geerinck aardig wat gitaar kan spelen, is een open deur in-trappen. Maar wat hij hier presteert is meer dan buitengewoon. 17 nummers, gegroepeerd in 11 gevarieerde sets erg dansbare muziek. Het is een 100% doe-het-zelf cd geworden. Alle muziek is zelf gecomponeerd, zelf gespeeld, zelf opgenomen, gemixed en gemastered, en in eigen beheer uitgebracht. En dit alles in een paar weken tijd. *Faut le faire*. Tegelijk is deze cd een mooi staaltje van wat je allemaal uit een gitaar kan halen. Melodie, begeleiding, ritme, alles komt, met de nodige steun van effectpedalen, uit hetzelfde instrument.

De cd brengt een variatie aan erg dansbare melodieën. Van uitbundige bour-rées, over zware scottischen naar een ingetogen mazurka. Introvert is een cd om op te dansen en om te savoueren. Jeroen mag er best trots op zijn.

Steven Vanderaspolden

CARA Yet We Sing

Artes Records ARCD 4050 – 56:07

Gudrun Walther (zang, fiddle, diatonisch accordeon) startte samen met Jürgen Treyz (akoestische en elektrische gitaren, dobro) folkband Cara in 2003. Het kwintet nam al in 2004 een eerste cd op, 'In Colour' (2004). Beiden waren niet enkel thuis in Duitse volkse muziek, maar ook in Ierse folk. Cara wisselde vrij vaak van bezetting, maar vanaf 'In Colour' werd ook Rolf Wagels (bodhrán) vast lid, en dat tot op heden. Cara behaalde vele prijzen, niet enkel in Duitsland, maar ook ver daarbuiten, o.a. in Ierland en de States. Blijkbaar sloegen hun vormvaste, goed gedocumenteerde versies van traditioneel materiaal en sterk eigen werk in overeenstemming daarmee, goed aan. Drie

studioplatten en één live later is Cara zowat een instituut geworden. Gezien de inbreng van een aantal Schotse muzikanten over de jaren heen, spreken we eigenlijk beter van 'Keltisch'; al blijft de Ierse component gewichtig. Yet We Sing heet de nieuwe. Twee vrij recente leden Hendrik Morgenbrodt (uilleann pipes, Ierse fluiten) en Schotse zangeres en pianiste Kim Edgar, maken het vijftal volledig. Walther en Kim vormen het gezicht van Cara, ook al omdat ze de meeste nieuwe songs penden. Treyz schrijft ook, maar staat nog meer in voor bewerkingen en arrangementen. Walther en Treyz produceren zelf Yet We Sing. Zoals gebruikelijk bij Cara krijg je de nodige duiding bij elke song. Dansdeunen wisselen af met gezongen werk. Yet We Sing is een rijk geschakeerde, afwisselende plaat. Dat Edgar al goed ingeburgerd is, laat A Leaf For A Sail meteen horen. De close harmony is adembenemend. Het traditionele Little Musgrave (zie Planxty!) is zondermeer fabelachtig. The Naked Man In The Whirlpool en A Wee Dobro Tune zijn Treyz op zijn best. Cain's War kwam er als reactie op de gebeurtenissen rond Charlie Hebdo. Het titelnummer heeft een prachtige melodie en sluit Yet We Sing gepast af. Maar ook de songs daarvoor hebben elk wat te vertellen. Cara is nog steeds klasse.

Antoine Légat

Les musiciens de Saint-Julien **TIP** The High Road to Kilkenny

Alpha Classics, Outthere music, Alpha 234 2016 – 69:25

Dat ook muzikanten, gespecialiseerd in oude muziek, zich graag op de anonieme en/of traditionele muziek toeleggen, heeft bovengenoemd ensemble onder leiding van fluitist en doedelzakspeler (eentje van Remi Dubois nog well!) François Lazarevitch al vaker bewezen. Voor het vocale luik van dit project rond 'Gaelic songs and dances of the 17th & 18th centuries' trokken ze de tenor Robert Getchell aan. Instrumentaal kleuren ze deze romantische, zei het niet zeemzoete, bloemlezing verder in met viool en basviool, theorbe, cister, gewone (Marie Bournisien) en keltische harp (Bill Taylor). Met hen naar Ierland trekken houdt natuurlijk in dat ook Turlough O'Carolan niet genegeerd kan en mag worden, naast enkele andere toondichters uit die periode. Opvallend is de wijze waarop ze erin slagen het dynamisch bereik in hun (instrumentale) nummers optimaal te verbreden, niet verwonderlijk overigens gezien hun technisch meesterschap over hun instrumenten. Af en toe duikt er een 'evergreen' (zoals het heel ingetogen op fluit gedragen weemoedige 'The Banks of Barrow' of de set 'O'Neills Riding March...' die ons naar Ierse pubsfieren voert) op als aangenaam rustmoment. Toch houden ze ons op het puntje van de stoel met de kritische selectie die ze maakten, ondermeer vanuit de Bunting, Petrie en Joyce-verzamelingen. Spannend is het om af en toe de solerende barok- en basviool te horen duelleren. Het boeklet staat, eigen aan dit label, zwanger van relevante achtergrondinformatie, en biedt ons ook de gelegenheid de zangpartijen in drie talen (Gaelic, Engels en Frans) na te lezen.

Bart Vanoutrive

Hermine Deurloo & Zapp4 Welling

Tin Wood Music TWM 0002 – 42:31

Hermine Deurloo begon met blokfluit en cello, en genoot een conservatoriumopleiding (alt)saxofoon. De chromatische mondharmonica leerde ze halfweg de jaren negentig zelf bespelen. Het werd haar lievelingsinstrument. De chromatische mondharmonica bestaat uit twee diatonische boven elkaar. Die verschillen een halve toon waardoor alle chromatische tonen mogelijk worden. Een schuifje laat de lucht tot één van beide rijen toe waardoor alle toonaarden gespeeld kunnen worden. Hermine is wereldtop en ze werd dan ook een internationaal veelgevraagde muzikante: deelname aan cd's, gastoptredens (o.a. bij Candy Dulfer), medewerking aan bands en orkesten (bvb. Metropole Orkest), workshops en aardig wat filmmuziek en TV tunes houden deze bezige bij bezig. Ze bestrijkt daarbij een waaier aan stijlen, o.a. de jazz (het fraaie Glass Fish met bollebozen uit de Nederlandse jazz; 2012), ze is een graag geziene gast op North Sea Jazz. Met het Willem Breuker Collectief zwerft ze sinds 1999 ook wel eens over deze planeet. Ze heeft ook cd's onder eigen naam, ze heeft een duo, een kwartet... Bij ons is ze (nog) niet zo bekend als Jean 'Toots' Thielemans, maar klankkleuren en onberispelijke techniek refereren uitdrukkelijk aan de Brusselers, haar groot voorbeeld en inspirator. Musiceren met een strijkkwartet, dat hoor je wel vaker tegenwoordig en het Nederlandse Zapp4 zit niet voor een experiment verlegen. Dat mondde uit in het in Osnabrück opgenomen 'Welling', met één compositie van Hermine, vijf van leden van Zapp4 en drie van outsiders, onder wie Ali Farka Touré en Jaco Pastorius. Alles gebeurt binnen de overigens mooie samenklank van solist en viertal, maar dat verveelt nooit, wegens de grote afwisseling van ritmes en melodieën. Een grote ideeënrijkdom en een duidelijk voelbaar enthousiasme stuwden de bijwijlen erg filmische muziek voort. Probeer maar eens 'Het gouden Wagentje' van eerste violist Jeffrey Bruinsma. Slechts één gast, maar wat voor één: meesterdrummer Han Bennink op Hermines, uit een nog te bedenken feuilleton weggelopen 'Una Volta'.

Antoine Légat

La Talvera

Solelh solelhaire

Cordae, La Talvera, TAL 19 2014 – 61:52

Heel terecht verwijst de titel van dit album van deze Occitaanse groep naar een oude spreuk die de herders uitbrachten wanneer het even te koud werd, dromend van zonovergoten graasweiden. Dit kwintet rond Daniel Loddo (zang, diatonisch accordeon, doedelzak, guimbarde,...) vormt al jaren het aanstekelijk uithangbord van de gelijknamige associatie ter promotie van het Occitaans erfgoed. Met hun grotendeels zelf geschreven, en in het

Occitaans gezongen, nummers brengen ze een warme gloed die proeft naar Catalonië, Sardinië, Portugal en even zelfs naar Brazilië. Humor (reeds in de opener 'Lo testament del pòrc') en grapjes alom, fijne poëzie en kritiek op het systeem kleuren de teksten. Céline Ricard (fijfer, fluiten, hobo,...) beschikt over een heerlijke stem die zich naturel laat inpassen, af en toe in samenzang met Aelis Loddo (ook viool toevoegend aan enkele nummers). Meer dan hun vorige is deze cd opgebouwd als een echt verhaal met allerlei bochtige paden, die ons ondermeer voeren naar het land van de albigenzen. Heel wat stijlen, timbres, ritmes en klanksferen vormen de weerklink van de culturen waarmee ze hun muziek ondertussen deelden. Ook Fabrice Rougier laat zich opmerken op klarinet, caracót en saxofonen, terwijl Sergio Saraniche de gitaar- en basbegeleiding op zich neemt. Serge Cabau bedient zich tenslotte van een uitgebreid scala aan slaginstrumenten. Voor dit multiculturele feest nodigen ze ook diverse gasten uit, waaronder zanger Silvério Pessoa, die zijn 'Minha Ciranda' komt inzingen, Claudio Rabeca (rabeca), Zino Moudjeb (guimbri en mandola) en Soheil Nourian (zarb, daf en cruga). Let wel, het hoofdingrediënt blijft die rijke Occitaanse (neo)traditie.

Bart Vanoutrive

Sous le pont

Et la c'est quoi

Eigen beheer, www.souslepont.org
2015 – 57:33

Dit originele balfolk-trio biedt zich aan met een tweede album, waarin Léa Lachat (chromatisch accordeon en elektrisch orgel), Raphaël André (schuiftrombone en kleine gitaar) en Guillaume Viala (vibrafoon, marimba, xylofoon en percussies) een vaak fluwelig aanvoelende Latinklink leggen over repertoire, van eigen hand, getoonzet naar de (Franse) traditionele dansvormen. Een ongewoon instrumentarium is het minste wat gezegd kan worden, wat maakt dat deze

muziek misschien het best omschreven kan worden als Balfolk op zijn Amélie Poulains'. Het is dan ook ongemeen heerlijk om ook gewoon te luisteren naar die dromerige mazurka's, sensuele trage walsen,... Ondanks het doorwerkte verweven van de instrumenten, en de vaak heel kunstige orkestraties worden de dansvormen rigied gerespecteerd, ook al sieren ze hun nummers graag op met kleine jazzy-gekleurde uitstapjes, zoals in hun 'Scottish Du Bateleur'. Ze verkiezen immers 'bal' te spelen, en tasten hierbij zonder schroom af en toe de grenzen af. Dit maakt hun nummers net zo genietbaar voor de zuivere luisteraar. Zelden hoorde ik een bourree ('Fukushima') inzetten op xylofoon bijvoorbeeld, om vervolgens vooral door de trombone op gang getrokken te worden, terwijl het accordeon zich even beperkt tot de ritmische accenten. Op deze schijf is er ook ruimte voor minder courante dansen zoals een deinende wals in elf tijden, een, van een ferme valkuil voorziene, porcher met een ferme valkuil onder het gras ('Porchakovitch') en een chapelloise. Dit trio is ook sterk gericht op het educatieve werk, en stelt op zijn website graag zijn partituren open voor de geïnteresseerden, hierbij wel ver-

Two Small Bags, Ten Million Dreams

Artists #withRefugees

WORLD REFUGEE DAY
MONDAY 20 JUNE 2016
ANCIENNE BELGIQUE - START 20:00 - TICKETS 28 €

TUTU PUOANE
DAVID LINX
ETIENNE SIEBENS
BRUSSELS VOCAL PROJECT
I SOLISTI DEL VENTO
SOLOISTS OF THE SYRIAN BIG BAND
BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA

Hosted by Phara de Aguirre

Logos: BOZAR, MusicFund, SOULSTI, UNICOR, Fedasil, etc.

tickets: www.abconcerts.be info: www.brusselsjazzorchestra.com

Artists #withRefugees

Brusselse culturele actoren slaan handen in elkaar met en voor vluchtelingen

19 en 20 juni 2016
Wereldvluchtelingendag

Brussels Jazz Orchestra, Ancienne Belgique, BOZAR en vele anderen zetten op Wereldvluchtelingendag samen hun schouders onder *Artists #withRefugees*: een project met beeldende kunst, debat en als orgelpunt een concert in de AB.

Op maandag 20 juni zet Ancienne Belgique haar deuren open voor een benefietconcert. Bezieler van dit concert is Brussels Jazz Orchestra. Zij nodigen onder andere vijf solisten van de Syrian Big Band uit, een orkest op de vlucht, om samen muziek te maken. Het zijn stuk voor stuk muzikanten die naam en faam hebben in de oosterse folkmuziek: Ibrahim Keivo (vocals, saz, buzuk, oud...), Tarek Alsayed Yayha (oud), Mohamad Fityn (ney en kawala), Youssef Nassif (kanoun) en Modar Salameh (percussie). Op het programma staat onder andere het stuk *Two Small Bags, Ten Millions Dreams*, een compositie over vluchtelingen van Frank Vaganée, op een tekst van Michael De Cock, de nieuwe artistiek directeur van KVS. Het concert wordt gepresenteerd door Phara de Aguirre.

Info en tickets: www.abconcerts.be

zoekend de regels van het copyright te respecteren. Ook daar een kijkje nemen loont zeker de moeite! Maar eerst dit frisse album nog maar eens herbeluisteren.

Bart Vanoutrive

Askanyi Askanyi

Mantra Music 201501 – 49:38

'Askanyi' betekent 'volkeren' in het Wolof, meest gesproken taal van Senegal en te horen op de songs van Youssou N'Dour. Het is de toepasselijke naam van een groep of project dat een moedige, enthousiaste en sympathieke cross-over wil zijn tussen culturen, een bindmiddel, een toenadering via voorheen weinig of niet bewandelde

paden. Toen Sebastien Paz Ceroni, tweede violist in een strijkkwartet, ZIKR in D minor (compositie van de Senegalese zanger Jupiter Diop) hoorde, trof hem de gelijkennis met de barok. Diop en Ceroni sloegen de hand aan de ploeg, waarbij de eerste muziek en tekst aanleverde, op basis van liederen uit Senegal, Brazzaville en Burundi. Hij deed dat samen met zijn vriend en zanger Freddy Massama. Ceroni stond in voor de arrangementen. Nicole Bongo Letuppe en Marie-Ange Teeuwen vervoegden het zangkwartet, terwijl Ceroni het strijkkwartet inbracht, met Esther Lamrechts, eerste viool, Marijn Thissen, altviool, en Robrecht Kessels, cello. Dat is, neem het van ons aan, schoon volk. De strijkers zijn meer dan begeleiding: men streefde naar interactie en dialoog. Het achtstal nam elf liederen op in de Uptown Studio in Alsemberg. Ondanks info op het cd hoesje (o.a. over de betekenis van de ZIKR ceremonie) en op de site van Askanyi (uitgebreide bio van elk groepslid) vinden we nergens de teksten. Die zouden er eigenlijk wel moeten zijn, want ze zijn blijkbaar universeel, of zoals we lezen, ze 'handelen over de grote filosofische en spirituele vragen die elke cultuur en elk volk zich stellen'. Ze zijn dan ook essentieel ter ondersteuning van de overtuiging dat onze wereld een 'global village' is geworden. Zou het geen goed idee zijn om

de vertaling online te zetten? Liefhebbers van Afrikaanse muziek komen hier aan hun trekken, met als iedereen die zich afvraagt hoe zo'n kruisbestuiving klinkt.

Antoine Légat

Van Rose Circus Combo The Intrepid "Van Rose" Travelling Fan Fair

WeirdGent Productions bvba – 42:03

Deze cd is een beetje een buitenbeentje in deze kolommen. Je kan het bezwaarlijk

traditionele muziek noemen, en zelfs voor een ruime definitie van folk is het een randgeval. Maar het is een best aardige plaat. Nogal poppy van inslag, maar met een mooi akoestisch instrumentarium. Gitaar, mandoline, fluit, blokfluit, cello tot zelfs sitar toe in het openingsnummer. Ik dacht eerst dat het een Beatles nummer was, van toen George Harrison zweept met Indië. Zo psychedelisch komt het soms over. Maar heel aangenaam om naar te luisteren. Het tweede nummer van de plaat, "Better days ahead of us" is een aardig walsje, met originele Decap-orgel begeleiding. Zo zie je maar dat Wim en Kilian Gladiné en Hans François, die samen het Van Rose Circus Combo vormen, van alle markten thuis zijn. Deze cd zal niet de titel van folkplaat van het jaar in de wacht slepen. Wie echter houdt van leuke akoestische poppy deuntjes, die allesbehalve bandwerk zijn, maar waar duidelijk veel tijd en werk in gestoken is en die fraai gepresenteerd worden, doet met deze schijf zeker geen miskoop.

Steven Vanderaspolden

Duo Anne Nipold & Gwen Cresens Monochromatic

TIP

Poum pouet, eigen beheer 2016 – 58:50

Met dit project realiseren twee iconen van de Belgische accordeonwereld een vrij unieke, intieme dialoog tussen dia- en chromatiek. Een 'kleine' Gaillard en afwisselend een chromatische Borsini en een bandoneon van Harry Ceuns nemen ons hiermee op sleeptouw tijdens een bewogen muzikale uitstap. Naast heel wat doorvlochten eigen nummers enten ze hun instrumenten op diverse stijlperiodes. Zo gaat het van Vivaldi, over Piazzolla en Galli-

ano (die hier zeker niet mochten ontbreken) naar ondermeer Kurt Cobain. Soms komen ze elkaar strelend heel nabij, dan weer rukken ze zich uit elkaars armen, praten, keuvelen, versmelten. Akoestische sensualiteit is alomtegenwoordig. Nu eens heel intiem harmonisch, een andere keer hels dissonant, zwoele passie en, soms conflictueuze, spanning, zoals bij de heftigste liefdes. Hun instrumenten worden acteurs, waarbij je haast vergeet dat het de virtuoze muzikanten zijn die de harmonica's dramatische gevoelens laten verwoorden. Nu eens haast minimalistisch, even later met de volheid van een symfonieorkest, laten ze ons aange-naam tolleren in mysterieuze dansen. Hun arrangementen zuigen je in, onbewogen blijven is uit den boze. Soms draagt Anne, de melodie, en plaatst Gwen hier een uitgekende begeleiding op, even later gaat het net andersom. Ze scheppen ruimte voor momenten waarop een van hen zich overgeeft aan een improvisatorische solopartij. De accuraatheid waarmee die in- en uitstappen verlopen zijn verbluffend. Er ontwikkelt zich een zuivere magie, die heel louterend werkt. Na de laatste noot hou je het gevoel over een integrale massage genoten te hebben.

Bart Vanoutrive

Jensen & Bugge + Høirup Slid Din Tid

TIP

GO' - GO 0815 2015 – 40:09

Breng een bedreven accordeoniste, een vaardige violist en een doorgewinterde gitarist samen, laat hen hun geliefkoosde eigen volksmuziek spelen, neem alles op en de kans is groot dat je een verrukkelijk album krijgt. De Deense traditionele muziek ligt Mette Kathrine Jensen, Kristian Bugge en Morten Alfred Høirup nauw aan het hart. Deze drie enthousiaste muzikanten deden uitvoerig onderzoek in de talrijke eilandjes die de Deense archipel rijk is

en waar de volksmuziek nog steeds van generatie op generatie wordt overgeleverd. Zo werden zij specialisten in de diverse muzikale stijlen van hun land. Dit alles leverde hen heel wat onderscheidingen en veel aanzien op.

Voor dit album putten ze uit het repertoire van Borchers Madsen, de grootste muzikant en componist van het eiland Falster, die in 1815 werd geboren. Zijn naam duikt geregeld op in de oude handgeschreven muziekboeken uit de zuidelijke Deense eilanden Lolland en Falster. Er wordt verteld dat vrienden-muzikanten thuis bij Madsen aanklopten om naar nieuwe melodieën te vragen en dat hij terstond een wals, een mazurka, een polka of een andere dans componeerde en arrangeerde voor vijf of zes instrumenten. Als men hem nadien een van die stukken voorspeelde, dan herkende hij soms zijn eigen werk niet meer en moest hij het opnieuw aanleren. Reden genoeg om naar aanleiding van zijn 200ste verjaardag een cd te wijden aan enkele van zijn composities, allemaal muzikale pareltjes die volledig in de traditionele Deense dansmuziek baden. De polka's, walsen, hopsa's, rheinländer, hamborger en andere dansen die het trio koos, zijn stuk voor stuk ijzersterke melodieën die aangenaam in het oor klinken en vaak in een mineurtoonard werden gecomponeerd. Bovendien spelen deze klasse-muzikanten zo vlot en heerlijk dat deze cd van ons meteen een TIP krijgt!

René Warny

Efrén López El Fill De Lopp

TIP

Buda Musique, Socradisc, CD 860269 2015 – 76:08

Met dit album is Efrén López (ooit medeoprichter van L'Ham de Foc), aan zijn eerste solo-project toe. Er staat geen maat op zijn multi-instrumentale veelzijdigheid waarmee hij reeds uitpakte met muzikanten Stelios Petrakis en Bijan Chemirani. Als eeuwige reiziger voelt hij zich in de voetsporen van de troubadours thuis rondom de Middellandse Zee. Daar werpt hij zich met al zijn inspiratie en instrumentarium (oud, saz, draailier, gitaar, banjo, santur,

bouzouki,...) op de diverse tradities en verleent hij kleur en poëtische kracht aan zijn eigen composities. Zijn veelzijdige snarenpracht die hij verweeft met die van uitgekende gastmuzikanten, vat aan met een eerbetoon aan zijn leermeesters op de Turkse baglama, waaronder Ross Daly en demonstreert in deze compositie de veelzijdigheid aan technieken, timbres en expressieve mogelijkheden, na een krachtige intro op davul. Hoogst uitzonderlijk laat hij zich verleiden door zanger Raul Micó om met een nummer van 'El Lebrjano', ook de flamenco te benaderen. Dat doet hij weliswaar niet zonder er 'orthodoxe' invulling aan te geven gebaseerd op de esthetiek van de Turkse baglama. Via Kreta gaat het vervolgens verder naar het oosten, met een stuk gebaseerd op de Turkse Maqam, en zelfs Iran waar hij zich uitleeft op een Koerdische tanbur in samenspel met een Perzische ney, tombak en bendir. Van dichterbij zijn de bewerkingen van 'Lo boièr/ria, twee Occitaanse traditionele nummers, die verwijzen naar de heksenjacht op de Katharen, ingezongen door Iván López. Hier maakt hij gebruik van enigmatische instrumenten als shofar en arpa gótica, naast vedel en dilruba. Ook draailier versmaakt hij niet, getuige zijn wervelende 'Bourrées de la Carrasca de la Vaca' die hij tegelijk voorziet een Gallische onderbouw (gaita en panderetas). Met Azinhaga brengt hij voorts een eerbetoon aan Portugal en de schrijver José Saramago. Telkens verbindt en verlecht hij in zijn repertoire de diverse rijke, tradities die zijn pad kruisten. Een uiterst doorwerkt pareltje voor elke snarenliefhebber die houdt van akoestische fusie.

Bart Vanoutrive

Wim Claeys Een Schuune Bende

Appel Rekords, APR 1368 2016 – 30:45

Sinds zijn programma 'De Zwanevang van Karel Waeri' (2013), laat Wim Claeys zich nu nog steviger gelden als Gentse volkszanger met deze nieuwe bloemlezing, definitief in de voetsporen tredend van zijn mentor en idool Walter De Buck. Van hem werden 'Kom zwijg ne keer' en 'Liedje van de zonne' in een nieuwe outfit gestopt, en Walter zou er fier over zijn. Zuchtig klinkt hij in zijn eigen compositie een hitgevoelig 'Zoese Wille', terwijl zijn trekzak zwaarmoedig slepend zijn 'Een schuune bende' naar het slagveld voelt. Eén van Waeri's rauwe 'vetjes' mocht ook

niet ontbreken en overspoelt de luisteraar met een fontein 'Stront', die onmiddellijk afgewassen wordt door het wulpse 'De Visserkes van de Leie' uit het café-chantant repertoire. Originaliteit troef wanneer een veredelde veldopname Felix Van Eeckhoutte (1897-1953), een rommelpottende bedelzanger postuum de aanzet laat inluiden van 'Witten Donderdag'. Ook de Gentse carnavaleske ode aan het vogelen op 'De veugelmort' mocht niet ontbreken. Hij wou de liedjes breed opentrekken en gaf voor de productie carte blanche aan Ward Snauwaert, die er vanuit zijn rock-achtergrond een ferme lap op heeft gegeven. Samen kozen ze voor een uitgebreide instrumentale basis, waarbij Wim zelf, zich zeker niet beperkt tot zijn trekzak, Ward zelf gitaren en synthesizer (die van bij de aanvang de toon zet) inbrengt, en enkele blazers postvaten naast de ritmesectie, aangestuurd door contrabas en drums. Met twee instrumentale dansintermezzo's, waaronder de ondeugende mazurka 'Lut zit op den oven' keert hij even terug naar zijn ander muzikaal facet, en brengt hij een beetje rust ik de keet. Een paar nummers meer zouden niet misstaan hebben.

Bart Vanoutrive

Les Cerveaux Lents Heiß und fürchterlich

Zephyrus, ZEP 028 2015 – 39:09

Traagwerkende hersenknobbels? Had je dat maar niet gedacht, tenzij we de Gentse norm dienen te weerhouden misschien. Dit zestal dat sinds 2002 hun passie voor klezmer en gitane deelt, bruijst van energie en wervelende ritmes. Hierbij maken ze graag overstapjes naar jazzy improvisaties. Deze worden vooral ingegeven door hun prominent aanwezige gitarist Eduardo Vega. De groepsleden doorzwommen daarnaast heel andere watertjes bij ondermeer Absynthe Mindes en Va Fan Fahre.

In die zin bleef 'Les Cerveaux Lents' een nevenproject dat al vaak diende te wijken voor die andere engagements. Het was dan ook lang wachten op een eerste album. Pas in 2013 vonden ze de tijd rijp om het iets meer te laten worden dan een gelegenheidsgroep. Er werd verder gewerkt aan een stel eigen composities, met dit sprankelende album als resultaat. Spilfiguur is accordeonist Michael De Schryver die graag de klezmer laat vervloeden met andere genres, waarin een waaijer van invloeden spelen, gaande van Joods-Arabische tot Ethiopische. Viool (Renaud Ghilbert) en klarinet (Adriaan Verwée) zijn hierbij onontbeerlijk, naast een stevige ritmesectie met contrabas (Sergej Van Bouwel) en drums (Jakob Nachtergale). Tegelijk laten ze zich (uitzonderlijk in parlando) inspireren door Sigmund Freud en Kafka, in 'Was will eine Frau eigentlich?', hun zoektocht om vrouwen beter te begrijpen. Het klezmergevoel is constant aanwezig ('Paff!'), maar ze zorgen voor heel persoonlijke toetsen die een heel authentiek product opleveren. Een zeldzame keer (in 'Jump' bijvoorbeeld) laten ze een ietwat zwaarmoediger, nostalgische toets toe. Hun late night set vraagt immers ook re-

Riccardo Tesi Cameristico

TIP

Materiali sonori – 52:36

Voor *Cameristico* (=kamermuziek) omringt Italië's beste organettospeler Riccardo Tesi zich eens niet met zijn gewone *Banditaliana*, maar met drie musici uit andere sferen. Pianist Daniele Biagini doorzwoom al heel wat, vooral jazzy, watertjes. Cellospeler Damiano Puliti is lid van het *Harmonia Ensemble* en van *Archaea*, twee groepen die bengen tussen kamermuziek, hedendaagse composities, etnische invloeden en pop. Klarinettist Michele Marini werkte met

het *Vienna Art Orchestra*, maar is ook actief in diverse klarinetkwartetten. *Cameristico* is dus het tonale huwelijk tussen een volkmuziekinstrument (het diatonisch accordeon) en de meer klassieke klanken van de piano, de cello en de klarinet. Tesi bewandelde in 2007 reeds een gelijkaardige weg en die aanpak werd nieuw leven ingeblazen naar aanleiding van een opdracht van het Centrum voor Hedendaagse Kunst van Quarrata. Het programma omvat bekende composities van Riccardo Tesi en speciaal voor dit project gecomponeerde stukken. Tesi biedt zijn medemuzikanten constant ruimte om te soleren of hun artistieke vleugels uit te slaan. En of ze dat doen! Het album begint heel ingetogen met een trage wals, maar allengs wordt de sfeer uitbundiger met tarantellaklanken om nadien weer de melancholische toer op te gaan. Zo rolt dit kwartet een sfeervol klanktapijt uit, waarop de instrumentalisten beurtelings of collectief hun creatieve vaardigheden botvieren. Kamermuziek moet hier dus met een korrel grof zout worden genomen. Intimistische cellopartijen worden overgoten met sober pianowerk en een heerlijk accordeonsausje, maar evenzeer gaan de vier heren verder op hun exuberant jazzy en folkly elan. Naast zijn drie kompanen krijgt Tesi ook steun van een aantal gastmuzikanten die op oed, mondharp, percussie en zang het muzikale festijn tot een hoogtepunt verheffen.

René Warny

pertoire dat aansluit bij de vroege uurtjes. Hun aanstekelijke melodieën en strakke ritmes bestoken onophoudelijk het auditief geheugen. Mee dankzij de muzikale humor wordt je als luisteraar voortdurend getackeld en ga je op zoek naar een nieuw steunpunt. Voor mij mocht het alvast wat langer duren.

Bart Vanoutrive

Startijen Skeud

Paker Productions, Xango Music Distribution, Paker Prod 016
2015 – 47:53

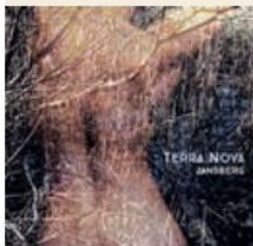

De groepsnaam van deze Bretoenen staat voor niets minder dan 'Energie'. Zij putten rusteloos uit hun eigen wortels de brandstof om een heel krachtige, en vooral ef-

ficiënte en actuele klank te produceren. Sinds 1997 vinden we dit sextet tot ver buiten Bretagne terug als fel begeerde muzikanten op festivals die zin hebben in een daverende festoú-nôz. Ook op hun nieuwste album blijven de traditionele instrumenten zoals bombardes (Youenn Roue), biniou en uillean pipes (Lionel Le Page) en diatonisch accordeon (Tangi Le Gall-Carré) prominent aanwezig. Bas (Julien Stévenin), gitaar (Tangi Oïllo) en percussie (Kaou Gwenn) voegen er een stevige rocksaus aan toe. Zo versterken ze de opzweepende atmosfeer, eigen aan de collectieve extase die ontstaat op Bretoens gekleurde dansevenementen. Ze blijven dan ook heel trouw aan de essentie van de dans met een heerlijke bloemlezing vol an dro, ronds de loudéac, bals fisel, ridées,... Meestal worden de thema's in eerste instantie akoestische geïniteerd, waarna ze vervolgens systematisch opengebroken worden door bas en ritmie. Reeds in de door iele biniouversieringen ingezette titelsong 'Skeud', de an dro waarmee ze van wal steken, wordt het recept duidelijk. In ruim zeven minuten wordt de toon gezet. Dit nummer wordt trouwens als soort bisnummer op het einde hernomen in een sterk verkorte 'radio edit'. Voor de elf dansnummers is het hun trekzaker Tangi die tekende. Soms wordt het recept omgekeerd, zoals in de rond de Loudia 'Flagas Track', waar eerst wo-

Jansberg Terra Nova

GO' Danish Folk Music GO 0415 – 44:38

Graancirkels en grizzlyberen behoren niet meteen tot onze vertrouwde omgeving, maar op *Terra Nova* van de band *Jansberg* vormen ze een evidente eenheid. In hun wereld ligt niets voor de hand, maar komt het toch heel vertrouwd over.

Henrik Jansberg is de drijvende kracht achter de band en als violist één van de vernieuwers in de Deense folk. Hoewel iedereen tegenwoordig die hunker naar vernieuwing

heeft, lijkt het voor sommigen heel natuurlijk uit hun mouwen te rollen. In plaats van de traditie zo te gaan camoufleren waardoor er niets meer overblijft, weten deze muzikanten door elektronische effecten en het zoeken naar allerlei klankeigenschappen van viool, piano, mandoline, nyckelharpa, gitaar en percussie de essentie net naar boven te halen.

Wanneer je als kind een viool als speelgoed krijgt en volksdansende ouders hebt, wordt dat door menig puber niet als hip ervaren. Maar voor *Jansberg* bleek het de ideale voedingsbodem voor eigen composities. Een polka, halling of kringdans vormen vaak genoeg de basis voor nieuwe melodieën.

Deze Deense muziek sprankelt, fascineert, werkt soms opzweepend, soms zacht kabbelend. Misschien heeft er in het geheim ooit een huwelijk plaats gevonden tussen *Hedningarna* en onze eigen *Orion* want *Jansberg* heeft onmiskenbaar het zelfde genetisch materiaal.

Mieke Evenepoel

VEJA

TIP

Dolina Mlinova

Veja music, www.vejamusic.com 2014 43:37

Ben je uit op een aanhoudend mannelijk muzikaal orgasme, dan bedient deze Kroatische groep je op je wenken met driftige turbulenties van Goran Farkaš op ondermeer gajde, mih (XL-doedelzak) en kaval,... Hij is daarnaast leidend zanger en brengt ook viool en tambura (zoals in het aangrijpende liefdeslied 'Marija') aan. Naamgenoot Saša speelt gitaar en udu. Voor de - soms enige blijgezinde rust brengende - accordeon zorgt Marko Pernić, terwijl de

ritmesectie met cajon en percussie (Ljuban Rajić) en Sebastijan Demark (contrabas) gecompleteerd wordt. De traditie uit Istrië wordt door hen, zuiver akoestisch, in modernere arrangementen gegoten. Deze streek deint uit tot Slovenië en Noord-Italië, en zo maakt ook een nummer als 'Bela Bruneta' van nature deel uit van hun repertoire. Zelf categoriseren ze zich terecht als ethno-groep. Ook al walsen ze over je heen, het doet nergens pijn. Hoewel,... hun opener 'Crni orko', handelend over een legendarisch vliegend schepsel dat zatlappen meevoert om ze genadeloos naar beneden te laten donderen als ze bij ochtendgloren nog steeds niet ontuchtend zijn. Voorts verhalen ze de universele thema's van mislukte (en ook wel geslaagde) liefdeshistories, huwelijksperikelen, een wiegelied laat ons kennismaken met de balundansvorm,... Het tragische lot van 'Anka' krijgt een sombere inzet van accordeon en kaval toegemeten. Zo maken we een heerlijke tocht doorheen 'Dolina Mlinova', de vallei van de molens, de streek rond Pazin. Deze titelsong, een compositie van Dario Marušić, vormt het enige instrumentale nummer.

Bart Vanoutrive

gegaan wordt, waarna Tangi ruimte geboden wordt om solerend rustmomenten in te bouwen. Een enkele keer, in 'Ba'r Mitar' (een kelc'h) ruilt Le Page zijn biniou voor de uillean pipes. In slaap vallen doe je bij deze zuiver instrumentale schijf zeker niet,... ernaar blijven luisteren wellicht wel.

Bart Vanoutrive

Sophia Magallanes Old Clichés

BAR Brechin All Records - CDBAR 022
2015 – 37:56

Sophia Magallanes is van Mexicaanse origine en gevestigd in Los Angeles, Californië, maar woonde vier jaar in Edinburgh, Schotland, waar ze een doctoraat in de theologie behaalde. Intussen is ze adjunct-professor aan de afdeling Bijbelse en Religieuze Wetenschappen van de Universiteit van Azusa, Californië. Met de steun van haar Schotse vrienden-muzikan-

ten nam ze dit album met overwegend eigen liederen op. Op een Afro-Amerikaans wiegeliedje en een liefdeslied van Malerie McDonald na schreef Sophia Magallanes dus alle songs van dit schijfje zelf.

Ze is een singer-songwriter met een niet onaardige, doch niet uitzonderlijke stem, die haar geesteskinderen met ons wil delen. De thematiek spitst zich toe op de liefde in vele facetten, met een heel scala aan vragen: zal ik mijn geliefde terugzien op de paden die we vroeger samen bewandelden; wanneer trekken de schaduw en duisternis die de zonneschijn hinderen op; gaf ik te veel of net te weinig in onze relatie; verliet ik je te vroeg of te laat; hoe komt het toch dat ik zo naar jou verlang; wat moet ik doen om je te overtuigen dat ik van je hou; is er iemand die luistert naar mijn liefdeskreet... Thema's die wel onuitputtelijke inspiratie lijken te leveren aan de liedjesmakers van alle nationaliteiten en culturen. Sophia Magallanes neemt ons mee in haar eigen wereld van smart, gemis, verlangen, weemoed en hoop.

De begeleiding is vrij discreet. Omnipresent is Alan Mackenzie op gitaren. Daarnaast hoor je piano, viool, banjo, cello, fluit, saxofoon en sporadisch wat bas en drums, bespeeld door degelijke muzikanten. De sound is vaak jazzy en soms wat country getint. Typisch een cd'tje met bescheiden middelen, maar met veel liefde gemaakt. Niet echt grensverleggend, maar toch knap in zijn eenvoud.

De begeleiding is vrij discreet. Omnipresent is Alan Mackenzie op gitaren. Daarnaast hoor je piano, viool, banjo, cello, fluit, saxofoon en sporadisch wat bas en drums, bespeeld door degelijke muzikanten. De sound is vaak jazzy en soms wat country getint. Typisch een cd'tje met bescheiden middelen, maar met veel liefde gemaakt. Niet echt grensverleggend, maar toch knap in zijn eenvoud.

De begeleiding is vrij discreet. Omnipresent is Alan Mackenzie op gitaren. Daarnaast hoor je piano, viool, banjo, cello, fluit, saxofoon en sporadisch wat bas en drums, bespeeld door degelijke muzikanten. De sound is vaak jazzy en soms wat country getint. Typisch een cd'tje met bescheiden middelen, maar met veel liefde gemaakt. Niet echt grensverleggend, maar toch knap in zijn eenvoud.

René Warny

Riccardo Tesi & Banditaliana

TIP

Maggio

Visage Music - VM 3003 2014 - 55:53

De Toscaanse organettospeler Riccardo Tesi behoort tot de absolute top van de Europese folkartiesten. Met zijn diatonisch accordeon is hij al bijna 30 jaar actief, niet enkel als uitmuntend instrumentalist, maar tevens als componist en versor. Dankzij zijn lyrische en technische bedrevenheid bouwde hij een geheel eigen stijl op, waardoor hij een stevige reputatie geniet. Hij verleende zijn medewerking aan heel wat muzikanten en vocalisten,

zoals Patrick Vaillant, Jan-Maria Carlotti, het accordeontrio *Trans Europe Diatonique* met John Kirkpatrick, Marc Perrone and Kepa Junkera, de Sardische zangeres Elena Ledda, de traditioneel-modernistische vocaliste Lucilla Galeazzi, de flat-picking gitarist Beppe Gambetta, om er maar enkele te noemen. Meer recent ging hij ook scheep met Markku Lepistö, Bruno Le Tron, Didier Laloy en David Munnely in de vijfkoppige accordeonband *Samurai*.

In 1992 vormde hij *Banditaliana*, een van de toonaangevende formaties van de Italiaanse folkscène, waarmee hij reeds 5 albums opnam en het meest recente is dus *Maggio*. Je krijgt gespierde muziek van de bovenste plank door supergetalenteerde muzikanten. Tesi wordt omringd door de briljante zanger-gitarist Maurizio Geri, de alt- en sopraansaxofonist Claudio Carboni en de percussionist-zanger Gigi Biolcati, die in elk nummer hun virtuositeit functioneel én artistiek aanwenden. Bovendien krijgt de band op bijna elk nummer steun van Mirko Capocchi, die met zijn contrabas de sound diepgang verleent. Andere gastmuzikanten spelen viool, cello en piano om het geheel nog meer glans te geven. Constant worden de grenzen van de folk verlegd, maar dan op een artistiek hoog niveau. Intelligente afwisseling, hoogstaande muzikaliteit, klasrijke zangpartijen, knappe opbouw en schitterende repertoirekeuze maken van *Maggio* een aanrader.

René Warny

Lucilla Galeazzi, Elena Ledda, Riccardo Tesi, Ginevra Di Marco, Gigi Biolcati, Andrea Salvadori, Alessio Lega

Bella Ciao

Ass Cult VaiVai, Buda Records,
4759 288 2015 - 54:39

Toen Riccardo Tesi werd gevraagd een heruitgave van het legendarische 'Bella Ciao'-project op het getouw te zetten, om luister bij te zetten aan het vijftigste jubileumjaar, aarzelde hij niet, hoewel hij de uitdaging niet onderschatte. Het vormde immers een immense uitdaging om dit repertoire - dat in 1964 de grote motor werd voor een Italiaanse folkrevival, en overal elders velen voeling deed krijgen met de folk - opnieuw ten gehore te laten brengen zonder in smaakarme co-

vers te vervallen. Het werd een delicate evenwichtsoefening. Er was enerzijds het risico anachronistisch te worden en anderzijds al te sterke toegevingen te doen aan de actuele modetrends in de folk. Er werd dan ook geenszins getornd aan de bloemlezing van toen, en ook hier wordt geopend en afgesloten met 'La Liza delle apuane'. De zang staat uiteraard centraal, en hiervoor tekenden iconen als Lucilla Galeazzi, Elena Ledda, Ginevra Di Marco en Alessio Lega. Waar vroeger alles gedragen werd door sobere gitaarbegeleiding, wordt deze nu verzorgd door Andrea Salvadori (die ook tzooras en harmonium binnenvoert), terwijl Gigi Biolcati de ritmiek versterkt op percussie. Tesi zelf is uiteraard alom aanwezig op zijn organetto. Met fundamenteel respect voor de oorspronkelijke sfeer van de liederen, permitteren ze het zich deze vrij, in hun eigen stijl te herinterpreteren. Dat dit een geslaagde hommage aan de artiesten van toen mag worden genoemd, staat niet ter discussie. Dit programma werd de artiesten van nu immers met de moedermelk meegegeven en zit gebeiteld in hun muzikaal bestaan. Het rijk gedocumenteerde cd-boekje biedt de luisteraar ruim de kans de oorspronkelijke herkomst van de liederen te achterhalen.

Bart Vanoutrive

Aurélien Tanghe

TIP

La Guitare

Bemol Productions, BEMO 077 2015 - 44:37

Dominique Bommel wist de voorbije jaren reeds verschillende instrumentalisten te strikken in een reeks waarin vanuit de traditionele muziek één artiest en één instrument centraal komt te staan. Ditmaal is het de beurt aan de gitaar van Aurélien Tanghe. En weer wordt een staaltje vakmanschap ten gehore gebracht, op het vlak van melodie, harmonie en ritmiek. Als autodidact liet hij zich sinds zijn elfde aanvankelijk in met rock en variété, maar toen hij de

Bretonse percussionist Jean-Marie Nivaigne ontmoette, bekeerde hij zich tot de traditionele (dans)muziek, ... een microbe die hem nimmer loslaat, en zich verspreidt buiten de grenzen van het Noord-Franse erfgoed. De meeste nummers brengt hij in rijkversierde solo's. Op vijf nummers nodigt hij telkens een andere gast uit, die zich beperkt tot delicate accenten, hoewel het vioolspel van Clémence Cognet stevig doordrukt op de 'Marche de noces de L. Peyrat'. Aan zijn vriend Benjamin Macke ontleende hij 'Ellen', met heerlijke cellotoetsen door Noé Bazoge. Dat Aurélien ook heel behoorlijk de manouche-stijl beheerst, blijkt uit zijn frisse interpretatie van Gus Viseur's 'Jeannette'. Hier is het Macke die op *caisse claire* een extra ritmische toets toevoegt, terwijl Gabriel Lenoir (die eerder aan bod kwam binnen deze reeks) de viool laat dansen in Bruno Le Tron's 'V'la l'printemps'. De fragiele klanken van de houten traverso (Anna Roussel), bij momenten verglijdend in jazzy rifjes, leveren een extra blijmoedige toets aan een set traditionele nummers met Bretonse inslag. Zo tovert hij een magisch, heel intimistisch album uit zijn hoed. Zijn ervaringen met Martin Coudroy dragen ertoe bij dat hij verliefd werd op de Zweedse traditie, die evenmin mocht ontbreken in deze symbiose van neo- en 'echte' traditie.

Bart Vanoutrive

Françoise Atlan & En Chordais

Aman! Sefarad...

Buda Musique, Universal, cd 4716927
2015 - 68:08

Onder begeleiding van het ensemble En Chordais, gedirigeerd door Kyriakos Kalaitzidis (oud), naast viool, kanun en percussie, interpreteert deze doorwinterde sopraan een bloemlezing van Sefardische (Spaans-Joodse) liederen uit verschillende Joodse gemeenschappen uit de Balkan en het oostelijke Middellandse zeegebied. We krijgen hierbij een gevarieerd staal aangeboden van romances (middeleeuwse ballades), coplas (He-

breeuwse religieuze liederen) et kantigas (liederen uit het dagelijks leven) en piyyutim (liturgische gedichten en gezangen). Dit patrimonium is vaak doordrongen van nostalgie. 'Aman' betekent trouwens zowel in het Grieks als het Turks 'spijt' of 'nostalgie', terwijl Sefarad het Hebreeuws is voor Spanje. Veel verwijzingen dus naar de gedwongen uittocht uit Spanje na 'verdrijvingsdied' (1492). Tijdens die uittocht lieten de Sefarden zich graag beïnvloeden door de lokale, niet-joodse, muzikale invloeden, en vice versa. Op deze cd wordt gefocust op de gemeenschappen van Thessaloniki tot Istanbul. Zo zijn de romances gekarakteriseerd door de modale stijl van de Moorse makam's, een microtonale versieringstechniek op zang en intonatie, en een vrije, niet gedefinieerde ritmiek. De piyyut werden geschreven om de gebeden aantrekkelijker te maken. Het was een genre dat zich voortdurend vernieuwde door gekende lokale wijsjes rond de vaste religieuze teksten te bouwen. Het hart van het Sefardische repertoire ligt evenwel vooral in de lyrische gezangen, de kantigas, waar een nog grotere variatie in stijlen waar te nemen valt en liefdesperikelen centraal staan. Naast die Turkse modale vormen zijn de aksaks-

**m'eire
morough**

FOLKFESTIVAL DENDERMONDE

**29 - 30
juli 2016**

Vrijdag 29 juli

**Guido
Belcanto**

&

Jelle Cleymans

Start optreden: 20.00 uur
VVK: € 15 / € 18 - ADK: € 20

Zaterdag 30 juli

**Variomatic
Roots - Elanor
Luna Moon - Querida**

Doorlopende demonstraties en animatie

Highland games - Keltische markt - Roofvogels
Kinderanimatie - Pipe Band - Rugby - Whisky
Wicca - Folkdansen met folkacademie Lebbeke

Vanaf 13.00 uur: toegang gratis

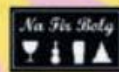
Info en tickets: www.folkdendermonde.be

Locatie: Festivaltent in het stadspark @ zwembad Olympos - Leopold II-laan 18 - Dendermonde
Met de steun van de stad Dendermonde en de provincie Oost-Vlaanderen

Na Fir Bolg

Folk- & Rock- & Kleinkunsthifestival

BART PEETERS - SCALA

AXELLE RED - STEF BOS

PIE P.KLEIN - KETNETBAND - STOOMBOOT

NELE NEEDS A HOLIDAY - CRUINN

PIETER EMBRECHTS - LIVING ROOTS

met JAN DE SMET, RONNY MOSUSE, TOM THEUNS en FAY LOVSKY

LITTLE KIM - DIAMONDS ON THE ROCKS - THE FIDDLE CASE

JAMIE CLARKE'S PERFECT (IRE) - ELANOR - COUNTRY FEEDBACK CLUB

MOODCOLLECTOR - CIRCLE J - I'M THE HUG - NARAGONIA

ADAM LOPEZ & HIS RHYTHM REVIEW - THE HENHOUSE PROWLERS

HARMONIE VORSELAAR - LES FIZZ' - COUNTRY FEEDBACK CLUB

VAGABUNDOS - STEVE BAILEY - SHORTY JETSON & HIS RACKETEERS

1, 2 & 3 JULI - SASSENHOUT VORSELAAR

WWW.NAFIRBOLG.BE - +32(0)495 22 01 62

TICKETS	VR.	ZAT.	ZON.	WEEKEND
VVK	25	25	25	50
KASSA	35	35	35	70

INDIEN
KWARTFINALE
RODE DUIVELS
OP GROOT
SCHEM

TICKETS VIA WWW.NAFIRBOLG.BE & FACEBOOK
GRATIS CAMPING & WC VOOR FESTIVALBEZOEKERS &
KINDERANIMATIE - GEZOND & ONGEZOND ETEN
WESTMALLE & GUINNESS VAN 'T VAT - FESTIVALMARKT

Le Vent du Nord

TIP

Têtu

Borealis Records, BCD 236 2015 – 52:14

Met hun achtste album profileert deze groep rond Simon Beaudry (bouzouki, gitaar en zang), Nicolas Boulerice (draailier, piano, caisse-claire en zang), Réjean Brunet (bas, melodeon, bombarde en zang) en Olivier Demers (viool, gitaar en zang) zich nog meer als uitdragers van de progressieve akoestische folkbeweging in Québec. Opggericht in 2002 bouwen ze mee aan de renaissance van de traditie uit deze regio en veroverden sindsdien alle continenten.

Heerlijke, onberispelijke instrumentale inzetten bieden ze, waarbij de melodie-instrumenten er behoorlijk stevig invliegen, met blitse grooves, snuifjes mond-harp en puike ritmische ondersteuning. Deze leiden de rijkgekleurde vocalen in, waarbij solopartijen en collectieve samenzang een zijden sluijer neerspreiden. Dit zijn de basis ingrediënten voor hun aanpak van traditionals (die ze volledig wisten te assimileren) en eigen werk. Heel geraffineerde, swingende nummers vinden hun complement in meer ingetogen, dromerige ballades ('Noce tragique', in oorsprong uit de Bretoense traditie stammend, 'Pauvre enfant' of het in samenzang gedragen 'L'échoufaut' over een ter dood veroordeelde passionele moordenaar), terwijl een heel optimistische atmosfeer blijft overheersen. Dit hoeft niet te betekenen dat in hun liederen geen vingervijzingen verborgen zitten, zoals in het door Boulerice geschreven 'Loup-garou' waarin ze de, nog steeds actuele, relatie tussen religie en macht aan de kaak stellen of zijn 'Confédération', met een appel de eigen cultuur niet te verloochenen. Ook Mario Breault's 'Le rosier', waar een soldaat op zoek naar waarheden deserteert, is er eentje met boodschap. Steve Boulay werd aangezocht als gastzanger voor het door hem aangeboden 'Forillon', dat zeker ook in het repertoire van Kadriil niet zou mistaan. Vermeldenswaard is ook hun a capella gescatte 'La marche des Iroquois'. Ongecompliceerd gaan ze ook voor enkele zuiver instrumentale nummers, waaronder 'Cardeuze-Riopel', waarvan het eerste luik een overbekende traditionele melodie betreft en het voetgestampte 'D'ouest en est' of Demers' rustpunten in onder meer 'Petit rêve IX'. We vergeven het hen graag dat hun 'Amant volage' misschien wat gebrek aan feminisme vertoont. Kortom, een sprankelend album vol warme en gepassioneerde muzikale zuurstof.

Bart Vanoutrive

ritmes uit de Balkan hierbij heel populair. Atlan, die zich reeds 25 jaar in dit repertoire verdiept, bevestigt haar meesterschap over het universum van de Ottomaanse makams (toonaarden) en het 'Griekse' Sefardische repertoire. Een aanrader voor wie houdt van 'Middeleeuwse fusie'.

Bart Vanoutrive

Philippe Prieur

Joueur de musette

AEPem, 15/04 2015 – 50:17

Met Prieur ontmoeten we een aanbevelenswaardige 'maitre sonneur' die ons op dit album uitnodigt tot ongedwongen genieten van hemelse melodieën die elke folkiefhebber willess nillens moeten beroeren. Niet in het minst omwille van zijn voortreffelijk zinnenstrelende spel op zijn musettes (20 en 24 pouces), maar des te meer door de uitgekiende arrangementen en het stel muzikanten dat de nummers akoestisch vult. Er is Frédéric Paris (cister, klarinet, accordeon, doedelzakken), Catherine Grimault (viool), Jean Gaucher (cello) en een subtiele Bertrand Riffault (bas). Her en der duikt ook een gast op, waaronder draailierspeler Gilles Dubois en Hervé Dupanier die zijn stem (a capella) aanheft in 'La chasse', één van de twee traditionele nummers, waarbij de andere mannen in het gezelschap invallen in de refreinen om zich uiteindelijk te lenen tot jachthoornimitaties. De meeste nummers zijn recent en van de hand van de meester zelf, die pas aan zijn tweede album toe is, na zijn in 2001 heruitgebrachte album 'Crue d'amour' (1985). De nummers stralen in de kern van de doedelzaksolo's doorgaans een zekere zwaarte uit, een uitnodiging tot contemplatie en concentratie, maar zonder zich in zichzelf op te sluiten en te leiden tot een bevangen gevoel. Ze richten zich naar onze eigen intieme sferen, terwijl ze tegelijk de danser verleiden tot de dans. 'Lise et Colin' kan beschouwd worden als het prototype hiervan, en meteen ook van een blik naar de traditie van morgen, terwijl 'Mac Donald' model kan staan voor de 18de eeuwse benadering van

de doedelzakmuziek. Kers op de taart vormt de afsluitende suite waarin zang en doedelzak het ritme van de roeiers op de Loire evoceren. Een tijdloos, diepgeworteld album dat schreeuwt om (her)beluisterd te worden.

Bart Vanoutrive

Émilie Dulieux

La noce du papillon

AEPem, 15/07 2015 – 33:25

Regelmatig laat AEPem, promotor van de traditionele muziek uit Centraal-Frankrijk,

ons kennismaken met jong talent in hun reeks 'Roulez jeunesse!'. Bij deze stellen ze Émilie Dulieux, voor die zich uitleeft op diverse doedelzakken (16, 20 en 23 pouces), viool en daarenboven over een aardige stem blijkt te beschikken, waarmee ze traditionele dansen en melodieën uit de Nivernais, Berry, Auvergne en Limousin onder handen neemt. Enkele nummers brengt ze solo, terwijl ze daarnaast diverse (hoge) gasten verwelkomt. Zo is er een wezenlijke inbreng van Robert Amyot, die op doedelzak onder meer met haar duelleert in 'Le pauvre et la servante du curé' (bourree in twee tijden) en de scottish 'C'est un galant se promenant' van stem voorziet. Viool en nyckelharpa (Philippe Cotton) zetten de toon voor de in duet gezongen mazurka 'Ô ma Jeanne', in een set gebonden met de op doedelzakken aangebrachte titelmelodie. Nadat zus Amandine een snuifje trezkak toevoegt aan een set walsjes, wordt het tijd om ook de draailier (Nicolas Henriot) wat speelruimte te bieden, in 'Scottish du père Moreau' en vervolgens in een portie heel potige bourrees in drie tijden uit de Limousin, mee on-

derbouwd door Jacques Lanfranchi op chabrette. Eén compositie (van Amyot) op deze schijf, de wals 'L'anniversaire', waarbij hij haar op klarinet begeleidt, waarna zijn stem weerklinkt in 'L'enfant noyé'. 'Le riche et la dame charitable' levert een heel melancholische meerstemmige én waardige afsluiter voor vier doedelzakken.

Bart Vanoutrive

L'Chaim

Animal bazaar

Xango Music Distribution, EstradecD01 2015 – 47:09

Met 'Animal Bazaar' zijn deze zeven Delftse zigeuners aan een tweede album toe dat driipt van het sprankelend klezmergeklaten en balkangespetter. Vooral Myrthe van de Weetering (viool en zang) en Valerio Lorenzoni (altsaxofoon en zang) leveren bijdragen in muziek en teksten, ook al duikt hier en daar ook een traditional op. Daarnaast trekken ze met bouzouki, accordeon, klarinetten, contrabas en percussie resoluut de kaart om verschillende stijlen naadloos in elkaar te laten overvloeien. Dit dient enigszins genuanceerd te worden gezien ze vermijden buiten de oostelijk Europese vijver te gaan vissen. De twaalf nummers, waarbij de drie hoofdzangers zowaar tien talen aanheffen, borrelt van energie, wat niet hoeft te betekenen dat ons heel af en toe een adempauze gegund wordt. Het moet gezegd dat Myrthe nogal ondeugend uithaalt in 'De factuur', waardoor we vermoeden dat het voor onschuldige oortjes beter is dat we de andere teksten niet zondermeer begrijpen. Het mag geschreven worden dat haar vioolspel behoorlijk de Balkantoets weet te doorstaan, terwijl ook de andere instrumentalisten goed mee zijn in het verhaal. L'Chaim verwijst meer dan naar het Jodendom naar een heerlijke 'Toost op het leven!', en terecht, want deze groep, die al op menig wereldmuziekfestival zijn kunde wist te bewijzen, bruijst van positieve vibraties.

Bart Vanoutrive

**Miriam Ariana
and Lene Høst**
Vingefang

Go' Danish Folk Music, G00215
2015 – 30:01

Hoewel het Deense duo Lene Høst Mees (zang, gitaar en percussie) en Miriam Ariana (zang, viool en altviool) echte globetrotters blijken te zijn, en waarbij ze onder meer de lokale muziekstijlen van Frankrijk, Zweden, Brazilië en Tanzania wisten te absorberen, blijven ze evengoed trouw aan hun Scandinavische roots. Ooit leerden ze elkaar kennen op de Academy of Music and Dramatic Arts in Odense, waar ze studeerden aan de folkafdeling

en er een gemeenschappelijke passie deelden voor de connectie tussen muziek en dans als universele taal. Het verenigen van warme Braziliaanse ritmes met kille Zweedse slängpolska's en Franse ballades is een bewuste keuze, ook al behoeven ze geen squeezebox om recht te verlenen aan Dominquinhos 'Sanfona Sentida'. Nog meer bewijs hiervan presenteren ze met 'Pedido a padre Cicero & Magdalena polska', een Braziliaans lied dat op de ritmes van een polska geënt werd. Toch een schril contrast met de ijzige a cappella van 'Tidrøerne' of de pizzicato's van 'Escurolles', dat overgaat in hun heel getemperde versie van de Franse evergreen 'Rossignolet du Bois'. Naast eigen nummers putten ze uit de tradities. De helderheid die ze in hun fusie (met duetzang die vaak verwijst naar de close harmony) aan de dag leggen, voelt tegelijk exotisch en verfrissend aan. Xiame Degas komt hen op twee nummers versterken met gitaar, piano en zang. 'Vingefang' ('vleugelwijde') slaat de vleugels vrij breed uit, hoewel de cd zelf, ondanks een gefloten spooktrack, eerder gekortwiekt lijkt.

Bart Vanoutrive

V. Poulsen's Kapel
**Old School -
To danske rigsspillemoend**

GO' - GO 1215 (1981) – 38:42

Sonlich Lydom en Jes Kroman spelen al veertig jaar samen en dat mag gevierd worden, vinden ze. Deze Deense muzikanten spelen beide zowel viool als diatonisch accordeon. Ze hebben een grote interesse voor de traditionele muziek uit de Shetlandeilanden, die nogal wat gelijkenissen vertoont met de Scandinavische muziek. In 1981 werden ze trouwens uitgenodigd om te spelen op het allereerste *Shetland Folk Festival*. Ze toerden er nadien intensief, ontmoetten veel

legendarische figuren van de lokale muziekszene, werden overal goed onthaald en oogstten er ongelooflijk veel succes. Dit was de eigenlijke start van hun muzikale carrière en met het oog op nog een nieuwe toer later dat jaar, namen ze hun eerste langspeler op. V. Poulsen's Kapel was gelanceerd en internationale bekendheid volgde, o.m. in Quebec en Parijs. Op dit album, dat nu dus wordt heruitgegeven, speelt het duo uitsluitend Deense traditionele melodieën, rechttoe rechtaan, zonder franjes, maar met veel bezieling. Heerlijke polka's en lieflijke walsjes wisselen af met een hamborg, een galop, een hopsa en nog van dat fraais. Doordat beide heren constant van instrument wisselen, ontstaan er voldoende schakeringen om alles spannend te houden. Hun virtuositeit zorgt voor de rest.

Wat fijn dat het verdienstelijke Deense platenlabel Go' Danish Folk Music deze aantrekkelijke opnamen heruitbrengt! Na zoveel jaren blijft deze muziek springlevend en best genietbaar, nog maar eens het bewijs dat de tand des tijds geen vat heeft op echte kwaliteit. De vijftien schitterende nummers zijn tevens van een meer dan behoorlijke klankkwaliteit en zullen menig dansliefhebber wellicht kriebels doen krijgen. Hop met de beentjes. En een TIP van de recensent.

René Warny

La Perdrix Rouge
Vendanges Tardives

APEM - 15/05 2015 – 51:55

Dit album is een co-productie van de APEPM en Les Brayauds, twee verenigingen die lovenswaardig werk verrichten voor de bevordering van authentieke Franse volksmuziek. De APEPM (Association d'Étude, de Promotion et d'Enseignement des Musiques Traditionnelles des Pays de France) geeft cd's en boeken uit en verschaft toegang tot partituren en klankbestanden van Franse volksmuziek. Les Brayauds staat voor 'Centre Départemental des

Musiques et Danses Traditionnelles Puy-de-Dôme'. Deze vereniging stimuleert de traditionele muziek, zang en dans uit de Auvergne, verricht veldwerk, organiseert stages en concerten en moedigt muzikanten, zangers en groepen aan die de eigen traditie voortzetten.

Dat laatste geldt zeker voor *La Perdrix Rouge*, een trio dat werd gevormd tijdens een workshop van Les Brayauds. Hun aanpak ligt in het verlengde van *Les Vieilles du Bourbonnais*, een mythisch kwartet uit de jaren 80 van vorige eeuw. Een knappe combinatie van doedelzakken en draailier, met vindingrijke tegenstemmen en aantrekkelijke melodieën genereert een boeiend geheel dat aanstekelijk werkt op dansers, maar ook de luisteraar puur muzikaal genot verschaft. Guillaume Bouteloup speelt draailier, Fabrice Lenormand is lesgever en bespeelt grote doedelzakken van 20 en 23 duim, terwijl Philippe Beauger uitblinkt op de musette (16 duim). Hun repertoire bestaat uit een aantal traditionals, maar vooral uit eigen en recent gecomponeerde walsen, mazurka's, schottisches en bourrées. Al die nummers liggen lekker in het gehoor en hebben het potentieel om op hun beurt traditionals te worden.

In de wijnbouw brengt een late oogst rijkere, smaakvollere wijnen voort. Dat is precies wat deze rode partijs ons biedt: een 100% natuurlijk product, perfect gerijpt en gezuiverd van alle overbodigheden.

René Warny

Gaby Kerdoncuff Trio
Jabadao

Hirustica - HIR 200601 2006 – 42:55

Dit album is een eerbetoon aan Mathurin Furie (*Matilin An Dall*), een legendarische blinde bombardespeler uit Quimperle die in de 19de eeuw actief was in heel het zuiden van Bretagne. Zijn subtiele speelwijze beïnvloedde vele generaties volksmuzikanten. Hij had een klassieke opleiding en maakte handig gebruik van de muziek uit zijn tijd, zowel traditionele deuntjes als melodieën uit andere culturen, operettes, composities van Rossini... De openheid van deze *Matilin An Dall* voor de wemelende muzikale rijkdom van zijn tijd, werkte inspirerend op Gaby Kerdoncuff, een muzikale duizendpoot, die zowel bombarde als bugel en trompet speelt, maar ook zingt, componeert

en arrangeert. Hij treedt regelmatig op met jazzmusici en legt bruggen tussen de traditionele Bretoense muziek, de zigeunermuziek uit de Balkan en de Oosterse muziek. Zo ging hij o.m. scheep met Erik Marchand, de Taraf de Carancebes en Koerdische speelmannen. Hij was een van de eersten die koperinstrumenten introduceerde in de Bretoense muziek. Net als zijn mentor laat Gaby Kerdoncuff een frisse wind waaien doorheen het landschap van de traditionele fest-nozmuziek, mede door creatieve bewerkingen en het gebruikte instrumentarium. Verrijkt door al deze muzikale verworvenheden stapte het trio af van het klassieke stramien (biniou-bombarde-trommel), dat het vervangt door diverse multi-ethnische combinaties van trompet, bugel, bombarde, zang (Gaby Kerdoncuff) met drums, tamboerijn, tablas (Jean-François Roger) en met accordeon, piano en synthesizer (Serge Le Clanche). Aan het werk zijn drie geroutineerde kunstenaars die gebruik maken van al hun instrumentale en culturele bagage om de luisteraar op een heteroog, doch uiterst genietbaar muzikaal festijn te vergasten. ☺

René Warny

Old Salt (v.l.n.r.): Anton Teljebäck, Lotte Remmen, Dan Wall, Johannes Wannyn, Lara Rosseel en Dave Barfoot

Old Salt blijft, balancerend tussen straat en concertpodia, trouw aan de geest van de buskers

Old Salt herbergt sinds een paar jaar een collectief van muzikanten uit Europa en de VS die, aan wat ze zelf omschrijven als de 'Old Time' en 'Americana' stijl, een eigen (Europese) toets willen toevoegen. Ze spelen hierbij zowel met eigen arrangementen op traditionals als met eigen composities van zanger en banjospeler Daniel Wall. Ze leerden elkaar kennen vanuit de Sloveense Ethno's en speelden sindsdien in wisselende bezettingen. In aanzet behoorden zo'n twaalf muzikanten tot dit project, maar in de aanloop van het uitbrengen van een eerste cd werd de groep ongeveer tot de helft gereduceerd. Het uitbrengen van dit album bracht hen even samen in ons land, ondermeer voor een erg gesmaakt concert in Muziekcentrum 't Ey op vrijdag 8 april 2016.

Hoe hun wegen elkaar kruisten

In Belsele zitten we rond de tafel met de zes muzikanten die hun schouders zetten onder het project om een allereerste cd in goeie banen te leiden. Frontzanger en banjospeler Dan Wall (die af toe ook mondharmonica en viool bovenhaalt) wordt onmiddellijk geflankeerd door Johannes Wannyn (gitaar), violiste Lotte Remmen, en de contrabas van Lara Rosseel. Dit drietal staat meteen in voor het gros van de backing-vocals, die een aantal aardige harmonieën oplevert. Voorts is er nog de Zweed Anton Teljebäck (vijsnarige altviol) en de Schotse percussionist Dave Barfoot, die zich onder meer laat opmerken op zijn bodhran. Ze leerden elkaar kennen op de Ethno Histria in Slovenië, een neefje van Ethno Flanders. In 2012 waren Lotte, Dan, David en Anton

er reeds, terwijl Johannes het jaar daarna meegetroond werd. "Daar zijn we vrijwel onmiddellijk ook op straat beginnen spelen", vertelt hij. "Wat later is Dan naar België gekomen en werd er ook hier ferm gebuskerd. Zeker in het begin vormden ze eerder een collectief, dan wel een vaste groep. Zo'n twaalf muzikanten speelden aanvankelijk, afhankelijk van hun beschikbaarheid, onder deze noemer op straat. Anton is er dus ook van het eerste uur bij en nam hen meteen op sleeptouw naar Zweden waar hij meewerkt aan het Ume-folk festival. "Ik besliste dus dat we een band moesten vormen en daar iets neer te zetten hadden. Voordien was ik niet echt bezig met de Amerikaanse folk. Zelf kom ik vooral uit de Zweedse volksmuziek. Daarin groeide ik op, hoewel ik ook wel vertrouwd ben met Ierse en Keltische, naast Balkan en Arabische muziek. Ik hou ervan me te bevrijden van tradities, ik voel me niet langer thuis in één enkele traditie. Een beetje zoals de meeste hedendaagse muzikanten, denk ik." Binnen deze bezetting kan hij zijn ei zonder begrenzingen kwijt. "We hebben

onder andere een Sloveens nummer ingebracht. Ik combineer al die indrukken vanuit diverse stijlen in een eigen speelwijze." En ook Dave speelde daarvoor nauwelijks Amerikaanse folk. "Buiten hier en daar in jamsessies", nuanceert hij. "Ik ontmoette Dan dus op Ethno Hysteria. Ik vind het verschrikkelijk interessant om mijn percussie aan heel diverse genres toe te voegen, dit vanuit mijn Schotse en Ierse context.

Op mijn vraag wat deze Sloveense 'Ethno' specifiek te bieden heeft neemt Lotte het voortouw. "De gemiddelde leeftijd van de deelnemers ligt veel hoger, zo'n tien jaar denk ik, en de groep is meestal kleiner, wat een andere sfeer verschaft aan het geheel. Bovendien is de organisator Matija Solce daarnaast ook acteur en poppenspeler. Hij

organiseert naast de muziekworkshops ook workshops rond drama en mime. Er komen dus ook invloeden uit andere artistieke richtingen aangewaaid. Dat maakt de sfeer behoorlijk uniek. Bovendien duurt het twee weken in plaats van één. Je leert mekaar wel heel goed kennen als je twee weken volle bak samenspeelt." Johannes sluit aan met aan te geven dat de muzikanten daar samenhooken in het schoolgebouw. "Nummers van al de deelnemers uit die verschillende landen worden aangebracht en aangeleerd, en in groep wordt een arrangement bedacht. Tegelijk zitten in een bos wat verderop die acteurs die installaties maken en iedereen werkt toe naar een festival dat daarop volgt. De muzikanten smeden er ter plaatse groepen. Ons allereerste Old Salt-concert ging daar door in 2013."

"We grijpen die old time melodieën, die tijdloos zijn, met beide handen en geven die een Europese toets"

Dan Wall

foto: © Bart Vanoutrive

Een collectief wordt een groep

Geleidelijk groeide het idee om een cd op te nemen, waardoor we uiteindelijk tot een zeskoppige band zijn gekomen. Oorspronkelijk was het echt wel een geïmproviseerde groep. Het idee om een vaste bezetting te vormen was zeker niet meteen aan de orde." Momenteel bestaat het repertoire vooral uit nummers van Daniel, die over heel wat singersongwriterscapaciteiten beschikt en complexloos vanop het podium het publiek op sleeptouw weet te nemen. Daarnaast bewerkten ze een aantal traditionals. "In het begin was het meer jammen, waarbij iedereen er naar eigen goeddunken iets tussen gooide of hier en daar ging soleren. In de opbouw van de cd was het echter zaak alles wat meer uit te werken, structuur in te brengen. Daardoor hebben we ondertussen een vaste set waar we ons meestal aan houden", vervolgt Johannes. Iedereen, niet in het minst Lotte beaamt dit. "De groep is echt wel gegroeid sinds we de cd hebben gemaakt, net doordat we zoveel gerepeteerd hebben. Daarvoor was het veel losser en jam-achtig."

Met focus op de 'Old Time' en 'Americana'

De meest naar voor tredende inspiratiebron vormt de Amerikaanse folk. Uiteraard Dan, maar ook Johannes die met Strograss deze einders reeds verkende, zijn hierbij de voortrekkers. Over zijn wortels stelt Dan: "Mijn invloeden bestaan vooral uit die van de straatmuziek uit New Orleans, een combinatie van old time jazz en americana folk met inbegrip van de muziek die overwaaide vanuit de Appalachen, en natuurlijk ook inspiratie vanuit de singersongwriters. Vervolgens brengen we ook onze andere invloeden binnen, via Anton met zijn Zweedse polskas bijvoorbeeld.

We kunnen en willen onze wortels niet verbergen, we zijn zeker geen traditionele Americanaband, we grijpen die old time melodieën, die tijdloos zijn, met beide handen en geven die een Europese toets. We spelen tenslotte met vijf Europeanen, en zo is ook David, die met zijn bodhran Keltische invloeden laat binnenvloeien heel belangrijk voor de groep." Het is evenwel vooral Dan die de songs binnenbrengt, enkele van eigen hand, naast een pak traditionals waar ze creatief mee aan de slag gaan. Het ligt in de lijn van hun evolutie dat hij er in de toekomst nog een aantal aan toevoegt. "'Old Death' bijvoorbeeld is traditioneel een a capella, maar

we hebben er instrumentatie op gezet. We gebruikten een melodie van Woody Guthry, we keerden het om van majeur naar mineur en al dat soort zaken. We hanteren hierbij een 'vrije licentie', we zijn een groep die het basismateriaal grondig herwerkt."

De reikwijdte van de ambities

Johannes brengt aan dat ze echt wel zin hebben om verder te toeren, zowel in Europa als, wanneer het ook maar even mogelijk zou zijn, in de States. "We deden een aantal heel leuke festivals in voorbereiding op het album, waaronder de Gentse Feesten en Urkult Folk Festival in het noorden van Zweden. Dit soort scenes moeten we meer en meer weten te vinden..." Lara voert aan dat het de goeie richting uitgaat. "Deze zomer spelen we alvast op Dranouter, en in juni op het Copacobana Festival te Gent en worden we verwacht in Kopenhagen." "Het leuke is dat we twee of drie keer per jaar samenkomen", vervolgt Johannes, "Dan is het een of twee weken alles geven, op straat gaan spelen, sommigen gaan werken tussendoor, en 's avonds repeteren of zoveel mogelijk gaan spelen, en dat werpt zijn vruchten af, het is altijd kort en krachtig en door die energieboom gaat het niveau sterk omhoog." Vorige zomer begonnen ze op de Gentse feesten, waarna ze, onderweg naar Zweden ook nog een optreden in Duitsland meepikten. Daarna deden ze het Urkult Festival en startten ze de opnames.

De plannen voor dit jaar dienen nog verder vorm te krijgen. Dit jaar wordt er alvast nog gespeeld op Dranouter, en Copacobana, in Missy Sippy en op Tivoli (Kopenhagen). "Via Muziekmozaïek hebben we een optreden op het Dranouter Festival. Er is ons ook gevraagd om enkele akoestische sessies te doen op het festivalterrein zelf. We zijn tenslotte gewoon om op straat te spelen en Dan heeft een klok van een stem, dus dat lukt wel", vervolgt Johannes.

Op straat spelen doen ze nog steeds zo veel als mogelijk. "Tijdens deze toer is hier weinig tijd voor, iedereen kwam pas gisteravond, (nvdv. dus daags voor dit concert) aan. Ondertussen hadden we zes maand niet met elkaar gespeeld, dus nu was het echt wel hard nodig om te repeteren. En maandag vertrekt iedereen alweer. In andere omstandigheden proberen we tussendoor zo veel mogelijk op onze vaste plaats op de Lange Munte, op straat dus, te spelen." Ook Lara vindt dit een heel verrijkende ambitie. "Je kunt zo contact op-

bouwen met de mensen die toevallig in de straat passeren. Het gebeurt wel vaker dat dit spontaan in een feestje ontardt, dat ze beginnen te dansen. Daniel weet behoorlijk de aandacht te trekken van de mensen." Er zit ook wel een promotionele kant aan vast, vindt Johannes. "Als we concert spelen in Gent hebben we de gewoonte om overdag op straat te spelen en mensen op die manier uit te nodigen om naar ons concert te komen. En dat werkt echt wel."

Wat valt er te vertellen over hun eerste album?

Hun debuut-cd 'Up River Overseas' (APR 1369) wordt uiteindelijk verdeeld via Appel Rekords, en er wordt daarnaast een digitale download mogelijk. De financiering gebeurde deels via crowdfunding, "Vorige zomer maakten we opnames in Zweden, na onze toer vanuit Gent via Duitsland", aldus Johannes. "Dat is het leuke aan het verhaal. We zijn er met een volkswagenbusje naartoe gereden, eentje voor maximum zes personen. Daarvoor waren we dus met meer en nu dienden we een beetje de keuze maken wie er mee zou opnemen. De huidige bezetting bestaat dus uit de mensen die op dat moment beschikbaar waren. Onderweg hebben we filmpjes gedraaid. Zo hebben we op de trein van Stockholm naar Urkult gespeeld. Tussen de festivalgangers die ook naar dat festival trokken vonden er allerlei concertjes plaats op de trein. Zo maakten we een soort promotionele roadmovie om mensen warm te maken voor onze cd. Sommige mensen krijgen nu een cd toegestuurd via de crowdfunding. We zijn ze dankbaar, anders was het helemaal niet mogelijk geweest."

Een groepsnaam met een filosofisch randje

Het was Dan Wall die de naam schonk aan de groep. "Die naam speelde al in mijn hoofd van voor ik aan enig artistiek project dacht. Het betekent ook 'sailor', oude, doorwinterde zeeman. Mijn familie stamt af van vier generaties scheepskapiteinen. Ik vond dus dat ik hier ergens moest op verder bouwen. Anderzijds verwijst de naam ook naar het beeld van zout als symbool dat iets gekristalliseerd aan de wereld toevoegt. Als je as neemt, er water opdoet en vervolgens laat opdrogen, krijg je zoutkristallen vanuit die as, die je dan kunt oogsten. Die as heeft geen echt doel meer in zich, en toch haal je er nog zout uit. Voor mij heeft dit veel gelijkenissen met het proces van kunst scheppen, waarbij uit 'niets' terug 'iets' geschapen wordt." ☺

Bart Vanoutrive

www.oldsalt.us

Duo Macke-Bornauw: It's Baroque to my Ears

Een geslaagde brug tussen twee tijdperken

Het duo Macke/Bornauw kennen we al een paar jaar als groep, als lesgevers zowel op de stage als in de academie van Gooik en als bezielers van verschillende projecten. Op Gooikoorts kan je de Vlaamse première meemaken van hun nieuwe cd: 'It's Baroque to my Ears'.

We hadden hierover een gesprek met Birgit.

Birgit Bornauw en **Benjamin Macke** spelen al zo'n 8 acht jaar samen. Zowat iedereen in de folk begint ooit wel eens met een balgroep, en zo hebben ze elkaar ook leren kennen. Nu speelt Benjamin al heel lang (en heel veel) bal met zijn groep Shillelagh, en hij had er zin in om ook andere uitdagingen aan te gaan. Samen zijn ze dan ook met andere projecten begonnen, zoals **Muzikaciné**, waarbij ze live muziek spelen op stomme kortfilms. Birgit studeerde aan het Lemmensinstituut bij Jean-Pierre Van Hees, en aan die tijd houdt ze ook een barokmusette over. *Ik had die al een hele tijd niet meer bespeeld, en op een dag heb ik ze terug bovengehaald en zijn we samen toffe nummers beginnen spelen, die eigenlijk niets met bal te maken hadden. Dat klonk wel goed, al klopt het historisch helemaal niet dat een barokmusette en een diatonisch accordeon samen spelen. Maar dat zijn nu eenmaal de instrumenten die wij bespelen, we wilden samen spelen en het klinkt goed, dus waarom niet verder doen hiermee?*

Het is niet evident om doedelzak met accordeon te combineren. Het strookt niet altijd heel goed tussen de bourdons en de akkoorden die op een accordeon gespeeld worden, het is dus wel wat zoeken. Birgit heeft van **Remy Dubois** gedaan gekregen dat hij op haar musette, die in sol staat, ook een la bourdon heeft bijgeplaatst, zodat ze een bredere waaier van nummers en toonaarden kan spelen.

Benjamin komt eigenlijk oorspronkelijk uit een harmoniemilieu, waar hij percussie speelde. Hij is pas achteraf accordeon begonnen spelen binnen de folk. Met die barokmuziek komt er voor hem een heel nieuwe stijl bij, die hij daarvoor niet echt kende.

Barok op folkinstrumenten

"We spelen zowel oorspronkelijk barokmuziek als andere gecomponeerde stukken die ons aan barok doen denken", weet Birgit ons te vertellen. Dat gaat van de zeventiende-eeuwse Marin Marais tot de hedendaagse Martin Coudroy. Het geeft ons een gigantische vrijheid. Soms spelen we een modern stuk op een heel barokke manier,

of we spelen een stuk uit de zestiende eeuw op een moderne manier. We zijn wel folkies, en dat kan je ook niet wegsteken. Het is echt muziek die we mooi vinden en die we graag op onze manier spelen. We hebben ook helemaal niet de bedoeling om ons als barokensemble te profileren, dat kunnen we niet en dat willen we ook niet. Daarvoor hebben we niet voldoende kennis over het muziekgenre, en helemaal al niet het juiste instrumentarium.

Heel opvallend in dat instrumentarium is de voetbas van Benjamin. Het is een nieuw gebouw instrument door **Jean-Marie Paque** uit Marche-en-Famenne. Hij is het nu samen met Benjamin nog verder op punt aan het zetten. Maar het is prachtig. Het klinkt geweldig goed samen met het accordeon. *"Eigenaardig genoeg schijnen accordeon en voetbas elkaar te versterken. Ik heb het gevoel dat het mooier klinkt met accordeon dan als ik het alleen bespeel samen met mijn doedelzak",* vertelt Birgit. Het is voor Benjamin wel niet eenvoudig om tegelijk diatonisch accordeon en voetbas te spelen. Er is zoveel dat je op hetzelfde moment moet doen: melodie rechts, akkoorden links, duwen of trekken, en dan nog eens een baslijn spelen met de voeten. Respect.

Cd

De cd is zeer puur opgenomen. Er werd geen overdubbing en dergelijke gebruikt, het klinkt op de cd zoals het bij een live optreden klinkt. Birgit speelt zowel musette als gewone doedelzak, voor de afwisseling, en ook omdat ze, na al die jaren inactiviteit, het spel op de musette toch opnieuw in de vingers moet krijgen. Ze mikken duidelijk op een concertprogramma. *"Onze Vlaamse première zal in Gooikoorts zijn, en ergens heb ik toch een beetje schrik. Doedelzakken in het algemeen, en een musette in het bijzonder is een heel gevoelig instrument, rap onderhevig aan omgevingsveranderingen. En dan is een festival natuurlijk niet de beste omgeving. Dat is trouwens ook een van de redenen dat je zo weinig musettes ziet op de podia, hoewel Remy er toch al een behoorlijk aantal gebouwd heeft."*

Birgit Bornauw en Benjamin Macke

We vroegen ons af of het veel zoeken was naar de manier van samenspelen met dit repertoire. Birgit zegt hierover: *"Een duo is sowieso al een stuk gemakkelijker, we kennen elkaar heel goed, we spelen al lang samen, en dan gaat het bijna als vanzelf. We vullen elkaar eerder aan dan dat we elkaar in de weg zitten. Niet alleen met dit repertoire, maar in feite met alles wat we spelen. Het is een heel natuurlijke manier van samen spelen. Omdat het deze keer een concertprogramma is, hechten we wel veel belang aan sommige details, zoals bijvoorbeeld samen op hetzelfde moment een triller spelen. Een van de stukken die we spelen is oorspronkelijk voor klavecimbel geschreven. We hebben die in stukjes moeten de-*

"Het is echt muziek die we mooi vinden en die we graag op onze manier spelen"

Birgit Bornauw

len, omwille van de beperkingen van elk van ons instrumenten, maar het klinkt wel mooi. En dan is het een enorm voordeel dat Benjamin heel vlot muziek kan lezen en van het blad kan spelen, iets wat je bij weinig diatonische accordeonisten vindt."

Wat betekent deze cd nu voor Birgit en Benjamin? *"Deze cd is voor ons een echt beginpunt van een nieuwe muzikale richting en we hebben nog grootse plannen voor de toekomst; we hebben al weer een heleboel ideeën voor een tweede cd, waar de musette een nog grotere rol mag spelen. Het maken van deze cd heeft ons enthousiasme nog meer aangewakkerd en we zouden graag nog wat dieper graven. Maar alles op zijn tijd."*

Tot slot nog dit. Op de hoes van de cd en in de videoclip spelen Birgit en Benjamin in prachtige barokke kostuums. Gaan we ze in die outfit ok op het podium zien in Gooik? *"Die vraag kregen we al dikwijls",* zegt Birgit. *"Iedereen is er blijkbaar erg door gecharmeerd. Er zijn wel een aantal erg praktische bezwaren om het te doen. Vooreerst de prijs. Zo'n kostuum kopen is verschrikkelijk duur, er een huren is ook al niet goedkoop. En erg praktisch is het ook niet om mee te nemen, het neemt best wel wat volume in, om maar te zwijgen van de dikte van de stof, en dus onvermijdelijk de warmte. We zijn nog aan het nadenken hoe we het gaan oplossen."*

Afspraak op Gooikoorts, dan zullen we het zien.

Steven Vanderaspolden

www.macke-bornauw.com
cd te koop bij:
bemolvp.com

Schotland

Het Bourdon Collectief brengt een beetje Frankrijk naar Glasgow

foto: © The International Bagpipe Organisation

Net na aankomst werd Het Bourdon Collectief geïnterviewd door een cameraploeg van BBC Scotland. V.l.n.r.: Herlinde Verheyden, Bart Van Troyen en Pieterjan Van Kerckhoven

Doedelzak spelen in Schotland. Serious business. Het Bourdon Collectief zakte af naar de International Bagpipe Conference 2016.

Voor een zaal vol pipers van over de hele wereld en voor BBC Scotland brachten ze een hommage aan Jean-Christophe Maillard.

Een droom. En vooral een hele eer!

Het avontuur van het barokensemble startte met een telefoontje van Dr. Cassandre Balosso-Bardin. Ze zocht musettespelers voor een optreden in het National Piping Centre in Glasgow en kwam daarvoor bij Pieterjan Van Kerckhoven en Bart Van Troyen terecht. Het concert stond in het teken van de veel te vroeg overleden musettevirtuoos **Jean-Christophe Maillard**. Die nog heel actief meewerkte aan de vorige editie van de International Bagpipe Conference.

We kunnen niet ontkennen dat het een beetje vreemd voelt: een hommage spelen voor een muzikant waar we zelf zo naar opkeken. Een pionier, een enorm getalenteerde en sympathieke musettespeler. Bij zo'n hommage konden Boismortier en Corrette niet ontbreken. Twijfelen was niet aan de orde, het hele ensemble was meteen enthousiast. Zo'n eer valt je niet snel te beurt.

Intussen is de International Bagpipe Conference aan haar derde editie toe. Drie dagen met concerten en lezingen voor en door doedelzakspelers van over de hele wereld. Wij kregen daartussen een plaatsje met het Bourdon Collectief.

Dat ze in Schotland de doedelzak serieus nemen, ondervonden we aan den lijve. Net aangekomen, werden we meteen geïnterviewd door BBC Scotland. Daarna maakten we ons op voor het echte werk. Het concert. Dat begon met een solo optreden van Pipe Major Roddy Macleod, één van de grote Schotse solisten en hoofd van het Piping Centre. Om de oren even te laten rusten, haalden we onze musettes en snaren boven voor een half uurtje Franse barok. Onze

unieke combinatie van een duo musettes in ensemble met barokviolen, -cello en klavecimbel werd heel goed onthaald. De reacties uit het publiek waren achteraf lovend.

Na ons optreden konden we nog genieten van collega's uit Bulgarije. Kaynak band bracht traditionele dansmuziek op de kaba gaida, doedelzak van de herders in het Rodopegebergte. De jonge virtuoos Scott Wood, een lokaal talent, sloot de avond af met aanstekelijke reels en jigs in een modern jasje.

De enige tegenvaller van de avond was het vroege sluitingsuur, half twaalf. Dat zijn we in België niet gewoon. Hoewel... de gezonde nachtrust deed ons deugd. We hadden immers nog twee dagen een goed gevuld doedelzakprogramma voor de boeg. Muzikale lezingen over de doedelzak van Malta, Oekraïne, Zuid-Italië en Portugal, de Piobaireachd traditie, de bourdonconstructie van musettes, en zelfs Poolse veldopnames en films met doedelzak in de hoofdrol. Heel leuk was de afsluiter: een informele *'bring your own bagpipe session'*! Het moment om befaamde *pipers* als Andy May, Callum Armstrong, John Swayne... aan het werk te zien.

Wanneer we zondag naar huis vertrokken, hadden we niet alleen een fijn concert gespeeld, maar ook veel sympathieke mensen ontmoet die dezelfde passie voor een prachtig instrument delen. *A bagpipe a day, keeps the doctor away.* 🍷

Bart Van Troyen

tekening: © Les Passions (<http://www.les-passions.fr>)

Jean-Christophe Maillard (1954-2015) was doctor in de musicologie, fluitist, doedelzakspeler en een fantastische collega musettespeler. Hij specialiseerde zich in het Franse 17^e en 18^e eeuwse pastorale repertoire. Samen met Remy Dubois en Jean-Pierre Van Hees was hij een pionier voor de heropleving van de musette.

Het Bourdon Collectief werd in 2013 opgericht rond het doedelzak en musette duo Pieterjan Van Kerckhoven en Bart Van Troyen. Samen met Herlinde Verheyden (barokcello), Dieter Vanhandenhoven (klavecimbel) en violistes Naomi Vercauteren en Marieke Vos besloten ze de muziek van Chédeville, Boismortier en tijdgenoten uit te voeren zoals ze in de 18e eeuw te horen was: met de musette op de voorgrond. Meteen na de oprichting werden ze laureaat van de International Young Artist's Presentation, nadien stonden concerten in o.a. Köln voor WDR3 (2015) en onze eigen folkclub 't Ey op het programma. Deze zomer zijn ze te horen op Piping Live, ook in Glasgow.

Van traditionele Italiaanse muziek en heuvels vol bloesem tot Petrarca!

Roberto Tombesi, mijn eerste Italiaanse maestro van organetto (diatonisch accordeon) nodigde mij uit om met een groep mensen uit Frankrijk en een schare Italiaanse muzikanten de Colli Euganei nabij Padova nabij Venetië te ontdekken. Ik zou tijdens de wandelingen zingen en 's avonds optreden.

Het was in de Goede Week, ik vertrok een dag na de aanslag in Brussel.

Ik vloog meteen het Italiaanse leven in. Bovenop een heuvel met wijd uitzicht op Venetië middenin de wijngaarden zong ik voor de wandelaars een Partizanenlied dat ik vroeger zong met Italiaans vrouwen in Rome. 'Senti le rane che cantano' met mandoline door Stefano Santangelo en mondharmonica door Roberto ontroerde de wandelaars die zich in het droge gras hadden neer geveild.

De bloesem van sleebes en welriekende mimosa tegen een blauwe hemel leidde ons langs een dreef vol bloeiende amandelbomen tot aan Trattoria 'da Teresa' bovenop een zonnige heuvel, waar nog een frisse wind blies. Pane, carne, formaggio e vino. Muziek en dans en dan weer verder tot aan de Agriturismo, waar de lekkerste 'Risotto al tartuffo' op het menu stond.

Diezelfde avond werd daar een minuut stilte gehouden uit solidariteit voor de slachtoffers van de aanslag in Brussel. Ik speelde en zong daarop mijn 'Vredeslied' en zong het in 6 talen. Nog meer stilte in het publiek.

Dan opende een tentoonstelling en was er de cd-voorstelling 'In sta via' van Roberto Tombesi. Hij specialiseerde zich immers in traditionele Italiaanse muziek uit de Veneto. Voor de cd maakte hij originele arrangementen. Een orkest met accordeon, harp en mandoline zorgde voor ambiance in een volle zaal enthousiaste mensen.

Onze gids had de mooiste plekjes in de omgeving van Padova uitgekozen om te bezoeken. We konden ons inbeelden, hoe dicht(er) en taalkundige Petrarca (°Arezzo 1304, †1374 Arca Petrarca) in zijn tuin rondom zijn huis op een heuvel met mooi uitzicht naar zijn woorden zou hebben gezocht,

foto: rr

waar hij zijn inspiratie haalde, steeds dromend van zijn 'Laura'. We zagen kerkjes met plafonds als schelpen die onze stemmen versterkten. Omdat het Goede vrijdag was en er fel gebeden werd, moest ik me inhouden bij het zingen van klaaglied 'Regazzino'. Bij een wijnproeverij ging iedereen aan het dansen, want ons mobiel orkest liet niet na bij elke stop een Gigo of Tarantella te spelen.

Voor de fresco's van Giotto met zulk mooi blauw dat je zelfs aan de hemel niet ziet en de immense 'Orto Botanico' in Padova wil ik zeker nog terug gaan. Op Paaszaterdag, moest je 's avonds een kilometer steil afwaarts stappen om een trattoria te vinden waar de Prosecco rijkelijk werd geschonken en er lekker werd gegeten. Allerhande instrumenten kwamen uit de koffers, harp, bas, mandolines, klarinet en een schare accordeons natuurlijk. Groep Calicanto speelde er eerst muziek uit hun vorige cd's. Ik nam solo over op ukulele en zong 'Hot on the Planet' waarbij iedereen uit den bol ging. Nadien was er feest met de 2de cd-voorstelling van 'In sta Via'.

Zin om te gaan? Doen! Kom eerst naar het Festival van Ham, daar proef je op zondag een stukje muziek uit Veneto want Duo Tombesi toeren half augustus in België! 🍷

Hilde Frateur

Brussel, 22 maart 2016, een dag om nooit te vergeten

"We zoeken troost. En in de hersenen is te zien dat muziek zalvend werkt"

Muziekpsycholoog Mark Reybrouck

Brosella 2016

rondt de kaap van 40 lentes

Tijdens het weekend van 9 en 10 juli blaast Brosella folk & jazz, onder het motto *40 jaar jong* zowaar veertig kaarsen uit. Het belooft een groots feest te worden, waarin onder meer hulde gebracht zal worden aan pionier Henri Vandenberghe, die na 40 jaar de fakkel zal overdragen aan de nieuwe generatie. Een jubileum dat in menig opzicht een mijlpaal zal vormen in de geschiedenis van dit lovenswaardige nog steeds (bijna) gratis parkfestival. Brosella werd genomineerd voor de 'Visit Brussels Awards 2016' (in de categorie 'Beste internationale event 2015') en wat ons betreft mag het deze titel sowieso al dragen.

foto: © Michel Deroose

Op 9 en 10 juli Brosella Folk & Jazz

Naast de 'klassieke' formule met een prestigieuze Folk- en Jazzdag, staan een aantal bijkomende evenementen op het getouw. Diverse overzichtstentoonstellingen, waaronder één met foto's in de Vlaamse Raad en één met de affiches bij de Franstalige tegenhanger, bieden extra visueel cachet. Op het festival wordt voorzien in een Speaker's Corner, en... er is 'Brosella Folk & Jazz... The Book' dat een inkijk biedt in de geschiedenis die dit festival ondertussen schreef.

Getrouw aan de traditie richten we onze oren op zaterdag naar het folkluik, dat voor-

ziet in een Europese grensoverschrijdende programmatie om duimen en vingers af te likken. Brosella zet eveneens steeds in op 'inlandse' topproducten, en opent ditmaal met **LOD**. Speciaal voor hun 25ste verjaardag en 15 jaar na het eerste 'Huis der verborgen muziekjes', gecreëerd voor de opening van Brussel 2000, werkte **Dirk van der Harst** aan een remake, met name 'The House Of Little Hidden Musics - The Return Match', een project dat nog rijper en een beetje stouter is geworden. Als gasten verwachten we onder meer **Ialma**, **Amparo Cortés**, **Sofia Yero**, **Lieselot De Wilde**, **Massive Central** en het **Vercampt Strijkkwartet**. De zwoele winden zullen hier ongetwijfeld uit alle richtingen komen aanwaaien. We vertellen niets nieuws wanneer we melden dat ook dit groots opgezet spektakel perfect past binnen het 'open' concept van Brosella met jazz-, klassieke en traditionele invloeden, verweven tot kleurrijke klankentapijten.

Met **Pedro Caldeira Cabral** treedt een grootmeester aan die ons wegwijs maakt in zijn 'The Labyrinth of the Portuguese Guitar'. Gekend voor zijn breed repertoire dat ons leidt van de middeleeuwse tot de klassieke Iberische muziek, laat hij ons ook proeven van de traditionele Portugese muziek en van het werk van grote namen uit de twintigste eeuw. Ook eigen composities zijn aan hem besteed. Een grootmeester op de 'guitarra'.

Vol verwachting kan vervolgens uitgekeken worden naar de Engelse zussen Rachel en Becky Unthank. Met de voeten in de folk, een snuifje pop en rock erbovenop, presenteren **The Unthanks** hun nieuwste album 'Mount the Air'. Soms melancholisch, vaak speels, (onder meer door inbreng van bla-

foto: © Sarah Mason

Met de voeten in de folk, een snuifje pop en rock erbovenop, presenteren **The Unthanks** hun nieuwste album 'Mount the Air'.

zers), verleiden ze ons met hun feeëriekke stemmen. Subtiele eenvoud blijft primeren.

Aan de Luikse artieste Sarah Klènes werd alle krediet geschonken om een 'Brosella Carte Blanche' op het getouw te zetten. Eerst danseres bij het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, om zich nadien volledig op jazz-zang toe te leggen, is ze momenteel ook actief aan de Academiën van Schaarbeek en Aalst, en leidt ze workshops rond stem, improvisatie en beweging in de Pianofabriek. Ze verlegt de grenzen van muzikale expressiviteit en improvisatie steeds verder en dompelt zich maar al te graag in heel diverse 'cross-overprojecten'. Hier nodigt ze zanger, fluitist en componist **Magic Malik**, tubist **Michel Massot** en manoucheviolist **Tcha Limberger** uit, terwijl ze zich verder laat omringen door haar medemuzikanten van **OakTree**, **Annemie Osborne** (zang en cello) en **Thibault Dille** (zang, accordeon, accordina en percussie).

foto: © Con Kelleher

foto: © Lieve Boussaïw

Henri Vandenberghe, die na 40 jaar de fakkel zal overdragen aan de nieuwe generatie

Mediterrane passie vanuit het protestlied wordt gegarandeerd met de productie 'Danse mémoire danse', een huwelijk tussen de polyfonie van het Corsicaanse **A Filetta** en de lyrische Sardijnse improvisatoren **Paolo Fresu** (trompet en bugel) en **Daniele Di Bonaventura** (bandoneon). Het wordt een eerbetoon aan Aimé Césaire (dichter, schrijver en politicus) en Jean Nicoli (onderwijzer en verzetsstrijder), beiden in 1943 ter dood veroordeeld door de Italiaanse fascist.

Ook het noorden mocht niet ontbreken in het plaatje. Met de vier Finse jongedames van **Kardemimmit** krijgen naast hun stemmen, ook hun 18- en 35-snarige kanteles de gelegenheid het beste van zichzelf te laten weerklinken. Met **Maija Pokela**, **Jutta Rahmel**, **Anna** en **Leeni Wegelius** worden we vergast op eigentijdse folk die voornamelijk voortborduurde op eigen composities,

geworteld in de diverse Finse tradities, zoals de reki- en runo-zangstijl, de kleine kantele uit Karelië en deze uit de Perhonjoki-regio. Archaïsche improvisaties zijn hen evenmin vreemd.

Ierland, een land dat mee aan de wieg stond van de 'revival', wordt vertegenwoordigd door niemand minder dan de legendarische **Sharon Shannon Band**. Gekend van Arcady en The Waterboys trok deze accordeoniste al snel de solotoer op en leverde ze haar inbreng in producties van Bono, Kate Bush, Sinéad O'Connor, Alison Krauss,... Brosella is dolgelukkig haar eindelijk op zijn podium te mogen aanbieden, als waardige dagafsluiter.

Nu reeds is duidelijk dat dit robijnen jubileum alles in zich draagt om uit te groeien tot één van de zomerse culturele hoogtepunten binnen het Brusselse hoofdstede-

lijke gewest. Met een selectieve programmatie die heel kieskeurig inzoomt op een staal van muzikanten die naast hun technische beheersing van hun instrumenten, intens geard blijven op hun muzikale bezieling, en hun tradities in het hart dragen, zonder hiermee hermetisch om te springen. Dit wordt alweer een hoogdag voor fijnproevers. Wie dit wilt kan er nog steeds gratis naartoe. De aankoop van een 'vriendschapsbandje' (€ 5, geldig voor het hele weekend) biedt dan bij vertoon aan de bar € 1 korting per drankje.

Het belooft een onvergetelijke aanloop te worden naar een nieuw hoofdstuk, met name Brosella 2.2. in 2017. 🍷

Bart Vanoutrive

www.brosella.be

foto: © Sébastien Cholier

Op zaterdag is er telkens een folkluik, op zondag is er jazzmuziek. Op de foto: A Filetta met Paolo Fresu en Daniele di Bonaventura

Over de zeven levens van Wim Claeys

[Deel 2]

Vervolg van pagina 19 ▶

De wegen naar de podia

Op de vraag of het gemakkelijk is om podia te vinden voor dit repertoire is er voor Wim geen eenduidig antwoord. *"Ja, want ik ga vaak zingen, weliswaar geen vier keer per week, maar mensen doen regelmatig op mij beroep om die liedjes te komen brengen. Dat is heel plezant. Maar als je als solist op een muziekpodium wilt staan, valt het al niet mee, en als je het met een band wil doen, zoals met acht als we de blazers erbij willen, nog minder. Eigenlijk zijn het ook twee stijlen, als ik solo ga zingen ben ik echt volkszanger, terwijl, 'Een Schuune Bende', dat is folk, ..."*

Ook 'Uzer' loopt nog steeds. Hiervoor haalde Wim zijn inspiratie uit het leven van zijn grootvader. Opnieuw een foto ter illustratie, ... grootvader, trots poserend samen met zijn twee broers en zijn ouders in een fotostudio. Wim heeft die altijd aan een muur weten hangen, schreeuwend om het verhaal te vertellen. *"En ik ben het beginnen vertellen, op basis van verhalen van grootvader, opzoekingen, eigen fantasie, èn een zangbundel die ik vond in Leper! Ik mocht er in het archief duiken van het Flanders Fields Museum, en ik vond er een handgeschreven zangbundel van een Gentse soldaat, ... zomaar veertig Gentse liedjes, waaronder eentje van Waeri dat niet in zijn boek staat! Dat gaf onmiddellijk richting aan mijn voorstelling. Ik heb daar enkele liedjes uit gehaald, ondermeer een fantastisch nummer op de melodie van 't Vliegerke'. Dat liedje vormt trouwens misschien wel een van de grootste misverstanden uit de Gentse volksmuziek. Het werd niet geschreven door Walter De Buck, maar is ouder, vermoedelijk uit 1913, geschreven op een Duitse operamelodie, wellicht voor een revue op de Gentse Feesten. Maar Walter heeft het populair gemaakt. Ik ken er zelf zeker vijf teksten op, waaronder 'Nieuwjaarswensch aan den Duitschen Keizer' waarin ze de keizer alle mogelijke ziektes en ongelukken toewensen. Dat alles werd een theatervoorstelling die nu diende verteld te worden, ik krijg er goeie reacties op, en er komt nog steeds vraag naar. Ik*

deed er ondertussen vijftientig culturele centra mee aan. In mijn hoofd ben ik al aan een nieuwe voorstelling bezig, maar wil er nog niet veel over kwijt, het is nog te pril, maar de foetus is er al..."

Daarnaast loopt ook zijn eerdere theatervoorstelling 'De Zwanenzang van Karel Waeri' nog steeds. Met die vertelling komt hij trouwens op 20 augustus het publiek bekoren tijdens de stage in Gooik.

Wim staat er vervolgens op om onderscheid te maken tussen zijn theaterwerk en zijn job als folkmuzikant en -zanger. *"Mensen kennen me als iemand die op een podium staat en begint te improviseren." In die theaterproducties is er echter geen ruimte voor improvisaties, er is de theatertekst, en die is heilig. "Dat is heel plezant om te doen, want net omdat die tekst vastligt biedt dat enorm veel speelvrijheid, ... je moet niet alleen vertellen, maar ook in de emoties kunnen kruipen. Als het triestig en pakkend is moet je daarin mee kunnen stappen. Een moment nadien wordt het hilarisch, en dan moet je ook dat volledig kunnen zijn. En dan is een theatertekst die vastligt een dankbaar instrument. Ik integreer daar mijn leven als volkszanger in." Heel anders is het wanneer hij als muzikant naar voor treedt. *"Als ik met Tref speel spreken we nooit iets af, we laten het komen en we hebben een paar 'truken van de foor', zoals 'Bruno zijn verjaardag', als we niet goed weten wat te zeggen, ... Als ik 'los' als volkszanger speel, dan weet ik wel wat ik kan vertellen bij de liedjes die ik zal zingen, ook al ligt op dat moment niet vast welke liedjes ik op dat optreden precies zal brengen. Mijn theaterstukken zijn letter voor letter uitgeschreven."**

De verknochtheid met Ethno Flanders

Jarenlang is Wim ook nauw betrokken bij Ethno Flanders van Muziekmozaïek, een project dat hij heel innig in het hart sluit. Toch wordt het dit jaar zijn allerlaatste jaar. Hij besloot om definitief te stoppen als ar-

tistiek leider, na de valse stop van vorig jaar. *"Het plan was dat het vorig jaar mijn laatste zou zijn. Maar dan werd Myriam De Bonte zwanger, dus ze is er sowieso niet bij in 2016 en het leek ons geen goed idee dat we er allebei niet zouden zijn. Daarom heb ik gezegd dat ik er nog een jaar bovenop zou doen. Maar alles is gericht op het overdragen van de taken. We hebben nu een ploeg samengesteld met mensen die allemaal weten dat het voor meer dan een jaar wordt dat ze dat gaan doen. Dat zijn Naomi Vercauteren, Maarten Marchau, Marjolein Vandebroucke, Joachim Brausch, ... Leen Devyver en ikzelf zijn nu de anciens. Leen neemt Myriam's taken over, ik blijf me met de artistieke kant bezighouden en de anderen voegen in. Zo wordt er een taakverdeling uitgewerkt. Als je stopt met zo iets, moet dat goed voorbereid worden,*

*zodat ze het nog beter kunnen doen dan wij." Over de redenen om er een punt achter te zetten is Wim formeel. *"Ik wil geen pépé worden in die ethno, daarom! Want mijn hart zegt eigenlijk: "Blijft dat toch doen!", het is gewoon de topweek van het jaar, ook voor mijn kinderen en mijn vrouw, zij kijkt daar en mijn kinderen lopen heel de week op die school**

rond. Elke dag met muziek kunnen bezig zijn, elke dag kunnen jammen, voor mij is dat echt het Walhalla. Maar je moet ook genoeg afstand kunnen houden, om in te zien dat het niet op zijn plaats is dat het al zeven jaar loopt met dezelfde artistieke leider." Tenslotte was hij van 1996 tot 2002 artistiek leider in Zweden, en van 1999 tot 2003 reeds van Flanders Ethno. Sinds 2010 is hij van deze laatste naast artistiek leider ook organisator.

Hij noemt zich zelf een 'ouwe ethnoër'. *"Mijn eerste Ethno was in 1994. Ivo Lemahieu organiseerde elk jaar een busreisje naar Ethno Zweden met een Belgische delegatie. Heel veel van mijn generatiegenoten zijn toen mee geweest, zoals Jorunn Bauweraerts, Stefan Timmermans, ... Voor mij heeft die eerste week van juli 1994 mijn leven veranderd. Ik stond toen sowieso op een scharnierpunt, het werd een kantelmoment voor mij als mens. Ik was juist afgestudeerd als regent wiskunde en vijf dagen later begon mijn eerste Ethno ooit. Ik kwam daar toe als iemand die een zware last van zich afgooide. Ik studeerde tegen mijn goesting, ... vond dat allemaal verloren tijd. De opluchting dat ik in mijn leven nooit meer zou moeten studeren was enorm groot. Ik was toen al een jaar of twee heel gepassioneerd bezig met trezzak. Op die 'Ethno' kon ik me volledig onderdompe-*

len in de muziek, dat is een bad van tien dagen lang, het houdt niet op. Van 's morgens tot 's nachts elk dag, muziek, plezier en vrienden maken en een klein beetje slapen, ... dat is de essentie, je speelt heel de tijd..."

Mijn vraag hoe het dan zat met de tijd maken voor vleeselijke geneugten wuift Wim lacherig weg met te stellen: "Nee, voor mij jammer genoeg niet, dat heeft niet gepakt, ze dacht voorzeker, dat is zo'n die-hard folkie die niets anders doet dan spelen!?" Plots voelde ik dat in de muziek mijn toekomst lag, rond die folk zou ik mijn leven oriënteren. Ik ben wel nog twee jaar les gaan geven. Eerst was ik één jaar studiemeester, en daarna ben ik in Zweden naar de Folkhögskola in Forsa getrokken." Wim had immers tijdens zijn eerste ethno Jonas Olson, één van de leiders daar, leren kennen. Die leidde ook een fulltimeschool voor folkmuziek. "Ik speelde toen enkel trekkzak en hij zei dat ik beter ook viool zou leren, want alles ging er op viool en hij kende de trekkzak niet. Hij gaf me dus de raad om goed genoeg viool te leren, en als ik dat

goed genoeg beheerste kon ik daar binnen-geraken, met de bedoeling wat ik leerde op viool zelf over te zetten op trekkzak." In de marge deelt Wim me mee dat de viool eigenlijk zijn lievelingsinstrument is waarmee hij een gelijkaardige verhouding ontwikkelde als met het zingen. "Ook daarmee durf ik niet naar buiten komen, je moet zo ver gevorderd zijn op viool eer je daar een verhaal op kunt vertellen, en ik ben zeker zo ver niet. Voor viool moet je rustig, volledig zijn, anders ben je direct je klank kwijt. Voor trekkzak mag je zelfs een beetje geagiteerd zijn. Jamsessies en tweede stemmen op Zweedse melodieën zijn aan mij wel besteed op viool."

Hij verbleef in '95-'96 in Zweden, en gaf daarna ik nog twee jaar les wiskunde aan leerlingen in het beroeps onderwijs. "De lat lag er niet hoog, ook niet voor mij. Ik moest daar niets aan voorbereiden en ik kon dus voluit tijd maken om te spelen. Dat was de periode dat we begonnen met Ambrozijn. Ethno heeft me het pad gewezen. Toen werd het ernst, elke dag vijf tot zes uur spelen." Dus werd het uiteindelijk toch nog

studerend geblazen! Of er sindsdien nog een relatie gebleven is met de wiskunde? "Eigenlijk niet, of misschien wel. Met een piano kun je zeker enkele leuke wiskundige geestigheden uithalen, zeven witte en vijf zwarte toetsen, ... Over Bach zegt men ook dat zijn muziek een soort wiskunde is. Het is niet toevallig dat ik op piano vaak met Bach bezig ben. Ik ben geen grote pianist, maar ik speel zijn menuetjes om me te oefenen, ... ook dat is natuurlijk niet aan een podium besteed. Bach en wiskunde kan ik ergens volgen. Als je daar inkruipt, voel je de resonantie met de wiskunde, zijn muziek is ook heel logisch, ... vooral als je vertikaal leest. Mijn derde poot is het schaken, veel mensen die met wiskunde bezig zijn schaken ook. Maar mij helpt de wiskunde niet in het fantaseren over mijn melodieën of het schrijven van teksten, misschien wel in de harmonie. De harmonieleer is een soort wiskunde, een akkoord lost zo op en zo, dat is wiskunde." 🍷

Bart Vanoutrive

www.wimclaeys.be

V.l.n.r.: Boris Smith (contrabas), Ialma (Marisol Palomo, Natalia Codesal, Magali Menendez en Verónica Codesal) (zang), Quentin Dujardin (gitaar), Didier Laloy

Ialma, Quentin Dujardin en Didier Laloy bezingen hun 'Camino' van Avioth tot Finistre

Nadat het even stil werd rond Ialma na hun project 'Symbiose', werkte 'Compostelle' (een nummer dat Quentin Dujardin verwerkte in een filmmuziekopdracht) dermate aanstekelijk dat ze gingen dromen van hun eigen 'Camino', een herbeleving van de geschiedenis van hun voorouders. Erg actueel ook in het licht van de aan gang zijnde vluchtelingenstromen en een verhaal dat de waarde van interculturaliteit vertolkt. Dit programma, dat op Brosella Folk 2015 evenwel in een uitgebreidere festivalbezetting vertolkt werd, wordt in essentie gedragen door de dames van Ialma, Verónica en Natalia Codesal, Magali Menendez en Marisol Palomo, naast gitarist Quentin Dujardin en diatonieker Didier Laloy. Deze basisformatie zoekt met hun pleidooi voor meer humaniteit, intercultureel respect en verdraagzaamheid naar scholen toe te stappen. Daarnaast is het hun grote droom om met een ketting van stapconcerten, hun publiek op sleeptouw nemend hun stuk 'Camino' bewegend te beleven. Op Brosella praatten we met Marisol en Quentin en waren we onder de indruk van de lof die ze zwaaiden voor Henri Vandenberghe, die voor de laatste maal het festival aanstuurde. Alweer bleek dat hij er niet voor terugdeinsde om een podium te verlenen aan projecten die nog in de startblokken staan, en waaraan hij zijn volste vertrouwen schenkt. "Hij is heel sterk in het aantrekken van projecten die nog niet gerealiseerd zijn. En met succes..." aldus Marisol.

Quentin Dujardin, een ons minder bekend gitaarwonder

Zeer huisverig staat Quentin Dujardin – vrij teruggetrokken levend op het platteland van de Gaume – tegen het toebedeeld krijgen van een bepaald etiket op de muziek die hij brengt. "Ik bevind me helemaal niet in de niche van de folk, maar ook niet in die van de jazz, of de klassieke muziek, ook al ben ik qua basis klassiek gitarist. Ik vertoef enkel in de muziek waarvan ik hou, in uitwisseling met artiesten waarvan ik hou. Ik hou van de cross-over, het slaan van bruggen." Met een zekere allergie voor 'hokjes denken' beklemtoont hij dat veel van wat net buiten de strakke lijntjes kleurt passie oplevert. "Ik componeer heel veel, voor film en documentaires. Ik schreef recent muziek voor Ialma en begeleid onder meer Mahsa Vahdat, een Iraanse zangeres, een ster in Teheran en ver daarbuiten." Daar houdt het evenwel niet op. Ook met Toots Thielemans, Lee Townsend, Iva Bittova en Jef Neve deelde hij het podium. "Ik werk voor een volgend album samen met Richard Bonard en Manu Katché, die meer tot de jazz of de fusie behoren. Hier op Brosella ben ik met veel plezier om samen te werken met Didier Laloy die ik bewonder, omwille van zijn onblusbare energie. Ik werk een beetje in alle richtingen en ken dus geen limieten. Ik denk dat de muziek naar me toe

foto: © Bart Vanoutrive

(accordeon), Frédéric Malempré (percussie) en Olivier Hernandez (mondharmonica)

komt, en wanneer ze me aanspreekt, me iets vertelt, dan stap ik erin." Dit jaar komt trouwens ook het album 'Resonance' uit, een samenwerking met Matthieu Saglio (cello) en de contratenor Samuel Cattiau. "Ik ben componist, gitarist en soms producer. Dat zegt heel veel en tegelijk niets. Ik probeer niet iets te zijn, ik wil enkel muziek spelen en geloof erin dat muziek een levende energie is. Dat is voor mij het belangrijkste om in mijn hart en geest te houden, dat ze zich laat delen zoals vandaag en dat het publiek zich vooral die energie kan herinneren. Dat is veel belangrijker dan een plaat naar hen toe te brengen. Goed, dan hebben ze een souvenir, maar wat ze echt bijhouden is de uitwisseling, de 'touche', het contact met de materie, in dit geval de geluidsmaterie die ze tot zich laten doordringen. Dat interesseert me in de muziek."

Verder geeft hij er de voorkeur aan om extreme rustige muziek te schrijven, vooral voor nylongitaar. "Ik ben geen echte akoestische gitarist, zoals ik vandaag wel deed, omdat ik vind dat de klank van lalma eerder akoestisch is. Maar de nylon vormt een heel andere gevoeligheid en biedt een universum dat ik vaak gebruik in relatie met het natuurgevoel. Mijn eerste inspiratie wordt gevormd door de stilte."

Over de ontmoeting met lalma...

De ontmoeting met lalma is een wat ongevoelbaar verhaal. Quentin werkte een tweetal jaar aan de muziek voor de langspeelfilm 'Compostelle' van Freddy Mouchard, die in april 2015 in de Franse zalen kwam. Voor de regisseur was het belangrijk om de overgang van de Franstalige naar de Spaanse wereld

op het pelgrimspad ook muzikaal te laten aanvoelen. "Ik heb veel nagedacht over hoe we dat in de klank konden materialiseren. Uiteindelijk herbeluisterde ik de eerste albums van lalma, waarop ze zuiver a capella zongen, enkel begeleid door panderetas." Hij kende ze op dat moment niet persoonlijk en ging eerst in de studio aan de slag met dat materiaal om het van nieuwe arrangementen te voorzien. Vervolgens legde hij het voor aan de realisator, die stomverbaasd uitriep "Waar heb je die stemmen gevonden? We horen de lucht, de ruimte, de landschappen,...!" Vervolgens nam hij deemoedig contact op met lalma om hen de bewerkingen voor te leggen. De dames reageerden dolenthousiast. "Deze muziek werd een succes in de film en ik heb ze geïntegreerd in mijn laatste cd 'Le silence des saisons' (Agua music, T2 International, 2014, 51:34). Daarna hebben we een clip opgenomen van dat nummer om de plaat te promoten. De meisjes stelden voor om verder samen te werken, maar gezien ze geen artistieke ploeg meer achter zich hadden, vroegen ze me om me te bekommeren over dit project. Sinds dat moment zijn we samen op zoek gegaan. Wat me interesseert is wat zij willen vertellen aan het publiek. Meer en meer ben ik ervan overtuigd dat mensen muziek willen horen, maar ook een verhaal. lalma speelde van hun kant zelf reeds lang met de gedachte om via de 'camino', de weg naar Santiago De Compostella, het verhaal van hun intergenerationale geschiedenis te brengen. Dit is het verhaal

van hun grootouders, die opgejaagd door het Francoregime, in Brussel arriveerden. Het is ook een getuigenis van in de tegenovergestelde richting op zoek gaan naar de eigen wortels. Ze vonden elkaar in dit opzet en gingen aan de slag om nummers in die interculturele optiek te realiseren, die ook een betekenis kunnen hebben voor een publiek. "Ik denk dat ze enkele jaren moeite hadden om zich op te laden. Ze voelen een nood om een positieve boodschap te brengen, uit te nodigen om angst te overwinnen." Het wordt dan ook een verhaal dat uitnodigt om naar ontmoetingen toe te stappen, bruggen te smeden, tolerantie in het vaandel te voeren, op muziek die een 'lichtheid' vertolkt.

Marisol Palomo geloofde aanvankelijk niet dat hun project iets zou worden. De veel bevroegde Quentin leek hen een onbereikbare partner. "Toen we elkaar ontmoetten voor dat nummer waar hij aan bezig was, was er echter onmiddellijk een menselijke connectie. Wij met lalma zijn een beetje warrig,... een beetje folkie, terwijl Quentin heel precies is. Die combinatie schiep een goeie synergie. Daarvoor werkten we aan het project 'Symbiose', met veel dans, dat ons geen volledige voldoening gaf. We zagen het op dat moment niet goed zitten om dat voort te zetten." Het viel dan ook als een gods-geschenk uit de hemel dat hij en zij op hetzelfde moment over een gelijkaardig thema aan het nadenken waren. Bestaat toeval nog wel? "Hij beluisterde onze stemmen. Wij zongen tot op dat moment altijd op de typische unisono-manier van Gallicië, met

open kelen heel luid één stem kwelend. Hij stelde voor om harmonieën uit te proberen. Dit was iets dat we nog nooit hadden gedaan. Beetje bij beetje lukte dit steeds beter om meerstemmig te zingen, en met verschillende stemmen die de leiding nemen." Vroeger trad de stem van Veronique Codesal steeds naar voor, terwijl er nu plaats aan elkaar wordt gelaten,

waardoor ze elk hun specifieke kwaliteiten naar boven kunnen halen. Zo hielp hij hen hun zelfvertrouwen een stevige boost te geven." "We willen echt nog evolueren om de stemmen in hun harmonieën te verbeteren, maar steeds vertrekkend vanuit traditionele liederen. We zijn er ons te weinig van bewust dat we er nog talloze liggen hebben. Quentin eist steeds nieuwe nummers op, en vaak weren we dat af met de stelling dat die niet mooi zijn, maar als je achteraf ziet wat hij ermee doet!?" "Wat mij interesseert," oppert hij "is de korrel van de stemmen, de kwaliteit van de klankkleur. De muziek, de melodie is secundair. Tegelijk is het vaak een heel scherpe klank, heel unisono, terwijl je tegelijk met de harmonie enorm veel ritme

"Het is belangrijk om de eigen wortels en cultuur te kennen en eraan deel te nemen, maar evengoed is het essentieel de andere culturen ook te respecteren"

Marisol Palomo

kan inbrengen. Hierin heel verschillende kleuren aanbrengen interesseert me." Hij verkijst hier dus niet de sfeer van belcanto gezongen, gecomponeerde liederen, maar gebruik te maken van bruto vocaal a capella materiaal om uit te vertrekken en een verrassend universum te scheppen, dat harmonisch verschillende zaken kan suggereren. "Compostelle' bestaat enkel uit drie akkoorden, maar wat je er vanuit de 'grain' van de stemmen mee kan opbouwen biedt heel mooie, lichte inkleuringen. Elk van de zangeressen heeft een eigen kleur en het komt erop aan het beste uit elk van die vier stemmen te halen."

... en het samenspel met de overige reisgenoten

Met de contrabassist Boris Smith werkte Quentin al vaker samen. Het is ook iemand die veel muzikale reizen onderneemt. "Hij speelt ook bij Arpeggiata, zit dus in de barok, maar ook in de jazz en scheidt dan ook heel fijne verbindingen. Wat Arpeggiata vertelt is dat barok eigenlijk folk was, fris uitnodigend om te spelen en te swingen. Groepen als Arpeggiata hebben ook die wil om een brug te slaan tussen de klassieke wereld, de barok, de renaissance en de volksmuziek die met een levendige energie

mensen aan het spelen en dansen brengt." Ook Didier Laloy past volledig in dit plaatje. "Op zijn accordeon vertelt hij dat verhaal al twintig jaar. Zijn grote kwaliteit is dat hij een ongelooflijk goed oor heeft en een enorme energie uitstraalt die aanstekelijk werkt op het publiek." Met mondharmonicaspeler Olivier Hernandez deelt Quentin reeds een achttal jaar muzikale ervaringen. Daarvoor zat die man helemaal niet in het muzikmilieu. "Op een avond ontmoette ik hem tijdens een jam, en was onder de indruk. Hij speelde altijd harmonica in zijn autobus. Hij stak bij het starten van zijn ronde cassettes in om mee te spelen met Toots Thielemans. Hij leerde het jaren op die manier. Zijn ouders waren nochtans muzikanten. Op zijn 55ste besloot hij met pensioen te gaan en zijn leven te delen met de muziek. Zo begon hij zijn carrière als podium- en studiomuzikant. Voor Brosella vormde het een uitdaging de accordeon en de harmonica samen te brengen. Ik was bang dat ze elkaar zouden 'opeten', maar uiteindelijk was het heel cool. Het klonk echt goed, in een totale interactie, beiden luisteren immers heel goed, en dus drukte ook de 'stilte' zich nog uit en dat is fantastisch, dat maakt dat de muziek klinkt." Deze uitgebreide formule werd speciaal uitgewerkt voor Brosella Folk 2015, hoewel ze hopen op uitnodigingen vanuit andere

festivals. "We waren een beetje bang. Festivals verwachten vaak dat je zorgt voor ambiance, maar hier hebben we ervaren dat de mensen neerzitten en er een volledige geconcentreerde stilte heerste." Ook de programmacommissie was hieromtrent wat aarzelend, maar gelukkig haalde Henri Vandenberghe iedereen over de brug. Toen hij hen uitnodigde, hadden ze immers alleen nog maar het nummer 'Compostelle'. Anderzijds wordt de basis van de formule 'Camino' in essentie gevormd door de vier zangeressen van Ialma, aangevuld met gitaar en accordeon. Zo wordt het project 'licht' en mobiel gehouden. Het eigenlijke idee bestaat er immers in om tijdens elk concert het publiek letterlijk een stukje mee op sleeptouw te nemen in de richting van Compostella. Dit zien ze te realiseren door de muziek stappend te brengen, telkens tussen twee symbolisch belangrijke sites, in de natuur, op een locatie die spiritualiteit verhaalt. Dat kunnen religieuze sites zijn, ongeacht of ze Christelijk, Joods of Islamitisch zijn. Marisol beaamt die behoefte om dicht bij het publiek te staan, om hen actief te betrekken bij die momenten waarop we emoties te delen. "Onze droom bestaat erin om een programmatie van drie maand te realiseren, waarbij we al die tijd met telkens weer andere pelgrims meestappen van rustplaats naar rustplaats, en elke dag spe-

Ialma

foto © Bart Vanoutrive

len voor andere pelgrims," vervolgt Quentin. "Het is een idee dat zich concretiseert, maar we hebben nog heel wat partners nodig om het rond te krijgen." Een eerste echte etappe werd op 6 september 2015 ingezet vanuit de basiliek van Avioth op de grens van de Gaume met Frankrijk. Dit dorp telt tegenwoordig nog 200 inwoners, en herbergt een immense kerk die historisch altijd een van de herkenningspunten op de route is geweest. "Daar zullen we onze weg symbolisch aanvatten. We hopen die weg in de komende maanden en jaren voort te kunnen zetten tot Compostella en nog zo'n tachtig kilometer verder naar Fisterra, het uiterste einde van de weg, om op die landtong de zee te ontmoeten." De keuze voor deze startplaats is natuurlijk niet toevallig gekozen. Marisol kwam er ooit toevallig langs voor ze in contact kwam met Quentin, en hij stond daar toen geprogrammeerd voor een concert. Symbolisch is dit de reden waarom ze daar de aftrap gegeven hebben.

Onbegrensde eerbied voor de bronnen...

Voor Marisol bestaat de mooiste ervaring wellicht uit het gegeven dat, wanneer ze die liederen zingen, ze hun ogen kunnen sluiten en die oude vrouwen kunnen oproepen die hen de liederen aanbrachten. Vaak is het niet zozeer het lied op zich, maar de verhalen en persoonlijke geschiedenissen die eraan gekoppeld zijn die ze zo rijk maken. "Je bezoekt ze met een opnametoestel, en er wordt heel veel gepraat, en pas na enkele uren versta je de essentie van een lied. Vaak willen ze die liederen niet meer zingen, omdat ze in de rouw zijn voor een man, een zuster,... Als je dan zegt dat je in het buitenland woont, hebben ze allemaal zonen of neefjes die vertrokken zijn. Het raakt hen op dat moment dat je van zover kwam om liederen op te stellen. Dan worden ze plots heel enthousiast,... zonder dat je het vraagt en plots krijg je een heel repertoire van liederen die nooit meer gezongen worden. Soms beginnen ze te wenen en leg je de opname even stil." In hun eigen interpretaties stellen ze dan ook alles in het werk om die onderliggende emoties, met het volste respect voor die oudjes, mee te vertolken. "Het zijn ook heel sterke teksten, vol metaforen. Een voorbeeld: "Je hebt een mooie vest, draai je om zodat we zien of de achterkant even mooi is als de voorkant!" vormt een manier om te zeggen "Jij bent een vent,... ik wil je wel!". Die onderliggende betekenissen krijgen we mee vanuit die achterliggende verhalen. In die tijd (nvdv. lees tijdens de dictatuur van Franco) waren er heel wat histories die alleen op die verdoken manier via liederen verteld werden." Marisol vervolgt met aan te brengen dat ze eerst niet goed begrepen waarom er soms overgegaan werd van het Gallicisch naar het Castiliaans. "Ze vertrouwden ons toe dat vroeger, tijdens

foto: © Bart Verouinckhe

Quentin Dujardin: "Ik werk een beetje in alle richtingen en ken dus geen limieten. Ik denk dat de muziek naar me toe komt, en wanneer ze me aanspreekt, me iets vertelt, dan stap ik erin."

de dorpsfeesten iedereen geld opzij diende te leggen, want als de soldaten kwamen en je sprak Gallicisch moest je een boete betalen. Dus automatisch hebben ze strofen die ze in het Spaans zongen, om vlot te kunnen overschakelen bij onraad en maakten vaak een 'pot' voor het geval ze toch tegen de lamp liepen. Nu nog leven die vrouwen met dat verleden. Als je ze vraagt te zingen dan sluiten ze vaak eerst hun blaffeturen." Ze hebben het idee opgevat om tijdens hun queeste enkele van die dames al eens mee op stap te nemen. Dit brengt Marisol op een andere anekdote die tot een beter begrip van hun cultuur kan leiden. "We brachten eens een vijftal van die dorpszangeressen mee om ons te vergezellen op het festival 'Voix de femmes'. Voor het eerst droegen ze een broek. Men had hen immers verteld dat men om te vliegen een pantalon moest dragen. Ze hadden voor die vijf dagen trouwens elk vijf sandwiches meegebracht, om te vermijden dat ze ons eten zouden moeten vragen, vanuit de overtuiging dat we niets bezaten. Al die ervaringen brengen met zich mee dat je een andere waarde toekent aan die liederen." Wat ook speelt in het leven van de dames van lal-ma is dat hun leven zich vanuit twee culturen afspeelt en ze dreigen tussen twee stoelen in te zitten. "Met onze muziek vertellen we dan

ook dat we ontlene aan Gallicië en België. Je gaat naar Gooik, luistert naar 't Kliekske, leert mensen als Remi Dubois kennen,... en je ontmoet allemaal figuren die eigenlijk zijn zoals wij. We nemen datgene over van onze thuislanden waar we van houden en dat maakt ons misschien net nog wat sterker dan veel andere mensen. Die bagage geeft ons bijvoorbeeld het mandaat om ook in het Italiaans te zingen. Vandaag zongen we 'Note oscura' in het Italiaans, een nummer dat Lucilla Galleazzi ons aanleerde." Het was onder impuls van Marc Vandemoortele dat ze een dag 'stage' liepen bij haar. "Het is een eerbetoon

"Ik vertoef enkel in de muziek waarvan ik hou, in uitwisseling met artiesten waarvan ik hou. Ik hou van de cross-over, het slaan van bruggen."

Quentin Dujardin

aan haar wanneer we dit nummer zingen." De boodschap bestaat erin om het waardevolle op de plaatsen die je pad kruisen mee te integreren. "Dat willen we ook meegeven naar de jongere generatie. Het is belangrijk om de eigen wortels en cultuur te kennen en eraan deel te nemen, maar evengoed is het essentieel de andere culturen ook te respecteren. De mensen van Radio Cos waren vorig jaar in Gooik onder de indruk van de kansen die we krijgen om andere groepen te leren kennen. In Gallicië zelf heeft ieder dorp zijn groep en men kent de groepen uit de buurt, maar dat blijft allemaal binnen die muziekcultuur. Hier kennen we een enorme muzikale openheid."

► ... verleent betekenis aan de wezen van de 'Camino'

'Camino' omvat als project eigenlijk al die aangebrachte elementen. "Het betekent stappen, mensen ontmoeten, steeds nieuwe ervaringen en verrassingen opdoen. Zoals toen we Quentin ontmoetten, naast al die andere muzikanten. Er is de Camino naar Compostella, we komen tenslotte uit die regio. Maar het draagt veel breder. Alle wegen die we aflegden maken er deel van uit, als we daarnet het podium verlaten hebben en zingend het publiek een beetje op sleeptouw namen, vormt dit ook een stukje 'Camino'." De filosoof in Quentin ontwaakt wanneer hij aanbrengt dat we leven in een tijd van tekort aan warm menselijk contact. "In plaats van mensen nog meer te voeden met angst, staan wij voor het creatief delen. Daarmee kunnen we de angsten overwinnen en de schoonheid van wat ons omringt ontdekken. Het is tegelijk cliché, maar ook wel heel realistisch. Mensen willen iets 'puurs' herontdekken. De muziek die we maken drukt dit uit." Volgens Marisol is het muziek die ook heel sterk spreekt. Ze staaft die bewering met een ervaring die ze recent hadden in een technische school in de buurt van Charleroi. "De school zelf verwittigde ons dat het heel

moeilijke leerlingen waren en dat de laatste culturele activiteit dan ook echt op een flop was uitgelopen omwille van het rumoer. Uiteindelijk stonden ze voor 250 zeventienjarige leerlingen. "Voor het concert gaf ik aan dat ik een verhaal over mijn grootmoeder zou vertellen, maar dat het ook hun verhaal zou kunnen zijn, want het handelt over voorouders die gemigreerd zijn, op zoek naar werk, voedsel, geld,... een school voor hun kinderen. Ik gaf aan dat ze niet hoefden te blijven als ze er niet wilden naar luisteren en gerust konden vertrekken als ze dat wilden, en dat we juist gekomen waren omdat men ons vertelde dat niemand voor ons erin slaagde de aandacht gaande te houden en die uitdaging met beide handen grepen. Het concert verliep eerst in volstrekte stilte. Na een tijdje stonden ze op en begonnen ze te dansen met ons. Dat was een ongelooflijke ervaring. Op het einde van het optreden kwam de directeur schreeuwend binnen omdat ze aan het dansen waren en eiste volledige stilte. Iedereen moest terug gaan zitten. We speelden daarop in door aan te geven dat de directeur verwachtte dat we in stilte zouden eindigen. Quentin en Veronique hebben dan een duet gebracht en we stelden hen voor om de ogen te sluiten en weg te dromen naar hun eigen, meest geliefde plaats, en vervolgens in stilte te vertrekken. En zo is het ook gegaan, in totale stilte. De directeur kwam zich achteraf excuseren en we gaven aan dat hij zich niet tegenover ons, maar tegenover zijn leerlingen moest verontschuldigen. Het voorbeeld dat zij daar hebben gegeven was veel sterker dan dat van de directeur. Het ultieme wapen van de samenleving is de repressie, maar dat leidt enkel tot oorlog. Je kunt dat ontmaskeren, door het intelligent beluisteren van verhalen die ons aanspreken, ons raken. Ondertussen zijn er drie nieuwe optredens geprogrammeerd in die school. Buiten de muziek om zit een boodschap verweven die hen raakt, omdat ze zich zelf vragen gaan stellen over hun eigen culturele identiteit, de eigen wortels. Ze herkennen zich heel sterk in dat verhaal. Elk concert is anders, telkens spelen er andere, soms heel heftige gevoelens bij elk van ons. De tekst en de muziek zijn twee manieren om hetzelfde te vertellen." Niet zonder fierheid vermeldt ze nog dat ze in de Bozar gevraagd werden om dit project uit te voeren voor een zestigtal directeuren van de wereldwijd verspreide organisatie 'Jeugd en muziek'. Zij bleken ook vol lof over de onderliggende filosofie.

"Het gaat over de haast ter ziele gegane kunst van de ontmoeting," sluit Quentin aan en hij verwijst naar April Verche die hij net voor hun concert hoorde optreden. "Hoe

briljant vertelt zij haar geschiedenis niet. Je voelt de twee muzikanten, de beweging, ik voelde me in haar dorp, haar leefwereld terecht. Dat is deelgenoot maken."

Plannen van een cd-uitgave

Pas begin januari 2016 zullen ze starten met een cd-opname. Deze zou dan omstreeks april moeten uitkomen. Er wordt immers bewust voor gekozen om eerst een aantal concerten te doorlopen. Het repertoire en de

aanpak is immers nog in volle ontwikkeling en dat kan het 'eind'product enkel maar ten goede komen. Voor de promotie van het project maakten ze intussen een videoclip in Wallin, een dorpje met zo'n zestig inwoners. "We trokken er het kerkhof op en doorkruisten de paden met mensen die niet wisten wat hen zou overkomen en de wandeling eindigde met

een kaasbuffet. Het hele parcours is belangrijk, we beginnen ingetogen en begeleiden de mensen naar het feest. Het construeert zich, samen met de mensen die mee onderweg zijn, ook al weten die niet waar de weg naartoe leidt, en de manier waarop is niet zomaar voorspelbaar. Op een bepaald moment was er een kudde koeien die ons bleef volgen, als we stapten deden ze dat ook, als we stopten idem. Uiteindelijk hebben we ons omgedraaid en zijn begonnen spelen voor die koeien. Elk concert elke 'camino' zal verschillend, een avontuur zijn, en dat is boeiend." Ze willen de code podium versus publiek ontsluiten, meent Quentin. "Hier hebben we een goed excuus. Stappend als bedevaarders bewandelen we heel verschillende wegen. Er is niet één stem, niet één weg, die leidt naar Compostella. Voor ons is het heel belangrijk om buiten de culturele centra te stappen." Quentin heeft het gevoel dat deze, zeker in Wallonië, een politiek voeren die onvoorwaardelijk gelooft in het promoten van abonnementen. Die hype is evenwel wat over en ze slagen er niet in om hun publiek te vernieuwen. Tegenwoordig speel ik voor enkele tientallen toeschouwers in die zalen. De culturele politiek volgt hierbij mijn redenering niet. Ze volstaan met te besluiten dat het niet commercieel, niet 'heet' genoeg, is... Daarin zitten ze fout. De jongeren verwachten een andere vorm van interageren, interactiviteit is een andere manier om deel te nemen aan evenementen. In ons project ontmoeten we alle generaties. En de kracht van Brosella, dat zijn de mensen... en dat is heel mooi." ◉

Bart Vanoutrive

www.ialma-musica.com

foto: © Bart Vanoutrive

Quentin Dujardin over Didier Laloy (foto): "Zijn grote kwaliteit is dat hij een ongelooflijk goed oor heeft en een enorme energie uitstraalt die aanstekelijk werkt op het publiek."

Tipboek app Alles over je instrument

nu ook digitaal

'De gebruiksaanwijzing bij je instrument', zo worden Tipboeken door lezers meer dan eens genoemd. Boeken met tips die je toelaten het beste uit je instrument te halen zonder er een ware studie van te maken. Deze boeken zijn vanaf nu dus ook digitaal beschikbaar met een eigen app voor iOS en Android. In de app store kan je gratis kennis maken met elk Tipboek via een preview van ruim 50 pagina's en via die app kan je het volledige boek kopen. Een digitaal boek voor 6,99 euro is meer dan de helft goedkoper dan de gedrukte versie. Met de kennis die je er opdoet, wordt online informatie makkelijker te vinden en beter naar waarde geschat.

Elk tipboek heeft dezelfde opbouw: het begint met een basiskennis voor beginners, gevolgd door hoofdstukken die dieper ingaan op productgerichte vragen, zodat het mogelijk is zelf je keuze te bepalen. Daarna volgt uitgebreide informatie over stemmen en onderhoud, gevolgd door ruime aandacht voor de geschiedenis, de familie en de bouw van het instrument. Voor elk specifiek instrument is verder nog nuttige info voor efficiënt oefenen. Een uitgebreide woordenlijst en een index maken de boeken af. De meerwaarde van een tipboek: beschikken over de kennis en expertise van 20 à 30 docenten, bouwers en deskundigen, makkelijk te raadplegen én tegen een interessante prijs. 📖

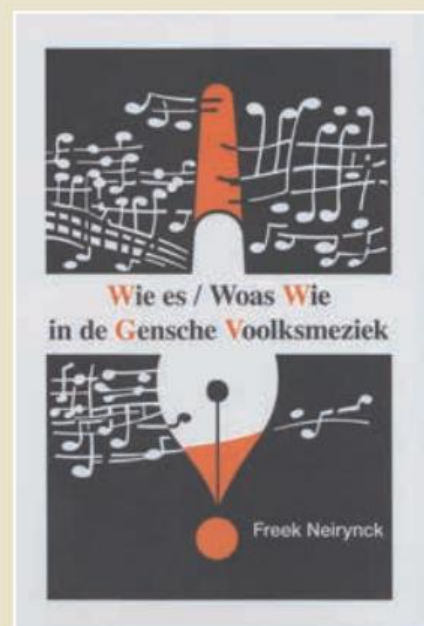
Bron: Klankbord januari 2016

Publicaties

Naslagwerk Wie es / Woas Wie in de Gensche Voolksmeziek

Freek Neiryck

De publicatie *Wie es / Woas Wie in de Gensche Voolksmeziek* is een vademecum met een schat aan informatie over de Gentse liedjes, van straatlied tot rap, over de componisten, tekstschrijvers en zangers.

Belangrijke namen uit het genre, als Pat Remue, 't Gensche Netje, de Beren van Romain Deconinck en vele andere soms vergeten namen, samen met aan hun werk gelinkte plaatsen, genres en gehanteerde termen, worden in dit boek voor het eerst uitvoerig toegelicht met betrekking tot hun onvergetelijke waarde binnen het Gentse Culturele Erfgoed.

Freek Neiryck is als auteur/journalist de aangewezen persoon om dit naslagwerk te schrijven. Als kind was hij een trouwe gast van Pierke, later zag hij heel vaak Leo Martin aan het werk, leerde het metier van volkstheater bij leermeester Romain Deconinck, waarvan hij alle voorstellingen zag in de Minard en werkte samen met Walter De Buck. Hij schrijft jaarlijks ten minste één politiek-satirische en muzikale theaterproductie voor 't Spelleke van Dri Kluite dat hij samen met Luk 'Pierke Pierlala' De Bruyker runt. Jaarlijks worden nog tientallen nieuwe liedjes geschreven in de Gentse streektaal die, grotendeels door een actieve bijdrage van de volksmuziek en in tegenstelling tot andere dialecten, niet in een neerwaartse spiraal zit. Freek Neiryck schreef er meer dan honderd. De teksten verschenen in twee Lietsjesgazetten en werden opgenomen op tientallen platen en cd's. 📀

Wie es / Woas Wie in de Gensche Voolksmeziek

Freek Neiryck

Naslagwerk

9789461612663

Prijs in de boekhandel: € 19,95

Uitgeverij Snoeck - www.snoeckpublishers.be

OPROEP AAN ALLE FANFARES EN HARMONIEËN IN VLAAMS-BRABANT

In het kader van de opnames voor hun derde cd, is het mandolinekwartet MANDolinMAN op zoek naar nog niet ontdekte, verloren gewaande melodieën uit de oude fanfaretraditie. Heeft uw fanfare een muzikaal archief met verborgen pareltjes of speelt jouw harmonie nog polka's, mazurka's, walsen, schottischen en redowa's uit eigen streek? Neem dan als de bliksem contact op met MANDolinMAN en blaas het oude fanfarerepertoire nieuw leven in. Bedoeling is niet alleen dat deze nummers worden opgenomen door het mandolinekwartet, maar dat er zowiezo live wordt samengewerkt met jouw fanfare of harmonie!

Contact: Boone Andries
booneandries@gmail.com - 0472 97 54 37
www.mandolinman.be

Wannes, Hier is hem terug Renaud, *Toujours debout*

Door Dree Peremans

Van Wannes wisten we het al sinds zijn afscheidstournee, sinds zijn laatste cd en sinds de biografie die u ondertussen allemaal hebt verslonden. 'Hier is hem terug' waren wijze afscheidswaarden voor een zanger die 'al langen tijd niet meer had gezongen, niet meer gedreven op de vleugels van de ziel' en die het allemaal gemist heeft, vooral 'die ronde klank van volle longen, met hunnen asem die kon draaien lijk een wiel.'

Voor Wannes was het in 2006 een nieuw *bonjour* aan alle mensen die hem nog eenmaal aan het werk wilden zien. Hij was zich wel bewust van het feit dat dit misschien de allerlaatste keer was dat hij bij leven en min of meer bij welzijn op de planken stond. De tournee zelf en ook de cd kreeg de titel 'Op de maat van de seizoenen' maar iedereen heeft het onthouden als 'Hier is hem terug'.

Eerst wou ik die ondertitel voor zijn biografie niet gebruiken. Het lag zo voor de hand dat het op een cliché zou gaan lijken. Ik had nogal wat alternatieven in mijn achterhoofd: 'Wannes, de volgende stroof', 'ontmoeting met ne mens', 'ne zanger is een groep', 'de coupletten'... het had allemaal gekund, maar achteraf heb ik me verzoend met 'hier is hem terug'. Laat het een cliché zijn, er is ten slotte niets mis met een écht goed cliché.

Voor Renaud is *toujours debout* zijn versie van 'hier is hem terug'. Wie Renaud niet zou kennen, weet dat er in Frankrijk zo ongeveer gevangenisstraf staat op het niet kennen van een van de zovele nationale trotsen van het *Chanson Française*, afdeling *chansons à textes*. De man heeft een hele stoet platen en cd's afgeleverd die stuk voor stuk bestsellers zijn geworden en in Frankrijk en al dan niet belovende Franssprekende gebieden wil dat wat zeggen. Hij haalt *mine de rien* oplages van 2.000.000 exemplaren. Gaat vervolgens uitgebreid op tournee langs de grote zalen van Frankrijk, genre Zénith, te vergelijken met Vorst Nationaal, maar dan over het hele land verspreid. Doet dan een hele tijd weinig of niets. Trouwt, krijgt een kind, scheidt, drinkt heelder dagen pastis met de maten van om de hoek, telt zijn geld en weet dat hij strikt genomen de rest van zijn dagen kan vullen met nog eens te trouwen, een kind te verwekken, te scheiden en pastis te drinken. Doe daar nog drie pakjes gauloises per dag bij en je beseft dat Renaud niet echt goed bezig is.

Was! Ondertussen heeft hij na een nogal deprimerend doktersbezoek én een aanval van domme extremisten op

de kantoren van zijn maten van Charlie Hebdo de flessen bij de glasbak gezet, pen en papier ter hand genomen en zijn zoveelste, drieëntwintigste zeggen de kranten, weekbladen, magazines, ..., cd opgenomen. Hier is hem terug! *Toujours debout!*

*Toujours vivant, rassurez-vous
Toujours la banane, toujours debout
J'suis retapé, remis sur pieds
Droit sur mes guibolles, resuscité
Tous ceux qui tombent autour de moi
C'est l'hécatombe, c'est Guernica
Tous ceux qui tombent, tombent à tour de bras
Et moi je suis toujours là!*

Het is zijn eerste persoonlijk plaat sinds *Rouge Sang* 2006. Tussendoor maakt hij nog wel *Molly Malone, balade Irlandaise* met, wat dacht u, eigenzinnige versies van Ierse traditionals. Niet dat ze daar in Ierland ook maar één nacht van wakker hebben gelegen. In Frankrijk was het wel het startschot voor een vernieuwd vlaagje van de Ierse folk-revival. Renaud had eerder al het traditionele repertoire uit de Franse *Nord* onder handen genomen. Op *Renaud cante el' Nord* zong hij onder meer *Lampiste*. Liefhebbers van het genre weten dat Maurice le Gaulois het al zong ten tijde van Het Zwarte Goud met Wannes en de hele bende vrolijk in de refreinen. We waren dan ook aangenaam verrast dat Renaud het van ons had overgenomen. Dachten we toch, een beetje overmoed is nooit weg.

Nu is er dan de nieuwe Renaud. Gezond en wel. De fles blijft in de kast en de *clopes* in het blauwe pakje. Niet dat hij plots een grote *chanteur* is geworden. Renaud is meer het type dat ze hier *diseur* noemen. Geen vocale hoogstandjes, geen ingewikkelde melodieën, maar wel een doorleefde plaat die voor een stuk ook nog Belgisch is. De in Frankrijk alom geprezen bassist Evert Verhees is present. Het strijkorkest en de hobo zijn Belgisch en de plaat werd opgenomen in de ICP-studio in Brussel.

Het is *oldskool* Renaud, teksten van zijn hand, muziek van een stel trouwe medewerkers. Helemaal *oldskool* is het nu ook weer niet. De plaat begint met een bekentenis die we van een luxe-anarchist niet zouden verwachten: *J'ai embrassé un flic!* Maar voor de rest: Renaud zoals te voorzien en te verwachten.

Toujours debout! Maar als ik dan toch mag vergelijken met de grootste Vlaamse folksinger aller tijden, geef mij dan maar Hier is hem terug. Ook al zijn er daarvan misschien maar enkele duizenden verkocht.

En als u dat boek nog niet gelezen heeft, doe het dan nu! 🍌

PREUS
LIK
FJIRTIG

iedereenwestvlaams.be

west-vlaanderen
de gedreven provincie

ethias

natuurpunt

FESTIVAL DRANOUTER

5 > 6 > 7 > AUGUST > 2016

FESTIVAL OF NEW TRADITIONS

MICHAEL KIWANUKA

BALTHAZAR ZAZ TRIXIE WHITLEY

THE COLORIST & EMILIANA TORRINI

SUZANNE VEGA TOURIST LEMC ARNO

YEVGUENI LEVENT DU NORD WÖR

CURLY STRINGS SNAARMAARWAAR

JAN DE SMET & DE 2 CENTIMETERS

TRAD. ATTACK! SÖNDÖRGÖ HABADEKUK

AN PIERLÉ BENT VAN LOOY DEZ MONA

AFRO CELT SOUND SYSTEM

ÌMAR ESTBEL NARAGONIA QUARTET

WILL POUND & EDDY JAY KING DALTON

WIM CLAEYS DE HELD WALRUS

GUIDO BELCANTO TOUT VA BIEN

& MANY, MANY MORE!

#DRANOUTERFEST16

WWW.FESTIVALDRANOUTER.BE

Acht

HUMO

Coca-Cola

MAES PILS

1

vives

focur|wv

WIN FOR LIFE

dS De Standaard

Lampiris

Heuveland

Gooikoorts

internationaal volksmuziekfestival

VRIJDAG 1 JULI VANAF 18u00

TERREIN OPEN VANAF 16u30

Les Botinnes Artistiques (VL) Sharon Shannon & Alan Connor (IE)
Variomatic (VL)

2016

ZATERDAG 2 JULI VANAF 11u00

De Lange Zangtafel (VL) Lekarerrätten (SE)
Macke-Bornauw "It's Baroque To My Ears!" (VL/FR) The young'uns (GB)
Talisk (SCOT) Surpluz (VL) Mairearad and Anna (SCOT)
Xabier Díaz & Adufeiras de Salitre (GAL) Hudaki Village Band (UA)

ZONDAG 3 JULI VANAF 10u30

Concertmis met Macke-Bornauw "It's Baroque To My Ears!" (VL/FR)
De Fanteyfare (VL) Babra (HU) Naomi Vercauteren Trio (VL) Iberi (GE)
Maja & David (DK/QUEB) The Nordic Fiddlers Bloc (SE/NO/SHET)
Mairearad and Anna (SCOT) Mànrán (SCOT) Ciacboum (FR)

LOCATIE: Festivalweide Gooik

VOORVERKOOP:

Vrijdag 12 euro - zaterdag of zondag 24 euro - weekend 36 euro

TOEGANG:

Vrijdag 15 euro - zaterdag of zondag 28 euro - weekend 44 euro

KINDEREN tot en met 12 jaar gratis

INFO: www.gooikoorts.be

ORGANISATIE:

vzw Muziekmozaïek Folk & Jazz i.s.m. gemeentebestuur Gooik

Grootste Instrumentenbouwersmarkt Benelux
Gezellige Festivalmarkt met talloze kraampjes
Workshops onder professionele begeleiding:
dans, zang en instrumenten
Kinderanimatie Sjato Miredo met
optredens, spelletjes, workshops en dans
Presentatie: Anneleen van Nylen

